

THƠ TỪNG ÔM VÀ MẶT TRỜI TỪNG HẠT

TUYỂN TẬP THƠ **NHẤT HẠNH**

LÁ BỐI

Mục Lục

Thơ Từng Ôm Và Mặt Trời Từng Hạt	7
Thơ từng ôm và mặt trời từng hạt.....	7
Phổ nhập.....	8
Chân tình.....	9
Hãy gọi đúng tên tôi.....	12
Tìm nhau	14
An tịnh tâm hành	18
Chấm dứt luân hồi	20
Ngắm trăng.....	21
Phi cốc tính	22
Đi vòng quanh.....	23
Ý thức em mặt trời tỏ rạng.....	24
Trung tâm thiền.....	25
Cúc cu đúng hẹn	25
Mở thêm rộng lớn con đường.....	26
Địa xúc	27
Cầu hiểu, cầu thương.....	29
Tin vui.....	30
Em là khu vườn tôi.....	32
Nhất Như.....	34
Trẻ em đủ các sắc màu.....	35
Tương tức	37
Dấu Chân Trên Cát	38
Trời bên ấy sáng chưa.....	38
Đuốc thơ còn cháy trên trang sử người	39
Mây trắng thông dong.....	40
Giây neo	41
Những hàng đậu mới.....	41
Babita	42
Bắc một chiếc cầu	43
Ngày nào tôi tháo được trái tim	44
Trái ý thức chín rồi.....	46
Từ bi quán	46
Trời phương ngoại	47
Tôi về lật lại trang xưa	48
Wendy.....	49

Tươi son bền sắt	50
Hộ niệm	51
Mùa xưa	51
Bướm lạc quê hương	51
Bé đã sinh ra rồi	52
Chân dung	53
Chúng ta hãy trả lời.....	56
Tịch tĩnh	58
Lời nguyện cầu tìm đất sống	60
Uyên nguyên	62
Khứ lai	63
Ảo hóa	63
Padmapani.....	64
Lanka.....	64
Bờ bến lạ.....	65
Tâm nguyệt.....	66
Cao phong	66
Rừng không.....	67
Người hành khất năm xưa còn ngồi đó	68
Đêm hội trăng rằm	70
Sinh tử	70
Cẩn trọng.....	70
Lòng không bận về	71
Con ghé nhỏ đuổi chạy mặt trời.....	72
Tiếng Đập Loài Chim Lớn	85
Thông điệp	85
Đêm cầu nguyện	86
Dặn dò.....	88
Tiếng đập cánh loài chim lớn.....	89
Chứng nhân còn đó.....	90
Xin đứng bên nhau.....	91
Ấm áp.....	92
Bài thơ và niềm uất nghẹn	93
Kiến trúc chân như.....	94
Thịt da và gạch ngói	95
Chiếc lô cốt cô độc và kẻ thù.....	96
Tuyên ngôn của con người không khuất phục	97
Bình lặng.....	98
Buông thả	98

Biểu hiện.....	98
Chào các người.....	99
Sáng nay em đi.....	99
Các anh còn tàn phá đến bao giờ.....	100
Mưa quê hương.....	101
Nẻo vắng.....	101
Tôi thấy em nơi sân nghèo cô nhi viện.....	102
Mặt trời tương lai.....	103
Pháp giới thực ần.....	105
Tiếng gọi.....	106
Chỗ đứng.....	106
Xin chớ ngừng tay.....	107
Quê hương tuổi nhỏ.....	108
Luân chuyển tự tại.....	109
Cỏ hoa còn thơm ngát.....	109
Loài người đang đi tới.....	110
Chuyện của Hương.....	111
Bồng tan đi.....	112
Tiếng gầm sư tử lớn.....	114
Ước nguyện.....	119
Đại trượng phu.....	119
Xin trả về cho non sông cho nhân loại cho đồng bào.....	120
Những giọt không.....	121
Sinh tử không hoa.....	121
Nhập lưu.....	122
Dựng tượng tuổi thơ.....	123
Vững cánh.....	123
Pháp thể hằng hữu.....	124
Vô khứ lai từ.....	125
Đừng khóc.....	127
Các anh đứng dậy.....	128
Lưu chuyển.....	129
Một lá ngô đồng rơi.....	130
Bồ Câu Trắng Hiện.....	131
Vết thương nhân loại.....	131
Xin cúi đầu đưa về.....	132
Hãy nguyện cầu cho bóng tối thêm sâu hời ngàn sao lấp lánh.....	134
Xóm mới.....	135
Lửa đốt em tôi.....	137

Bướm bay vườn cải hoa vàng	138
Về với em bé thơ ngây	141
Chân dung	142
Đừng biến mảnh vườn xanh xưa thành môi ngon lửa dữ	144
Sáu chiếc chèo tay.....	146
Chiến tranh	147
Ruột đau chín khúc	149
Hoa mặt trời.....	152
Một mũi tên rơi hai cờ huyễn tượng	153
Vòng tay nhận thức.....	155
Ngôi sao nhỏ	157
Duy thị nhất tâm	158
Giao cảm.....	159
Quán tưởng.....	160
Trầm hương tưởng niệm	162
Thế giới chúng ta.....	163
Mùa nhân loại mang áo mới	164
Anh ấy chết sáng nay.....	166
Hòa bình.....	166
Princeton	167
Trường ca Avril.....	168
Sở y.....	171
Nắng.....	172
Sài Gòn ơi đập tan đi ảo ảnh	174
Tổ sâu bé nhỏ.....	176
Tình sách	177
Đề Thiên Duyệt Thất.....	178
Ánh Xuân Vàng	179
Mùa xuân vô ý.....	179
Rừng Sa La.....	180
Mùa xuân cũ.....	182
Đường quê	184
Thơ Học Trò	186
Dậy đi chú tiểu.....	186
Con đường thoát khổ.....	187
Tiếng còi xe lửa.....	188
Thuyền về bến cũ.....	189
Tiếng địch chiều thu.....	193

Tích Môn Bản Môn.....	204
Đi chơi	204
Ngồi chơi	204
Nhổ cỏ.....	205
Quét lá	205
Rửa bát.....	206
Nói pháp	206
Ăn cơm	207
Giận nhau	207
Nằm chơi.....	207
Đổ rác.....	207
Cô đơn	208
Đốt lò	208
Mặc áo.....	208
Ngồi thiền.....	208
Đi tiểu	209
Tưới cây.....	209
Khâu áo	209

Thơ Từng Ôm Và Mặt Trời Từng Hạt

Thơ từng ôm và mặt trời từng hạt

Nắng trên không gian và thơ trên nắng
Thơ làm ra nắng nắng ra thơ
Mặt trời cất chứa trong lòng trái khố qua
Thơ bốc thành hơi trên bát canh mùa Đông,
trong khi bên ngoài gió hú
Thơ theo gió đi về cồn xưa bãi cũ
Mái tranh nghèo còn đứng đợi ven sông
Thơ nơi từng giọt mưa Xuân
Thơ trong từng đốm lửa hồng
Nắng cất chứa trong lòng gỗ thơm
Khói ấm đưa thơ về trên trang ngoại sử
Nắng vắng trong hư không, nhưng nắng chất đầy một lò sưởi đỏ
Nắng lên thành màu Khói, thơ đọng thành màu Sương
Nắng cất giữ trong từng hạt mưa Xuân
Giọt nước cúi xuống hôn Đất, cho hạt cây nảy Mầm
Thơ đi theo mưa, về trên từng đọt Lá
Nắng thành màu Xanh, thơ màu Hồng
Nắng chở trên cánh Ong tới trú Ấm lên đài hoa
Thơ theo nắng về rừng xa uống Mật
Tung bưng, xôn xao, bướm ong về chập đất
Nắng làm nên khúc Múa, thơ làm nên lời Ca
Mồ hôi giọt xuống đất khô, thơ bay trên luống cày
Cán cuốc trên vai, thơ vào ra theo nhịp thở
Nắng rụng bên Sông, bóng Chiều ngập ngừng bờ ngõ
Thơ đi về chân trời, nơi vàng Sáng đang đắp chân mây
Mặt trời xanh ròn một rổ rau tươi
Mặt trời dẻo thơm trong bát cơm gạo Tám
Thơ trong ánh mắt em thơ, thơ trong màu da nắng sạm
Thơ nơi từng cái Nhìn chăm chú
Thơ nơi từng bàn tay vun xới miền đồng chua nước mặn xa xăm
Mặt trời cười tươi trên bông hướng dương

Mặt trời trĩu nặng nơi trái đào Tiên tháng tám
Thơ nơi từng bước chân thiên quán
Thơ nơi từng dòng chữ
Thơ nơi từng nắp hộp kín đáo nuôi tình Thương.

Phổ nhập

Mặt trời đã đi vào trong tôi
Mặt trời đã đi vào với đám mây và dòng suối.
Tôi đã đi vào dòng suối
Tôi cũng đã rủ mặt trời cùng đi
Chúng ta không lúc nào không tương nhập.
Trước khi mặt trời đi vào trong tôi
Tôi đã có mặt trời
Tôi đã có đám mây và dòng suối.
Trước khi tôi đi vào dòng suối
Dòng suối đã có sẵn tôi
Chúng ta không lúc nào không tương tức.
Bởi vậy chùng nào em còn thờ
Thì em đừng bảo là tôi không có trong em.

Chân tình

Mắt em là sáu đạ
Mà xinh đẹp rạng ngời
Làm sao tôi nắm bắt chúng làm của tôi?
Làm sao tôi khiến chúng trở nên bất diệt?
Nhưng tại chiều sâu tâm linh, tôi biết
Trong đôi bàn tay ghì chặt
Mắt em không thể thực sự còn là mắt em
Giọng nói em là sáu đạ
Mà thanh tao tuyệt vời
Làm sao tôi nắm bắt nó làm của tôi?
Làm sao tôi khiến nó trở nên bất diệt?
Nhưng tại chiều sâu tâm linh, tôi biết
Trong đôi bàn tay ghì chặt
Giọng nói em không thể thực sự còn là giọng nói em.
Nụ cười em là sáu đạ
Mà rạng rỡ tuyệt vời
Làm sao tôi nắm bắt nó thành của tôi?
Làm sao tôi khiến nó trở nên bất diệt?
Nhưng tại chiều sâu tâm linh, tôi biết
Trong đôi bàn tay ghì chặt
Nụ cười em không thể thực sự còn là nụ cười em.
Mắt em là vô thường
Vâng, tôi đã được dạy như thế
Và tôi cũng thấy như thế
Nhưng mắt em vẫn xinh đẹp như thường
Và chính vì chúng vô thường
Nên chúng càng xinh đẹp
Những gì trên thế gian mà mong manh
Là những gì đẹp nhất
Một ngôi sao băng
Một giọt sương sớm
Một đóa phù dung.
Mắt em là vô ngã

Vì vậy mắt em càng rạng rỡ
Ngã có dính líu gì tới một đôi mắt trong?
Tôi muốn chiêm ngưỡng đôi mắt em
Dù tôi biết chúng là vô thường
Dù tôi biết chúng là vô ngã
Mắt em xinh đẹp
Tôi biết mắt ấy vô thường
Nhưng vô thường thì vô thường, có gì sai trái?
Không vô thường, có cái gì hiện hữu được chăng?
Mắt em xinh đẹp
Tôi được dạy rằng mắt ấy không phải là em
Rằng mắt ấy vô ngã
Nhưng vô ngã thì vô ngã, có gì sai trái?
Nếu có ngã, làm sao sự vật có mặt được trên đời?
Vì thế cho nên
Dù mắt em chỉ được làm bằng sáu đại
Dù mắt em vô thường
Dù mắt em không phải là em
Mắt em vẫn xinh đẹp
Và tôi vẫn muốn chiêm ngưỡng mắt em
Chừng nào mắt em vẫn còn biểu hiện.
Biết mắt em vô thường
Tôi chiêm ngưỡng mà không cần muốn nó là của tôi
Tôi chiêm ngưỡng mà không cần nó có mặt muôn đời
Chiêm ngưỡng mắt em
Tôi còn giữ tự do tôi nguyên vẹn
Yêu mắt em
Tôi tập thương yêu thật sự
Tôi thấy mắt em quả thực được làm bằng sáu đại,
Này địa, này thủy
Này hỏa, này phong
Này không, này thức
Sáu đại ấy cũng vô cùng màu nhiệm như đôi mắt em.
Yêu mắt em
Nhưng tôi cũng yêu trời xanh

Yêu tiếng nói em
Nhưng tôi cũng yêu tiếng chim ca lạnh lót
Yêu nụ cười em
Nhưng tôi cũng yêu những con bướm đủ màu
đang nhẹ lướt trên muôn hoa
Mỗi phút giây
Tôi học làm người yêu chân thật
Mỗi phút giây
Tôi làm phát hiện chân tình
Mắt em xinh đẹp
Tiếng nói em, tiếng cười em màu nhiệm
Như trời xanh kia
Những tiếng chim líu lo kia
Và những con bướm nhẹ nhàng kia cũng vô cùng màu nhiệm
Tôi thương yêu tất cả
Tôi nguyện bảo vệ cho tất cả
Vâng, tôi biết
Thương yêu là kính ngưỡng
Là bảo vệ
Là không xâm phạm
Kính ngưỡng và bảo vệ
Đó là tình tôi.

Hãy gọi đúng tên tôi

Đừng bảo ngày mai tôi đã ra đi
Bởi vì chính hôm nay tôi vẫn còn đang tới
Hãy ngắm tôi thoát hình trong từng phút từng giây
Làm đọt lá trên cành xuân
Làm con chim non cánh mềm chiêm chiếp
vui mừng trong tổ mới
Làm con sâu xanh trên cuống hoa hồng
Làm gân viên ngọc trắng tượng hình trong lòng đá.
Tôi còn tới để khóc để cười
Để ước mong để lo sợ
Sự xuất nhập của tôi là hơi thở
Nhịp sinh diệt của tôi cũng là tiếng đập một lần
của hàng triệu trái tim.
Tôi là con phù du thoát hình trên mặt nước
Và là con chim sơn ca mùa xuân về trên sông đón bắt phù du
Tôi là con ếch bơi trong hồ thu
Và cũng là con rắn nước trườn đi
Tìm cách nuôi thân bằng thân ếch nhái
Tôi là em bé nghèo Ouganda, bao nhiêu xương sườn đều lộ ra,
hai bàn chân bằng hai ống sậy
Tôi cũng là người chế tạo bom đạn
Để cung cấp kịp thời cho các dân tộc Á phi.
Tôi là em bé mười hai
Bị làm nhục nhảy xuống biển sâu
Tôi cũng là người hải tặc sinh ra với một trái tim
chưa biết nhìn biết cảm
Tôi là người đảng viên cao cấp, cầm quyền sinh sát trong tay
Và cũng là kẻ bị coi là có nợ máu nhân dân đang chết dần mòn
trong trại tập trung cải tạo
Nỗi vui của tôi thanh thoát như trời Xuân,
ấm áp cỏ hoa muôn lối
Niềm đau của tôi đọng thành nước mắt,
ngập về bốn đại dương sâu.

Hãy nhớ gọi đúng tên tôi
Cho tôi được nghe một lần tất cả những tiếng
tôi khóc tôi cười
Cho tôi thấy được nỗi đau và niềm vui là một
Hãy nhớ gọi đúng tên tôi
Cho tôi giật mình tỉnh thức
Và để cho cánh cửa lòng tôi để ngỏ
Cánh cửa Xót Thương.

Tìm nhau

Con đã đi tìm Thế Tôn
Từ hồi còn ấu thơ
Con đã nghe tiếng gọi của Thế Tôn
Từ khi mới bắt đầu biết thờ.
Con đã ruỗi rong
Vạn nẻo đời hiểm trở
Đã từng đau khắc khoải
Vói trăm thương ngàn nhớ
Trên bước đường hành hương.
Con đã đi tìm Thế Tôn
Trong tận cùng hoang dã
Ngoài mênh mông biển lạ
Trên tuyết mù cao sơn
Con đã từng nằm chết quanh hiu
Trên cánh sa mạc già
Con đã từng cố dấu lại vào tim
Những giòng lệ đá
Con đã từng mơ uống những giọt sương
Lấp lánh hành tinh xa.
Con đã từng ghi dấu chân
Trên non Bồng diễm ảo
Con đã từng cất tiếng kêu gào
Dưới ngục A tỳ mòn mỏi hư hao
Bởi vì con đói lạnh
Bởi vì con khát khao
Bởi vì con muốn tìm được cho ra
Bóng hình ai muôn đời tuyệt hảo.
Con biết nằm trong trái tim con
Là niềm tin diệu kỳ
Thâm sâu và uyên áo
Là Thế Tôn có mặt đó
Dù con chưa biết đích xác Thế Tôn đâu
Con linh cảm rằng từ muôn kiếp xa xưa

Thế Tôn với con đã từng là một
Rằng khoảng cách giữa hai ta
Không thể dài hơn quá một nhịp tâm đầu.
Chiều hôm qua bước đi một mình
Con thấy lá thu rơi đầy lối cũ
Và vầng trăng treo trước ngõ
Đã xuất hiện bất thần
Như bóng hình người cũ
Rồi tinh đầu xôn xao báo tin
Là Thế Tôn đã có mặt nơi này.
Suốt đêm qua trời giáng mưa cam lộ
Chớp lòe qua cửa sổ
Trời lên cơn bão tố
Đất trời như giận dữ
Nhưng cuối cùng trong cơn
Mưa cũng tạnh mây cũng tan
Nhìn ra cửa sổ
Con thấy vầng trăng khuya đã hiện
Và đất trời đã thực sự bình an
Tự soi mình trong gương nguyệt
Con thấy con
Và con bỗng thấy Thế Tôn.
Thế Tôn đang mỉm cười
Ô hay
Vầng trăng thanh thoi vừa trả lại cho con
Tất cả những gì con ngỡ rằng đã mất
Từ khoảnh khắc ấy
Từng phút giây miên mật
Con thấy không có gì đã qua
Không có gì cần hồi phục
Bông hoa nào
Hạt sỏi nào
Ngọn lá nào
Cũng nhìn con, nhận mặt
Nhìn đâu con cũng thấy nụ cười Thế Tôn

Nụ cười của không sinh không diệt
Đã nhận được tự gương nga.
Con đã nhìn thấy Thế Tôn
Thế Tôn ngồi đó
Vững như núi Tu Di
Bình an như hơi thở
Thế Tôn ngồi đó
Như chưa bao giờ từng vắng mặt
Như chưa bao giờ trên thế gian
Đã từng có cơn bão lửa
Thế Tôn ngồi đó
Yên lặng và thanh thoi.
Con đã tìm ra Thế Tôn
Con đã tìm ra con
Nước mắt con không cầm nổi
Con ngồi đó
Im lặng trời xanh xao
Núi tuyết in nền trời
Và nắng reo phoi phới.
Thế Tôn là tình yêu đầu
Thế Tôn là tình yêu tinh khôi
Nghĩa là không bao giờ
Sẽ cần tình yêu cuối
Người là dòng sông tâm linh
Tuy đã từng chảy qua
Hàng triệu kiếp luân hồi
Nhưng luôn luôn còn mới.
Con đã đi tìm Thế Tôn
Từ hồi còn ấu thơ
Con đã nghe tiếng gọi của Thế Tôn
Từ khi mới bắt đầu biết thở
Thế Tôn là Bình An
Thế Tôn là Vững Chãi
Thế Tôn là Thánh Thoi
Người là Bụt Như Lai.

Con nguyện một lòng nuôi dưỡng
Chất liệu thành thoi
Chất liệu vững chãi
Và truyền đạt tới mọi loài
Hôm nay và ngày mai.

An tịnh tâm hành

Trên đường lên nguyệt cầu
Quay nhìn lại
Tôi thấy em
Và tôi không ngừng kinh ngạc:
Em xinh đẹp quá chừng
Em là một chiếc bong bóng nước
Nổi trên biển không gian mông mênh
Em là đại địa
Em là hành tinh xanh
Hiển nhiên và màu nhiệm
Nhưng rất đổi mong manh.
Tôi thấy tôi trong em
Đang bước đi những bước chân ý thức
Trên con đường đất
Hai bờ cỏ xanh
Chân nói lời nguyện ước với đất
Mắt ôm lấy bình minh
An trú trong giờ phút
Lá thu rơi, ngập cả nẻo thiền hành.
Có con sóc thập thò
Sau gốc cây
Nhìn tôi
Vói một chút ngỡ ngàng trong ánh mắt
Rồi leo lên thoăn thoắt
Và ẩn mình sau một cụm lá xanh.
Tôi thấy dòng nước trong
Đang len chảy giữa khe đá trắng
Suối cười reo
Thông vi vút
Cùng ngợi ca một buổi sáng thanh bình.
Tôi cũng thấy những vùng đau nhức
Nơi con người đang kẹt thế giao tranh
Chúng ta đang làm khổ nhau

Và vung vãi tang thương trên đất
Kỳ thị
Hận thù
Tham lam
Tạo thành bao thảm khốc
Gà một nhà đã rủ nhau bơi mặt
Tiếng kêu gào thảm thiết nạn đao binh
Đại địa quê hương ta chính là ta
Này các anh các chị
Quê hương ta xinh đẹp quá chừng
Tôi muốn ôm cả vì sao xanh
Áp vào lồng ngực nhỏ
Chúng ta hãy cùng nhau hòa nhịp thở
An tịnh tâm hành
Loài người chúng ta hãy chung lưng góp sức
Chấp nhận nhau
Thương yêu nhau
Vì ta cùng thương yêu trái đất
Bởi ta biết rằng
Tình ta là tất cả
Tình ta không phải chỉ là một mảnh nhỏ
Ta là những kẻ chịu chung trách nhiệm về hành tinh xanh.
Anh chị em ơi
Sáng nay hãy truyền được cho nhau
Cái Thấy
Làm sao cho
Tình yêu lớn tượng hình.

Chấm dứt luân hồi

Ai luân hồi

Và chấm dứt luân hồi của ai?

- Những niềm đau nỗi khổ đang đi luân hồi

Chúng ta hãy chấm dứt những niềm đau nỗi khổ.

- Nhưng ai là kẻ mang trên vai những niềm đau nỗi khổ ấy?

- Những niềm đau nỗi khổ ấy không cần ai mang trên vai

Tự chúng đi quanh, tự chúng luân hồi

- Chấm dứt luân hồi, cái gì sẽ xảy ra?

- Chấm dứt luân hồi, luân hồi sẽ xảy ra.

- Vậy thì chấm dứt làm gì?

- Nếu khổ đau hết luân hồi

Thì hạnh phúc sẽ lên đường đi luân hồi

Vì khi chấm dứt luân hồi thì khổ đau sẽ trở nên hạnh phúc.

- Nhưng hạnh phúc vẫn còn trong vòng luân hồi

- Hạnh phúc cần luân hồi và cần luân hồi mãi mãi

Vì chúng ta luôn luôn cần sự có mặt của nó

Trong mỗi giây phút của cuộc đời.

Tại sao anh muốn chấm dứt luân hồi

Khi kẻ đi luân hồi là hạnh phúc?

Tại sao anh muốn nụ cười vắng mặt?

Tại sao anh muốn đày ải gió mùa Xuân?

Chấm dứt luân hồi

Chỉ là chuyển hóa khổ đau

Và khổ đau là chất liệu

Làm ra hạnh phúc

Vì vậy anh cũng không cần quá lo lắng

Rằng có những khổ đau trong cuộc đời.

Ngắm trăng

Nếu không có ngã
Thì ai sẽ đi luân hồi?
Tại sao ta phải phá ngã?
Tại sao phải thoát luân hồi?
Ngã tuy rằng không có
Nhưng ngã chấp còn kia
Luân hồi tuy không
Nhưng ý niệm luân hồi vẫn có.
Trăng tròn đêm nay có ngã hay không?
- Trăng tròn làm gì có ngã
Và người nhìn trăng đêm nay có ngã hay không?
- Người nhìn trăng cũng không làm gì có ngã
Vậy làm sao người ngắm trăng có thể ngắm trăng?
Bởi vì trăng không có ngã
Và bởi vì người ngắm trăng không có ngã
Cho nên cả trăng và người ngắm trăng đều là
thực tại nhiệm màu
Và ngắm trăng là một điều màu nhiệm nhất trên đời
Ngắm trăng chính là công phu tu tập.

Phi cóc tính

Quả vị đầu tiên mà ta tu chứng
Là quả vị phi cóc tính
Nếu bạn bỏ cóc vào đĩa
Chỉ trong vài giây
Cóc sẽ nhảy ra.
Nếu bạn bắt cóc bỏ vào đĩa trở lại
Trong vài giây
Cóc lại sẽ nhảy ra
Giữ cóc trong đĩa
Thật là rất khó.
Bạn và tôi
Chúng ta đều có Phật tánh trong tâm
Đó thật là một niềm an ủi
Nhưng bạn và tôi
Chúng ta cũng có cóc tánh trong tâm
Vì vậy cho nên
Quả vị tu chứng đầu tiên của chúng ta
Là đạt tới
Phi cóc tính.

Đi vòng quanh

Này người đang đi vòng quanh
Hãy dừng lại
Anh đi như thế để làm gì?
Tôi không thể không đi
Và vì tôi không biết đi đâu
Nên tôi đi vòng quanh.
Này người đang đi vòng quanh
Anh hãy chấm dứt việc đi quanh.
Nhưng nếu tôi chấm dứt việc đi
Thì tôi cũng chấm dứt tôi.
Này người đang đi vòng quanh
Anh không phải là sự đi quanh
Anh có thể đi
Nhưng không cần đi quanh.
Tôi có thể đi đâu?
Anh hãy đi tìm anh
Anh hãy đi tìm người thương.

Ý thức em mặt trời tỏ rạng

Thức dậy hôm nay em thấy trời xanh
Chấp tay em cảm ơn đời màu nhiệm
Cho em hai mươi bốn giờ tinh khôi
Cho em bầu trời bao la
Mặt trời lên cao
Rừng cây ý thức
Mặt trời lên cao
Rừng cây vươn nắng chan hòa.
Em đi ngang qua đồng hoa hướng dương
Hàng vạn bông hoa ngoảnh nhìn về phương Đông chói sáng
Ý thức em mặt trời tỏ rạng
Bàn tay em gieo hạt cho mùa sang năm.
Biển động, tai em nghe tiếng triều dâng
Xôn xao mây bốn phương trời lồng lộng
Quê hương thân yêu ngát hồ sen thơm
Quê hương hàng dừa ven sông
Ruộng đồng vươn vai cười theo bông lúa
Ruộng đồng vươn vai
Cười mưa vui nắng trăm mùa.
Đất mẹ cho em hương quế tần ô
Tía tô rau húng rau ngò màu nhiệm
Mai đây xanh tươi núi đồi quê hương
Mai đây lộc đời lên nhanh
Ngọt lời ca dao, trần gian vui hát
Ngọt lời ca dao, màu xanh đưa bước chân người.

Trung tâm thiền

Thiền chỉ có một trung tâm thôi
Nhưng phải có thật nhiều góc Thiền khắp nơi đây đó
Nhưng xin bạn đừng lo
Mỗi góc là một trung tâm
Và mỗi trung tâm là một góc
Mỗi sáng mỗi chiều, các sư chú tụng
"Không chính là sắc
Sắc chính là không".

Cúc cu đúng hẹn

Cúc cu đúng hẹn, đôi lên ấm
Điện thoại reo vang giữa núi đồi
Mưa xuân nhẹ hạt đất tâm ướt
Hạt đậu năm xưa hé miệng cười.
Người đã tới thăm, trăng một túi
Lá tía tô gọi hạt mồng tơi.
Rậm lục thưa hồng chuông gọi bước
Chân hôn mặt đất mắt ôm trời
Ngàn xưa một thoáng, mùa tuôn dậu
Tuyết cũng màu xanh, nắng cũng roi.

Mở thêm rộng lớn con đường

Mái tóc vốn màu gỗ quý
Nay dăng thành khối trầm hương
Nét đẹp đi về vĩnh cửu
Vi diệu thay ý vô thường.
Đã thấy đời con huyền mộng
Chân tâm một quyết lên đường
Nghe hải triều lên mấy độ
Nguyện phát túc về siêu phương.
Gió reo trên triền núi Thửu
Lòng nay thôi hết vấn vương
Bài ca sáng ngời diệu lý
Bao la ngát đạo chân thường.
Ngày xưa nước bồ kết gội
Chiều về buồng xõa tóc hương
Sáng nay cam lồ tịnh thủy
Tâm bồ đề lộ kiên cường.
Bàn tay tập bài từ ái
Chia vui nếp sống tịnh thường
Mấy mươi năm trời cần mẫn
Thủy chung vẫn một niềm thương.
Sáng nay cạo sạch mái tóc
Mở thêm rộng lớn con đường
Phiền não vô biên nguyện đoạn
Một tâm mà động mười phương.

Địa xúc

Đây một gốc cây
Đây một căn phòng trống
Đây một tọa cụ nhỏ
Đây xanh mát một bãi cỏ
Anh hãy ngồi xuống đi
Ngồi cho thẳng
Ngồi cho vững
Ngồi cho an
Đừng để tư duy đưa hồng anh lên không gian
Bàn tọa anh hãy chắm chặt vào mặt đất
Anh hãy cùng đất hợp nhất
Đã trở về với đất
Anh hãy mỉm cười
Thì đất sẽ truyền cho anh sự vững chãi
Sự bình yên, sự thanh thoi
Hơi thở tinh chuyên
Nụ cười an nhiên
Anh duy trì địa xúc
Có khi anh đã không thành công
Ngồi trên đất nhưng anh như bay bổng trên hư không
Bởi anh đã quen phiêu dạt cõi luân hồi
Trôi lăn trong biển vọng
Nhưng đất vẫn kiên nhẫn
Đất vẫn trông mong
Đất đã chờ che cho anh hàng triệu kiếp
Thì mãi mãi bao lâu đất cũng sẽ bền lòng
Đất biết rằng anh sẽ trở về
Đất sẽ chào đón anh
Bao giờ cũng tươi mát như lần đầu
Tình thương không bao giờ nói rằng đây là lần cuối
Đất là mẹ thương yêu
Thì có bao giờ hết kiên nhẫn chờ trông?
Anh trở về với đất đi

Rồi anh sẽ thấy
Như cây kia
Hoa lá hôn anh rồi sẽ tốt tươi
Một khi anh biết đi vào địa xúc
Con đường vắng đón anh
Con đường thơm ngát cỏ hoa
Con đường lúa thơm
Còn ghi dấu tuổi thơ bàn tay mẹ
Hãy đặt những bước chân chậm rãi
Những bước chân ung dung, nhẹ nhàng
Chân anh hãy thật sự dính vào mặt đất
Đừng để suy tư làm anh bay lên không gian
Hãy luôn luôn trở về với con đường ấy
Con đường là bạn anh
Con đường sẽ trao truyền cho anh
Sự bình yên
Sự vững mạnh
Hơi thở ý thức tinh chuyên
Anh duy trì địa xúc
Hãy đi những bước chân như hôn vào mặt đất
Hãy đi những bước chân như vỗ về trái đất
Như dấu ấn son của vị quốc vương
Truyền lệnh đem hiện tại về ngự nơi đây
Cho sự sống có mặt
Cho sinh lực dâng đầy
Cho nhiệm màu hiển hiện
Cho sắc mặt lên hồng
Cho não phiền chuyển hóa
Cho an lạc thân tâm
Có khi anh đã không thành công
Bước trên con đường vắng
Nhưng anh như bay bổng trên hư không
Bởi anh đã quen phiêu bạt cõi luân hồi
Trôi lăn trong biển vọng
Nhưng con đường vẫn kiên nhẫn

Nhưng con đường vẫn chờ trông
Con đường thân thuộc trung kiên
Con đường biết sớm muộn gì rồi anh cũng trở lại
Nẻo về sẽ đón bước chân anh
Bao giờ con đường cũng mát tươi như lần gặp gỡ đầu
Tình thương không bao giờ nói rằng đây là lần cuối
Vốn là người bạn cố tri
Con đường bao giờ cũng kiên nhẫn đợi chờ
Dù dưới lớp bụi đỏ
Dù phủ kín lá vàng
Dù mưa vũng lầy lội
Dù tuyết phủ ngày đông
Anh hãy trở về đi
Rồi anh sẽ thấy
Như cây kia
Hoa lá hồn anh rồi sẽ tốt tươi
Một khi anh biết đi vào địa xúc.

Cầu hiểu, cầu thương

Lắng lòng nghe tiếng gọi quê hương,
Sông núi trông ra đẹp lạ thường
Về tới quê xưa tìm gốc cũ
Qua rồi cầu Hiểu, tới cầu Thương.

Tin vui

Những tin vui
Báo người ta không chịu in, chịu nói
Nhưng trong báo chúng tôi
Mỗi ngày chúng tôi vẫn thường chuyên môn đưa tin vui
Mỗi buổi sáng tinh sương
Chúng tôi thường ra bản in đặc biệt
Và chúng tôi rất cần bạn đọc
Đọc để mà biết
Những gì đang thực sự xảy ra
Tin vui là bạn còn sống
Và cây xoan ngoài ngõ đã ra hoa.
Cây xoan ấy
Bạn thấy không
Đã can trường đứng vững
Suốt cả một mùa Đông băng giá.
Tin vui là mắt bạn còn sáng, còn tốt
Và bạn còn có thì giờ để ngắm trời xanh
Em bé xinh tươi đang đứng trước mặt bạn
Đôi mắt long lanh
Bạn có thể mở rộng hai cánh tay
Ôm em bé vào lòng.
Họ chỉ in những tin giật gân
Họ chỉ in những tin sầu đau, tiêu cực
Hãy cầm thử tờ báo của chúng tôi lên xem
Ấn bản nào cũng đầy những tin lành, những tin vui,
những tin tích cực
Bởi vì chúng tôi muốn bạn luôn luôn thừa hưởng được
Và góp sức vào gìn giữ hạnh phúc chung.
Một bông trà mi vừa nở phía ngoài tường
Bông hoa đang mỉm một nụ cười
Rất ư màu nhiệm
Bông hoa đang hát ca bài hát bản môn
Bài hát thiên thu tuyệt vời

Có tai và có tâm
Thế nào bạn cũng nghe được
Chúng ta hãy chấp tay và cúi đầu
Để nghe tiếng hát ấy.
Hãy bỏ lại phía sau lưng những sầu đau
Những vương bận
Hãy đi lên như một con người tự do.
Tin vui nhất vừa mới đến
Là bạn có tính Bụt trong lòng
Hạnh phúc
Vững chãi
Và thanh thoi
Là những gì bạn và tôi
Đều có thể làm ra được.

Em là khu vườn tôi

Trong vườn tôi
Có một cây đang chết. Tôi có thấy.
Nhưng này em,
Tất cả những cây khác còn vững chãi và xanh tươi.
Cũng vì vậy
Tôi cảm thấy hân hoan
Và biết ơn
Đối với cả khu vườn.
Một cây đang chết
Nhưng vườn tôi không chết
Và tôi cần em
Để nhắc nhở cho tôi điều ấy.
Tôi đã được dạy rằng
Phải gìn giữ khu vườn
Của tổ phụ để lại
Một khu vườn
Có kỳ hoa dị thảo
Một khu vườn
Luôn luôn có nhiều cây xinh đẹp
Nhưng thỉnh thoảng
Cũng có những cây không được mấy xanh tươi.
Và cũng vì thế
Ta cần lo chăm sóc.
Em là khu vườn của tôi
Và tôi thường nghĩ tôi là người chăm sóc.
Nhưng mới sáng hôm qua thôi
Mắt tôi vừa thấy
Một khu vườn xưa, rất xưa
Không hề có ai chăm sóc
Vậy mà
Khi Xuân về
Chẳng biết tại sao
Đào lý vẫn đơm hoa.

"Vườn xưa vắng mặt người chăm sóc
Lý trắng đào hồng tự nở hoa".

Nhất Như

Tôi hứa là lúc tôi chết
Tôi sẽ trở về ngay với em
Và em không phải đợi chờ lâu
Có phải không
Giờ này tôi đang ngồi bên em
VẬY mà tôi cũng đang chết đấy
Trong từng phút giây
Tôi đi qua bao lần sinh diệt
Em hãy nhìn
Để thấy tôi có mặt
Nếu muốn khóc
Em hãy khóc đi
Biết rằng
Tôi cũng đang khóc cùng em
Nước mắt ấy
Sẽ chữa lành thương tích
Nước mắt em
Cũng là nước mắt tôi
Chúng ta đang đi trên mặt đất này
Nhưng mặt đất này
Cũng có ngoài lịch sử
Đông Xuân cùng một lần có mặt
Lá xanh non cũng là lá đã lìa cành
Bàn chân tôi đang dẫm lên vô sinh
Và bàn chân tôi cũng là bàn chân em
Chúng ta hãy cùng đi chơi
Nơi bản môn
Để thấy giữa trời tuyết Đông
Hoa anh đào nở rộ
Tại sao lại nói tới chia ly
Em thấy không?
Tôi không cần chết
Mà với em mỗi phút giây vẫn có thể trở về.

Trẻ em đủ các sắc màu

Tôi đã thức giấc
Nhưng chuyện truyền kỳ vẫn còn đang tiếp tục
Và tôi không ngớt ngạc nhiên
Thấy mình đang đứng trong Viện Bảo Tàng
Chứa đầy di tích lịch sử của một bé thơ
Mỗi lần chàng thanh niên nhìn thấy
mặt trăng miền hoang dã
Qua cửa sổ song tre
Anh lại ngủ thiếp đi
Và tiếp tục nằm mơ
Mơ thấy làn nước xanh
Trong hồ thu tĩnh lặng
Tại sao anh lại muốn làm một bài thơ
cho con chim con đang ca hát
Cho hạt sỏi đang nằm yên dưới dòng suối trong
Hay cho con cá đang bơi lội thành thoi?
Buổi sáng màu nhiệm và trắng lệ biết bao
trên hành tinh xanh biếc!
Khi ngàn sao bắt đầu mờ nhạt trên nền trời
Trẻ em
Hàng vạn trẻ em, đủ các sắc màu,
Đang đứng từ trên núi, chăm chăm nhìn xuống
Chăm chăm nhìn vào tôi
Tôi còn ngủ đây mà...
Đừng mở mắt ra làm chi
Hãy nằm yên cho đến khi con ngạc nhiên xảy tới
Tại sao anh lại muốn làm một bài thơ cho căn nhà
lá nhỏ thu hình bên lũy tre
Cho bông hoa hướng dương đang nở ngoài hàng dậu
Cho con chó đang nằm cuộn tròn trước sân nhà
Và cho con mèo đang phơi mình trên nóc rạ?
Buổi mai bắt đầu không phải như một trang sách mới
Buổi mai bắt đầu là bản nhạc tái sinh

của mọi màu sắc mọi âm thanh
Mỗi lần buổi mai tới là một lần có khai thiên lập địa.

Tương tức

Anh là tôi
Và tôi là anh
Anh không thấy sao
Rằng chúng ta tương tức?
Anh nuôi dưỡng đóa hoa trong tim anh
Để cho tôi xinh đẹp
Tôi chuyển hóa rác phiền não trong tôi
Để cho anh không phải nhọc nhằn
Tôi nâng đỡ anh
Anh yểm trợ tôi
Tôi có mặt trên đời để hiến cho anh an lạc
Anh có mặt đó để cho tôi niềm vui.

Dấu Chân Trên Cát

Trời bên ấy sáng chưa

Tặng Huệ Liên

Trước ngõ dòng sông cuộn cuộn
Mây trắng nhẹ hồn thơ ấu
Sau vườn hoa cải rực vàng
Bướm lạc quê hương
Vàng mộng chàng trao
Mặt trời là mặt trời chung
Hoa bưởi tóc em phải nào hương xa lạ
Đôi tay nhỏ thay chàng khuya sớm
Hồn trên nét bút
Màu pha khói sóng
Thương những giờ chàng buông bút dạy con
Vai gánh lấy trọn vẹn giang sơn
Đòn gánh trĩu hai đầu văn hóa
Đông tây tiếng gà bòn chồn tắc dạ
Nghiêng gối hỏi thăm: trời bên ấy sáng chưa?
Trọn một mùa đông
Lửa hồng ấp ủ tin yêu
Tiếng ngâm thơ vang qua trời tuyết
Rau dưa nuôi lấy tương lai
Mùa xuân hoa nở thắm đời
Mắt xanh vì trời xanh
Hoa phượng lên rồi
Nửa trời tình yêu vừa hé mở.

Đuốc thơ còn cháy trên trang sử người

Đêm này dù đã về ngôi
Hồn thơ vẫn thấy luân hồi thế gian
Bút hoa ngàn kiếp không tàn
Đuốc thơ còn cháy trên trang sử người
Có không mù mịt biển khơi
Nẻo về đã rạn chân trời thênh thang
Tỉnh say vẫn một cung đàn
Lửa anh hào đốt cháy tan đêm sâu
Thơ lên bay vút bồ câu
Triều âm chấn động phương nào chẳng nghe?
Giấc mơ Hồ Điệp đi về
Biển Đông sóng vỗ, kinh nghê vẫn còn.

Mây trắng thông dong

Nhớ thuở xưa - khi người còn là đám bạch vân bay thông dong
Ta theo nguồn múa ca đi về đại dương mênh mông,
Người lưu luyến chốn đỉnh cao, lắng tiếng reo cười ngàn thông
Ta nhấp nhô trên sóng bạc, lên xuống vào ra muôn trùng.
Kịp đến khi thấy trần gian quặn quại lệ chảy thành dòng
Thì người biến thành mưa, nhỏ giọt tuôn tràn đêm đông
Mây đen mịt mờ một phương chừ, mặt trời hấp hối
Người gọi ta về, cùng nhau giăng tay nổi trận cuồng phong.
Lòng thành thoi đâu, khi hoa ngàn cỏ núi còn rên siết hận bất công,
Người đưa hai tay thiên thần, quyết tâm tháo bỏ cùm gông
Trong khi bóng tối phủ đầy, họng súng đen ngòm bạo lực
Xương đôn thành gò cao chừ, trong khi máu đã chảy dài thành sông.
Hai bàn tay người dập nát, thương ôi, xích xiềng vẫn chưa tháo được
Ta gọi sấm sét về bên người, quyết cùng bạo lực mở cuộc thư hùng.
Gan dạ hơn người, trong đêm người hóa thành Sư Vương rống lớn
Hàng vạn loài ma quái nghe người, đã cầm cập run trong đêm sương.
Hiên ngang không lùi bước chừ, dù phía trước dày đặc hàm chông,
Người thản nhiên đưa mắt nhìn bạo lực chừ,
như nhìn vào khoảng không
Sống Chết là chi chừ, ép uống nhau sao được?
Người gọi tên ta mà cười chừ, không một lời rên siết,
dù tra tấn cùm gông.
Bây giờ thoát đi, xiềng xích chẳng còn buộc nổi chân thân,
Người trở về kiếp xưa mây trắng, thành thoi trên bầu mênh mông;
Đến, Đi, tự người - đỉnh cao nào thích thú thì người dừng lại,
Cười trên sóng bạc đầu chừ, ta hát ru người khúc hát bi hùng.

Giây neo

Cành lá thì thào
Rồi cành lá lặng yên
Thuyền tôi cập bến trăng sao
Hoi thở là giây neo
Tôi duy trì vũ trụ

Những hàng đậu mới

Tôi là tôi của đất
Đất là đất của tôi
Tôi gửi tôi cho đất
Đất gửi đất cho tôi
Những hạt đậu sáng nay
Nảy mầm thành những hàng dài
Hai chiếc lá non chấp tay trên đầu
Chào ánh sáng.

Babita

Hai mắt mở tròn
Chưa đủ thì giờ để ngạc nhiên
Babita đã nằm trong vòng tay tôi
Toàn thân Babita
Run rẩy
Tiếng khóc như tiếng rên
Babita không dám khóc to
Vì Babita đột nhiên
Roi vào vùng xa lạ
Babita đột nhiên
Lọt vào đền thánh uy nghiêm
Hai bàn tay tôi run theo
Trên mái tóc non
Miệng tôi nói những lời trấn an
Mà Babita không hiểu
Nhưng rồi Babita nằm yên
Babita nằm yên
Ôi tôi muốn ôm vào hai tay
Tất cả những em bé mồ côi hai tuổi rưỡi
Họ bỏ Babita ở đây
Để còn lo cách mạng
Babita có thể chờ
Những tháng ngày không sữa
Những ngày dài bò trên sân nắng
Trộn nước mũi với bùn đất
La lết bên đồng phân
Babita còn trẻ
Babita có thể chờ
Ngày cách mạng thành công.

Bắc một chiếc cầu

Có cây ngô đồng cho chim Phượng đậu
Có người đứng đó cho tình thương sâu
Luật lệ nhiều khi như màn lưới sắt
Giám người trong kiếp trầm luân thương đau
Nhưng lòng nhân ái như bàn tay Phật
Phá tan địa ngục đập nát u sầu
Thành phố sáng nay nắng lên bát ngát
Có chim bồ câu bay liệng trời cao
Tôi nhớ tới người tấm lòng cương trực
Nụ cười mát dịu như nước nhiệm màu
Trẻ thơ nhớ người như hoa nhớ nắng
Như nước nhớ nguồn, như trăng nhớ sao
Tâm đã quyết rồi hiềm gì bạo lực
Thân đi vào đời cười trên ba đào
Bắc một cây cầu từ hang địa ngục
Lên tới cõi trời, mở hội ngàn sao.

Ngày nào tôi tháo được trái tim

1-

Người anh em (*da nâu*) của tôi đói.

Địa ngục sát ngay một bên.

Tôi ngần ngợ ngần làm sao, để cho ông chiếm mất miếng thịt bò.

2-

Người anh em (*da vàng*) của tôi khốn cùng.

Đứa con anh buổi sáng không có củ khoai vào bụng, xiu ngất trên ghế nhà trường.

Tôi còn lo tranh đấu để chủ nhà đừng tăng tiền nhà, thì ông đã trang bị được máy mới rồi, và tôi thất nghiệp.

3-

Người anh em (*da đen*) của tôi thiếu ăn mà không ngót sinh con đẻ cháu.

Anh ơi, sinh ra nhiều quá cơm gạo đâu mà nuôi.

Nhưng anh biết làm sao.

Người vợ không có sữa có cơm, ẵm con bỏ bên vệ đường, hy vọng có người động tâm đem về nuôi dưỡng.

Mười hai triệu trẻ em chết đói tại các nước chậm tiến mỗi năm.

Tôi ngày đêm tranh đấu để tăng đồng lương smic.

Tôi ngày đêm tranh đấu để chống giá sinh hoạt vọt cao.

Thì giờ đâu mà lo lắng cho người anh em khốn khổ.

4-

Người anh em (*da trắng*) của tôi làm 3 x 8, ăn ngủ thất thường, từ nhà máy về nổi dóa đập vợ la con.

Địa ngục là ngay đây.

Chúng tôi bận tranh đấu ngay tại nơi này, thì giờ đâu lo cho người anh em chúng tôi nơi khác?

5-

Ông bảo vì quyền lợi quốc gia, không thể ngưng đà phát triển kinh doanh.

Ông muốn thu dụng tôi vào xưởng chế tạo đạn bom cung cấp về các nước Á Phi chậm tiến.

Tôi thất nghiệp, đói mèm, thiếu điều đưa tay cho ông ràng trói.

Người anh em tôi bên đó thiếu gạo thiếu cơm, nào phải cần đạn cần bom để tương tàn tương hại?

6-

Vì tôi ngân ngơ, ông đã chiếm mất miếng thịt bò.

Vì tôi ngân ngơ, ông đã chiếm cái tivi màu, chiếc xe Mustang, ngôi nhà nghỉ mát bên bờ biển.

Ông bảo tôi muốn có nhà có tivi có xe hơi không khó; chỉ cần ký giấy làm việc chung thân.

Tôi đã bị ràng buộc nhiều rồi, không dám theo ông đi vào mê lộ.

Ông bảo tôi gàn dở, phạm ốc gánh cái vỏ cứng của mình chưa nổi mà cứ nghĩ chuyện đở núi Thái Sơn.

7-

Vốc hạt có thể đem cứu đói người anh em tôi, ông đã dùng chế tạo nên miếng thịt bò.

Đồng thịt bò đã cao bằng trái núi. Trái núi che khuất mặt trời, không thấy người thương.

Vốc hạt có thể đem cứu mạng đứa bé giờ này đang nằm thêm thiếp ở Ethiopie, đã đem làm thành chai rượu.

Rượu tưới lên đồng thịt bò. Máu tưới trên người đồng loại.

Ngày nào tôi tháo được trái tim, tôi sẽ nắm được phần thắng trong tay.

Trái ý thức chín rồi

Tuổi trẻ tôi
Trái mơ xanh
Vết răng của em
Gây thành thương tích nhỏ
Những chân răng rúng động
Và nhớ hoài
Nhớ hoài.
Nhưng từ thuở yêu em
Cánh cửa tôi mở rộng trước gió
Thực tại kêu gào cách mạng
Trái ý thức chín rồi
Cánh cửa
Không thể nào còn khép lại
Lửa
Lửa cháy tràn thế kỷ
Loang lổ núi rừng hoang
Gió thét ngang tai
Bão tuyết bên trời quằn quại
Vết thương mùa đông
Vết thương mùa đông nằm nhớ lưỡi thép lạnh
Bồn chồn, trăn trở,
Nhức nhối
Thâu đêm.

Từ bi quán

Tịnh thủy trong bình
Từ trên tay bồ tát
Rớt trên sa mạc
Thành biển xanh
Mông mênh.

Trời phương ngoại

Người đi trên đất mắt nhìn trời
Chim liệng từng không mây trắng bay
Một bàn tay đưa cho nắng ngọt
Một bàn tay giữ con đường mây
Lá xanh thánng tư mặt trời lọc
Đi qua rừng cây mà không hay
Búp tay hoa sen vừa hé mở
Vũ trụ sáng nay đà ngắt ngậy
Trà khuya bay khói, thơ không chữ
Thơ chở trà lên tận đỉnh mây
Núi cao mưa tạnh vùng biên ải
Vi vút sau đèo gió gọi cây
Đỉnh tuyết trời quang bùng cõi mộng
Giác ngộ tung về đóa mãn khai.
Đất xa màu nhiệm thom tình mẹ
Hoa nở trần gian ước kịp ngày.
Thương Bé bơ vơ mùa loạn lạc
Sen vàng bướm gửi khắp trời Tây
Tờ hoa nhạc hội bùng chiêng trống
Xóm dưới thôn trên dán chặt đây
Mắc nối đường dây trăm xứ lạ
Ân nghĩa bên trời mãi dựng xây
Ngục thất ba trăm còn tuyết thực
Mòn chân du thuyết hết đêm ngày.
Thánng tư đồng nội trăm hoa nở
Mong ước ôm đây hai cánh tay
Sắc Xuân rực rỡ trời phương ngoại
Thơ hát yêu thương rộng thánng ngày
Gối mộng mây xa về lối cũ
Ngược dòng sông lạ đến tìm ai.

Tôi về lật lại trang xưa

Bỗng nhiên tôi đón tôi trở về
Dấu vết cứ điếm không còn
Giấc mơ hôm qua lung linh ngàn ảo tượng.
Những bức tường che gió sương
Tạo thành một không gian góc ấm
Lửa nhen lung linh
Cười nhẹ hương trầm ngày nguyên đán
Một bữa cơm trời mưa
Hương tía tô
Thu tóm quê nhà, sắc, hương, hơi thở,
Biên giới tháo tung
Bàng hoàng
Một buổi trưa giông tố về, chớp lòe trình bày hiện thể
Mặt trời hôm nay có còn mặt trời hôm nao
Hoàng hôn - chim về bóng in
Hai mối thời gian nối nhau
Đây tôi nhẹ nhàng thoát ra
Ngõ mới
Màn lưới giăng trời buông bắt hư không
Bỗng nhiên rủ thành tơ liễu
Mấy cụm mây chiều kéo nhau
Về đỉnh núi
Tôi về lật lại trang xưa
Lửa đốt mảnh chứng thư
Bùa phép trần gian trước sau vẫn là vô hiệu
Gió thổi mau
Xa tí biển khơi, cánh chim nào vội vã
Ta ở đâu?
Điểm quy tụ là nhớ thương
Nhà
Ôi quê hương tuổi nhỏ đời xanh um cỏ dại
Lá tía tô thơm
Hương mùa thu mới chín

Bàn chân nhỏ lá non giọt sương
Lá thư gửi về, tiếng trống cầm canh
Một trời hoa vàng trong hạt cải
Chấp tay tôi để hoa nở trên bút tuyệt vời.

Wendy

Tuyết phủ đôi Phương Vân
Năm Rồng vừa chợt tới
Tin mừng vượt đại dương
Vườn xưa nở hoa mới
Thêm trầm trong lò hương
Lòng nhẹ như mây khói
Mọi người chấp tay mừng
Trà thơm bèn rót lại
Mặt trời rồi sẽ lên
Hoàng oanh trong liễu gọi
Gởi gắm nơi tương lai
Biết bao điều mong mỏi.

Tươi son bền sắt

Trăng sao vẫn đẹp đêm Rằm
Bãi dương vẫn muốt, sóng từng vẫn xao
Lòng quê dù có khát khao
Hoa mai vẫn cứ đòi cao gọi mời
Tháng tư lá lục hoa cười
Cho trăng thêm tuổi, cho đời thêm xuân
Vườn xanh cây mướt trở bông
Trẻ thơ đùa giỡn trước sân nắng đào
Chợ Văn bán sách lâu cao
Muối dưa đắp đổi hôm nào cũng vui
Xót quê lòng có ngậm ngùi
Tin quê đồn dập tới lui chẳng ngừng
Chùa xưa vắng tiếng chuông ngân
Trẻ kia cha mẹ gọi thân từ đây
Văn nhân nghệ sĩ bó tay
Con thơ nhe nhóc chẳng ai ngó ngang
Sóng xô nghiêng vịnh Thái Lan
Bao nhiêu tuổi ngọc chìm làn nước sâu
Tấm thương, lòng vẫn nguyện cầu
Nỗi đau dường ấy, làm sao đỡ dần?
Trước sau xin chớ ngại ngần
Những bàn tay ấy tình thâm vẫn tròn
Giữ cho bền sắt tươi son
Giữ cho tâm lặng giữa con ba đào
Còn đây nắng gọi đời cao
Còn đây những gốc anh đào trước sân
Còn đây trăng đẹp đêm Rằm
Còn đây dương muốt sóng từng năm xưa.

Hộ niệm

Bên kia bờ biển Mã Lai
Bên ta châu Úc giữ hoài đêm đêm
Ước chi sóng lặng biển hiền
Buồm căng thuận gió cho thuyền tới nơi
Đất lành, chim đậu thành thời
Cho trăng sáng lại, cho người thương nhau
Sóng kia cũng biết gặt đầu
Sao kia cũng biết nguyện cầu sáng đêm.

Mùa xưa

Cỏ dại lung đòi
Khoai sắn nuôi em
Tuổi mười ba, mười bốn
Chiều về nắng gọi
Nương dâu xanh
Lá đỏ rụng đầy thềm
Mơ xưa tràn đầy gối mộng
Lúa tới mùa rồi
Tiếng hát vắng thâu đêm.

Bướm lạc quê hương

Lá tía tô
Hương mùa thu mới chín
Chim hót lá xanh
Trời mây bình lặng
Một buổi sáng hiền, chim câu xòe đôi cánh
Hòa bình
Trẻ thơ vươn tay ôm lấy
Nụ cây mừng giọt nắng
Hoe vàng sân cỏ rộng
Mười năm
Bướm lạc quê hương.

Bé đã sinh ra rồi

Bé đã sinh ra rồi
Chân trời xôn xao dâng ánh sáng
Hoa cỏ ơi sống dậy
Núi rừng ơi sống dậy
Thật đã qua rồi đêm tối hãi hùng
Ánh sáng dồn
Trên cánh bướm mong manh
Hoa cải rực vàng
Trên lối cũ.
Cành mai ấy
Ngày tôi về trước ngõ
Có rung rung giọt ngọc nhìn tôi cười?
Đất tái sinh
Cho sắc hương đoàn tụ
Cho nước non này
Lại thành cẩm tú
Hãy cho hết hai bàn tay anh
Cơ hội muôn thuở một lần
Níu sự sống trên vành nôi ươm biếc.

Chân dung

Buổi sáng có mặt trời, ôi vũ trụ, ta muốn ôm người vào hai tay. Buổi sáng có chim hót và chị bán xôi đi ngang ngõ trúc, ôi quê hương, ta muốn ôm người vào hai tay. Buổi sáng có chợ họp, ôi thế gian, ta muốn ôm người vào hai tay. Chỉ còn hai mươi giờ nữa thôi, tôi đã không còn có mặt ở đây. Tôi sẽ giao tôi cho lửa.

Buổi sáng có mặt trời, ôi quê hương, ôi thế gian, ôi vũ trụ. Hiện hữu đẹp vô ngần. Tôi luyến tiếc người, tôi yêu dấu người. Tôi nhớ thương người. Tôi sẽ không mang theo được một lá cây nào, một hạt sỏi nào. Mỗi lá cây đều quý hóa vô ngần. Mỗi hạt sỏi đều quý hóa vô ngần.

Buổi sáng thức dậy, ô hay mình đã ngủ. Mình đã ngủ an lành. Buồn cười chưa, tôi như một trẻ thơ, ngủ ngon như người vô sự. Bàn tay ơi, có phải trách vụ người là đúng sáng ngày hôm ấy sẽ gọi lửa về? Bàn tay áp lên má tôi. Bàn tay ơi, người là người cộng sự trung thành. Bàn tay kẹo bánh. Bàn tay bút phấn. Bàn tay tờ lụa. Bàn tay mái tóc cô nhi.

Buổi sáng thức dậy, ôi tôi muốn sống. Tôi muốn sống mãi, sống hoài. Mỗi buổi mai hồng, mỗi buổi mai sáng trong, mỗi buổi mai mở đầu cho một ngày đầy như một trang giấy trắng tinh đợi chờ chữ nghĩa. Tại sao vũ trụ đẹp lên kỳ diệu vô cùng? Tại vì tôi sắp chết? Tại vì tôi mở mắt? Ôi những vì sao xa ơi, những vì sao xa.

Buổi mai thức dậy, da mặt tôi, bàn tay tôi và thau nước trong. Tôi muốn bơi trong dòng nước pha lê. Tôi muốn là con cá nhỏ. Buổi mai thức dậy, cửa sổ mở ra trên không gian thom mát khí trời trinh nguyên. Tôi muốn tung bay nơi hư không. Tôi muốn là con chim nhỏ.

Buổi mai thức dậy, trời ơi, có lũ học trò qua ngõ, tíu tít như đàn chim. Các em hãy đi tới, hãy đi tới, hãy hướng về chân trời an lành nơi đó không có đau thương, không giết chóc. Phía sau này tôi lao mình vào ngăn lửa máu. Đi mau về phía trước, các em ơi. Phía sau này, núi đá, trường thành, rừng cây tuôn ra ngăn lửa máu.

Có một chị, có một anh, phía trước kia đang chờ. Lớp học sẽ thỉnh thoảng có chim bướm lạc vào, sẽ có hoa hồng leo cửa sổ đem hương theo quuyến rũ. Kẹo bánh chuyền nhau dưới gậm bàn, anh biết vẫn mỉm cười, chị biết vẫn làm lơ. Bài chính tả đọc bằng giọng miền Nam, hỏi ngã mỗi khi viết sai chỉ tính bằng nửa lỗi. Tôi thương những mái tóc, tôi thương những cặp mắt, tôi thương cả những vết mực trên áo, trên mặt, cả những dòng mũi chảy thò lò.

Đường phố thiên hạ đầy người. Cô nghĩ chi, bác nghĩ chi? Anh lo gì, chị buồn gì? Mỗi người một nỗi lo, mỗi người một tâm sự. Mọi người đi theo công việc mình buổi sáng. Tôi cũng đi lủi thủi một mình. Tôi đi dưới đất mà là đi trên cao. Tôi còn ở đây nhưng tôi đã đi rồi. Hai mươi giờ đồng hồ còn lại. Tôi không hé môi tâm sự với một người nào. Tôi không cô đơn, tôi không cô đơn. Bạn bè ơi, loài người ơi, anh chị ơi, tôi thương. Tôi thương trái đất chúng ta, và nước mắt tôi tuôn trào. Tôi cúi đầu dùng tay áo lau nước mắt. Tôi mỉm cười chữa thẹn. Tôi còn biết thẹn bởi vì tôi còn thương yêu, luyến tiếc. Một mình tôi, tôi đi.

Bạn bè ơi, thôi cho tôi xin đi, đừng giận dỗi. Xin đừng tiến lại gần. Xin hãy tránh xa đi để tôi được sống như điều tôi tâm nguyện. Tôi muốn ôm từng anh, từng chị, từng em mà khóc. Nhưng mà như thế thì hỏng hết, hỏng hết. Nước mắt sẽ làm tiêu tan hết chút ý chí cần thiết. Tha lỗi cho tôi, các bạn. Tha lỗi cho con, ba má nghe; tha lỗi cho em nghe, các anh chị; tha lỗi cho chị nhé, các em, các em mến yêu.

Dòng sông ơi, tôi còn nhớ câu chuyện dòng sông. Cho tôi làm người lái thuyền để mỗi sáng mỗi chiều nghe sóng xanh nói chuyện. Câu ông Lãnh. Những chiếc thuyền chở khảm nôi niêu đồ chơi. Những chiếc thuyền chở đầy những tin nước mắt. Những bà hàng bán cau môi đỏ như châu, khăn rằn che tóc. Quê hương đẹp biết bao nhiêu. Ôi, còn nào chùa, nào lũy tre, nào vườn cau, nào giàn trầu, nào bến sông quen thuộc. Tôi muốn quay trở lui. Nhưng quay trở lui cũng không tìm thấy quê hương.

Đất quê hương, tôi đang đếm bằng những bước chân. Đất quê hương, bom đạn cày nát. Lời cầu nguyện cho những khu vườn xanh, có trúc

đào, có xương rồng trước ngõ. Chắp tay tôi nhận chịu lửa đỏ như một lời cầu nguyện. Cho tôi thấy phố thấy nhà lần chót. Cho tôi thấy trời thấy nước thấy cây thấy cỏ lần chót. Cho tôi thấy trăng thấy sao. Cho tôi thấy người, thấy cô thấy bác thấy anh thấy chị thấy già thấy trẻ, thấy đồng bào cười nói. Cho tôi ôm tất cả vào hai vòng tay nhỏ. Tôi đã tìm thấy. Anh chị em ơi, tôi đi nhưng tôi còn ở lại. Sáng mai mặt trời mọc, thơ tôi sẽ tới với người.

Chúng ta hãy trả lời

Một bông sen nở trên đại dương
Bé sinh ra
Giữa muôn trùng sóng nước.
Giữa khuya này, đêm ba mươi tháng giêng
Hai trăm tám mươi một người trên thuyền lặng im
Nghe sóng đêm cầu nguyện
Tám người thủy thủ
Yên lặng cho thuyền hướng về phương Nam
Nước uống đã cạn rồi
Tàu chạy về gần cù lao Tiamen
Cầu cứu.
Biển đêm
Sóng vỗ mạn thuyền
Trăng lặn lâu rồi
Ánh sao soi đường cho bé vào đời
Dưới kia nhấp nhô đầu sóng bạc.
Một bà mẹ nằm trên boong tàu
Chuẩn bị cho bé vào đời
Cả thuyền không có một phòng riêng
Người bác sĩ
Cũng là giới lính đênh bè nước.
Tiếng khóc chào đời của bé
Bị át đi trong tiếng gió
Người mẹ mím nụ cười yếu ớt
Bác sĩ đứng lên loan báo tin mừng
Hai trăm tám mươi người vỗ tay
Vị thuyền trưởng hô to:
Chúng ta đi về phương Nam
Dân số chúng ta trở thành hai trăm tám hai
Xin mọi người cảm ơn Trời Phật.
Chiếc máy điện thoại nối liền
Chuyển niềm vui lên lục địa
Khuya nay trên đất liền có người hay tin bé đã chào đời

Bé Rolanda Nguyễn Thị
Bé từ đâu tới nhỉ?
Và bé đang đi về đâu?
Tại sao lại chọn nơi ra đời giữa đại dương
trên chiếc thuyền lưu lạc?
Bé không hỏi
Nhưng chúng ta hãy trả lời
Ai nỡ để bông sen hé nửa đêm
Chìm sâu lòng đại dương
Bạn ơi hãy trả lời cho chúng tôi
Chúng ta phải đem bé đi về hướng nào?
Tôi cần bàn tay bạn.

Tịch tĩnh

Giấy thơm
Thấp thoáng pho huyền sử
Ly nước xanh
Cười nét mắt thủy tinh
Đã cao vươn từng lớp sóng bạc đầu
Và tảng đá lạnh
Gọi sương mù
Đỉnh cao gió thét
Tôi thức dậy
Chót lưỡi tê
Hạt sương ngọn cỏ trời khuya
Bỗng ánh sáng xuyên ngang
Lưỡi gươm lờ
Chớp giật
Những đám mây chạy mau
Phương đông giục giã tiếng kèn
Chiếc áo tôi năm nao
Gió đuổi lá bay
Nét bút anh
Màu nâu
Trên cánh tay nám màu sương gió
Màu nâu
Trên ruộng đồng năm nao
Mồ hôi tưới lúa
Giờ phút này, tinh cầu luân lạc giữa trời cao
Lay chuyển cánh chim bằng.
Không gian từng vũng tóe tung
Nổ vỡ
Một mặt trời đang ngụp lặn ngoài kia
Kính ngư mắt đỏ
Ống kính tôi
Thu hình tiền sử
Then cửa đã vừa bỏ lỏng

(Vạn kiếp xưa từng gài neo tương lai)

Sáng nay lối ra

Bên rừng chim hót

Em thoát về trên ngõ biếc

Những chồi non, nụ hoa, đọt mướp níu không gian

Bàn tay

Bàn tay nâng chiếc đĩa người nghệ sĩ tài ba

Lùa vũ trụ âm thanh

Về ngưng tụ

Vào điểm không

Tịch tĩnh

Chói

(Lần đầu tiên đôi mắt trẻ thơ vào đời)

Tôi chợt thấy

Bà mẹ quê, củ hành búi tóc

Lá tre chiều gom đốt

Không gian un khói ấm

Phật cười sau mây hiền dịu:

Đêm nay tròn trăng.

Lời nguyện cầu tìm đất sống

Lênh đênh ngoài sóng gió
Thuyền nhỏ giữa đại dương
Quyết tâm tìm đất sống
Đói lạnh bao ngày đường
Chúng tôi là bọt biển
Trôi giạt giữa mênh mông
Chúng tôi là hạt bụi
Trong không gian vô cùng
Tiếng chúng tôi lạc mất
Trong gió rít từng không
Trên thuyền không nước uống
Trên thuyền hết thức ăn
Con chúng tôi kiệt sức
Khóc rã và lịm dần
Chúng tôi khao khát Đất
Nhưng chẳng được tới gần
Mặc sức mà kêu cứu
Tàu bè vẫn đứng đưng
Bao nhiêu thuyền đã lật
Vì sóng gió bất thần
Bao nhiêu là mạng sống
Đã chìm lòng đại dương
Chúa Ki Tô có nghe
Lời nguyện cầu rướm máu?
Phật Quan Âm có nghe
Lời kêu cứu không ngừng?
Loài người ơi có nghe
Tiếng gọi từ hố thẳm
Đất liền ơi có biết
Tâm sự này hay không?
Xin loài người có mặt!
Xin đất liền giang tay!
Cho chúng tôi tìm thấy

Hy vọng trên đất này!

Uyên nguyên

Himalaya là dãy núi nào?
Trong tôi có một ngọn hùng phong đỉnh vượn cao trời mây khói
Hãy đến cùng tôi dưới chân hùng phong không tên gọi
Ngồi trên những tảng đá xanh không tuổi
Lặng nhìn thời gian xe từng sợi tơ óng ánh
dệt thành bức lụa không gian
Sông Cửu Long chảy nơi đâu?
Trong tôi có một trường giang cuộn cuộn,
không biết đã bắt nguồn từ chốn thâm sơn nào
Ngày đêm nước bạc phẳng phẳng cuốn về nơi vô định
Hãy cùng tôi tới thả thuyền trên dòng hung mãnh
Để cùng tìm về chung đích của vũ trụ bao la.
Andromeda là tên của đám mây sao nào?
Trong tôi có một tinh hà chuyển vận âm thầm
muôn triệu tinh cầu sáng chói
Hãy cùng tôi bay, rách lưới không gian, đường mây mở lối,
Tiếng đập cánh của anh sẽ gây chấn động tới mỗi vì sao xa.
Homo sapiens là tên giống sinh vật nào?
Trong tôi có một chú bé tay trái vén màn đêm,
tay phải cầm một bông hoa mặt trời làm đuốc
Hai mắt bé là hai vì sao, tóc bé bay cuộn cuộn
như mây trên khu rừng già giông bão
Hãy cùng tôi tới hỏi bé tìm chi và đang đi đâu?
Đâu là uyên nguyên? đâu là quy xứ?
đường về có những ngã nào?
Ô hay, bé chỉ mỉm cười
Bông hoa trên tay bé
Bỗng trở thành một mặt trời đỏ chói
Rồi bé một mình lững thững đi tới giữa những vì sao.

Khứ lai

Nét chữ này
Mảnh giấy này
Dấu chân trên cát
Tượng mây giữa trời
Ngày mai, tôi đã đi rồi.

Ảo hóa

Mí mắt chân trời mới
Đầu núi nghiêng nghiêng tìm gối tựa
Đêm về thơm giấc cỏ hoa
Ảo hóa
Bàn tay gió dậy
Ngân hà nấn ngọc lung linh
Khung cửa lưng đôi bỏ ngõ
Sao băng vụt cháy lời kinh
Vạn kiếp xoay quanh vòng mộng寐
Đêm nay chợt thấy chân hình.

Padmapani

Mùi bông hoa trên trời
Mùi bông hoa dưới đất
Sen nở trên mi Bụt
Sen nở trong tim người
Bồ tát cầm đóa sen
Dáng nghiêng trời nghệ thuật
Trên cánh đồng sao mọc
Nụ cười trăng mới lên
Tàu lá dừa màu ngọc
Vắt ngang lưng trời khuya
Tâm đi trong tĩnh mặc
Bắt gặp chân như về.

Lanka

Ngàn năm sóng biếc mon chân đảo
Rào rạt thâm sâu lòng đại dương
Đàn trẻ chân không trên cát mịn
Da thơm biển mặn, gió căng buồm...
Dừa cao rợp bóng nuôi hương đất
Chuối mít xoài thơm vẫn ngọt ngon
Mưa dội đèo cao nghe gió gọi
Dấu chân của Bụt vẫn chưa mòn
Nắng lên rực rỡ ngày khai hội
Trống nhịp bàn chân sóng nhạc tuôn
Tay mềm, nghiêng dáng nâu thôn nữ
Gợi ý tiền thân Bụt xuống trần.

Bờ bến lạ

Buông bắt không gian, màu chia ánh sáng
Nệm trải dưới chân mây lung linh
Ngõ vắng nhìn suốt linh hồn
Mặt mũi tiền thân về hiện thế
Cửa sổ thời gian bỏ ngõ
Để rèm nhớ thương bay
Nắng và màu xanh
Ôi hàng hữu mùa xuân
Trên Hy Mã Lạp Sơn
Có cánh đồng hoang cỏ mượt
Lấm tấm trời sao hoa vàng tím
Người cần trên ngón tay
Cho tâm tư ngừng đọng
Thuyền tôi vừa ghé vào bến lạ
Im lặng dưới ánh đèn sao
Tiếng nói trẻ thơ
Thế giới nào quen thuộc?
Hãy lắng tai nghe
Hồn cứ bay
Cất cánh không chờ lệnh
Vì người phi hành kia
Hai tay còn trói chặt
Bỗng nghe gió thì thào
Đại bàng vừa xòe đôi cánh rộng:
Không gian là của Người!
Đi đâu? một vì sao xa vẫy gọi
Mênh mông, lạc lõng tinh cầu
Vẫn thấy mây trời thân hữu.
Mây chiều khói sóng:
Đợi chờ, có mẹ có em
Giờ trưa đói lòng:
Phảng phất hương cau tiếng võng.
Lung ghế mỗi,

Giấc ngủ về
Ngoài kia trăng cũng tựa đầu trên núi biếc
Người là ai? buổi sáng tình cờ làm quen
Giờ đây đã ngồi ngủ nghiêng đầu
Suy tư kéo sợi tơ dài
Con tầm tịt giam mình trong chiếc kén
Trời khuya lên cao
Bên tai gió vẫn thì thào
Chiếc bánh con, tách cà phê
Tôi bàng hoàng:
Trên mây, lao đao bước chân người chiêu đãi.

Tâm nguyệt

Xôn xao, trời dậy hoàng hôn mới
Mắt biếc, chim chuyền lá thủy tinh
Thức giấc lãng quên
Hồn rực sáng
Hồn Tâm lặng chiếu Nguyệt thanh bình.

Cao phong

Tin gọi đêm qua lòng đất ấm
Châu khuya sữa ngọt bỗng tuôn trào
Giờ phút nguy nga vừa chợt đến
Mặt trời ló dạng đỉnh non cao.

Rừng không

Rừng

Ngàn thân cây

Một thân người

Lá cành đưa tay vẫy

Tai nghe tiếng suối gọi

Mắt mở toang trời Tâm

Nụ cười hàm tiếu kia

Nở trên từng chiếc lá

Có rừng cây ở đây

Vì có thế gian đó

Nhưng Tâm đã theo rừng

Khoác áo mới màu Xanh.

Người hành khất năm xưa còn ngồi đó

Từ khoáng, từ khí, từ sương
Từ tâm linh
Từ những giới tử du hành giữa các tinh vân đi mau
bằng ánh sáng
Em đã tới đây, đôi mắt xanh tỏa rạng
Vô thí và vô chung đã cùng vạch đường đưa lối em sang.
Trên đường đi em bảo em đã trải qua muôn triệu kiếp
luân hồi sinh diệt
Đã từng làm bão lửa trên không
Đã từng đem thân đo tuổi núi tuổi sông
Làm cỏ làm cây
Làm sinh vật đơn tế bào
Làm đóa hoa diễm tuyệt
Nhưng đôi mắt em nhìn tôi sáng nay
Lại chứng minh rằng em chưa bao giờ từng chết.
Nụ cười kia vẫn mời tôi
Tham dự nữa vào trò chơi đã bày ra từ tiền kiếp:
Trò chơi đi trốn đi tìm.
Hỡi con sâu xanh sáng nay đang uốn mình đo chồi cây
- chồi cây non đã mọc suốt một mùa hè năm ngoái
Ai cũng bảo em chỉ mới sinh ra trong mùa Xuân năm nay.
Thực ra, người đã có mặt từ hồi nào?
Sao mãi tới phút này mới chịu hiện nguyên hình,
đem theo nụ cười trầm lặng?
Sâu ơi, mỗi hơi thở của tôi làm tuôn ra hàng vạn tinh cầu
Cái rất lớn kia ai hay lại không ngoài cái thân em rất nhỏ
Ở mỗi chấm trên thân em đã thiết lập muôn ngàn cõi Bụt
Và mỗi cái đo của em cần đến thời gian từ vô thí
cho tới vô chung.
Người hành khất năm xưa vẫn còn trên Linh Thứu Sơn
Thán nhiên ngồi nhìn mặt trời huy hoàng đang lặn
Gotama! ô hay! ai bảo rằng Ưu Bát Đa La
triệu năm mới có một lần nở?

Tiếng hải triều kia, có chiếc tai nào chịu lắng mà lại không nghe?

Đêm hội trăng rằm

Cái gì sẽ xảy ra khi Sắc chạm phải Không
Và cái gì sẽ xảy ra khi Tường đi vào Phi Tường?
Kẻ trượng phu ơi hãy lại cùng tôi quan sát"
Hai tên hề Sinh Tử đang cùng nhau bày trò
ảo thuật trên sân khấu thế gian
Mùa thu lá chín, lá bay
Vàng đỏ diễn phô, đây trời ngoạn mục
Đã từ bao lâu cảnh nâng niu nắm giữ
Sáng hôm nay cảnh buông: lá hồng theo gió bay đi
Đèn đã treo cờ đã giăng
Đêm hội trăng rằm đủ mặt
Bậc trượng phu ơi còn đợi gì? vàng sáng trên cao chưa tắt
Đêm nay trời không một gợn mây
Đèn lửa hỏi thêm phiên
Lo chi chuyện cơm nước
Ai tìm, mà ai được?
Cùng trăng vui suốt đêm.

Sinh tử

Sinh sinh sinh tử sinh
Tử sinh sinh tử sinh
Tử sinh sinh, sinh tử
Tử sinh tử, sinh sinh.

Cẩn trọng

Qua ngõ vắng
Lá rụng đây
Tôi theo con đường nhỏ
Đất hồng như môi son bé thơ
Bỗng nhiên
Tôi cẩn trọng
Từng bước chân đi.

Lòng không bận về

Ngồi đây lắng tiếng chim bay
Ba ngàn thế giới không đây tắc gang
Phương Tây vừa khuất quạ vàng
Phương Đông thỏ ngọc đã ngang đỉnh đồi
Trước sau có một mình tôi
Nghe như có tiếng đất trời gọi nhau
Xuất thiên lặng lẽ giây lâu
Lá xanh rèm liếp bên lầu sáng trắng
Sông xưa thuận nẻo dương trần
Gió theo tám hướng, lòng không bận về.

Con ghé nhỏ đuổi chạy mặt trời

Vân thâm xứ

Nơi ấy có nhiều mây. Và lần này quả thật chú sa di không biết thầy mình đang đứng ở đâu, dù chú biết thầy đã từ buổi sáng tinh sương đi vào núi sâu hái thuốc. Thầy đang hái thuốc hay là thầy đang hái những cụm mây trong các đợt thông già? Sao chú không mời khách vào trong am và đãi ông ta một chén trà nóng? Thưa ông, thầy tôi đi hái thuốc trong núi chắc cũng gần về. Mời ông vào am dùng trà, và đợi thầy về. Sao chú lại để khách đứng mãi ngoài ngõ như thế? Sương nhiều lắm, áo của khách đã ướt, chú không thấy sao? Thưa ông, nếu ông có chuyện gấp tôi sẽ xin vào núi tìm thầy. Mây tuy dày đặc, nhưng tôi có thể đưa tay làm ống loa để gọi. Thưa thầy, thầy đang ở đâu, con đang đi tìm thầy, có người khách đang đợi. Xin sư chú đừng bận tâm. Xin sư chú cứ cho tôi tự nhiên. Tôi muốn được ngồi đây, uống một chén trà và ngắm núi rừng sương phủ. Xin đừng làm rộn thầy. Lúc nào người về cũng được. Người không về thì cũng không sao.

Hai cây tùng cao là dấu hiệu, là nẻo đưa lên thảo am. Đây có phải là núi Cửu Lũng? Tôi tìm lên am sáng nay không phải để gặp thầy. Tôi tìm lên đây để tự tìm tôi. Đứa con cứng đầu là tôi, đi lang thang không biết bao nhiêu triệu kiếp luân hồi, nay muốn trở về với cha, với mẹ. Tôi vẫn còn một trái tim biết thốn thức, đầy những túi giận kiếp nào. Hai mắt của chú sáng nay đã làm cho trái tim tôi dường như ngừng lại. Dáng điệu tôi ngập ngừng, nhưng cái nhìn của chú với chất liệu dịu ngọt và can trường đã chuyển cho tôi biết bao nhiêu là ánh sáng.

Người ấy lay xuống, đầu sát đất, trán dính vào nền đá nơi Phật đường mát lạnh. Con đã về đây, con không còn đi phiêu lãng, con không còn muốn mình tự buộc mình vào thế giới của tranh chấp hận thù. Ngày hôm nay là ngày tái sinh, là ngày tái tạo. Con về đây, chứng minh có ngàn hoa muôn lá, ơn tái sinh xin trần tạ, ơn tái sinh nhờ lượng đức Từ Bi.

Nơi đây có nhiều mây, nhưng chính nơi đây tôi sẽ thấy rõ được mặt người. Nơi đây có nhiều mây, nhưng chính nơi đây tôi sẽ thấy rõ được mặt tôi. Am dựng bên sườn núi. Phía sau, bao nhiêu ngõ ngách, bao nhiêu lối mòn. Trên kia, đỉnh núi lấp trong mây, đỉnh núi ngự trị không biết tự bao giờ. Đỉnh núi chăm sóc. Đỉnh núi che chở. Mỗi buổi chiều, mây về quấn quanh đỉnh núi, mây về quấn quanh chân núi. Am ngủ trong lòng mây và am là am mây.

Hoa lá lắng nghe

Phương Bối là đâu. Phương Bối chính là nơi đây. Phương Bối là rừng trà thơm buổi sáng. Họ tìm đến dưới chân đồi. Họ nhắm nháp ở đầu lưỡi một đọt lá trà non, chát và thơm, chát và ngọt. Con đường nhỏ hiền lành và thân thuộc. Hai bên đường, lá cây lắng tai nghe. Mỗi chiếc lá là một lỗ tai. Mỗi bông hoa là một lỗ tai. Những chiếc hoa chuông màu tím vênh lên nghe. Và hiểu. Mỗi chiếc lá cũng là một bàn tay đang vẫy. Các bạn lắng nghe chi? Họ nói như họ làm thơ. Họ nói như họ lặp lại tiếng tâm tư ngàn đời chưa hề thay đổi. Gió trên đồi, cỏ mướt thàng tư, suối róc rách mùa Hạ, mây viền đỉnh núi, và tiếng chim, giọng liểu, tất cả có phải đã cùng nói lên thứ ngôn ngữ hòa đồng mà họ đang nói? Liểu biếc hoa vàng là cảnh nội tâm. Trắng trong mây trắng đều là những biểu hiện nhiệm màu. Các bạn cứ lắng nghe. Họ nói cho chính họ nghe, cũng như các bạn đang nói giữa đất trời, trong nhiệm màu hiện hữu. Ta hãy làm chứng cho họ. Họ là một bọn sáu người. Họ là một bọn năm người. Hoặc họ chỉ là một người. Họ đã đi ngang qua đây, tay họ đã vuốt ve chúng tôi, mắt họ đã sáng lên vì họ đã nhận ra rằng chúng tôi đang thực sự có mặt. Chúng tôi không phải là những ảo ảnh trong một giấc mơ. Mầu tím, mầu xanh, nét dài, nét cong, lối xa đường gần, những đóa sao ngũ sắc, những cụm mặt trời đỏ, những ngón tay dài trắng nõn hoặc tím hồng. Chúng tôi đã chào đón Họ, đã vẫy tay chào Họ, đã chấp nhận Họ giữa chúng tôi. Chúng tôi đã nằm yên trong những lòng bàn tay biết kính yêu trân trọng của họ. Chị tôi ơi, cây khuy nh điệp, hãy buông dài cành lá. Em tôi ơi, chồi hoa huệ, hãy mỉm cười. Hiện hữu tràn đầy. Không có chi mất đi, cũng không có chi thêm vào, trong điệp hữu sáng nay. Mặt

trời của chúng ta, mặt trời của tất cả chúng ta, vẫn luôn luôn còn có mặt. Chiều hôm nay tôi có thể đã ra đi, nhưng sáng ngày mai các con tôi sẽ nở. Hoa lá ngày mai vẫn sẽ còn có mặt và như thế tôi cũng sẽ còn có mặt. Tất cả chúng ta hãy hộ niệm cho họ. Họ đã phát lời nguyện lớn. Thông điệp vừa nghe, tôi đã chuyển lại. Lá chuyển cho lá, cành chuyển cho cành.

Mây trên đỉnh núi

Thông điệp đã lên tới đỉnh núi và mây trắng đã nghe. Các cháu bé lá cành trên ấy đã vẫy tay làm hiệu. Lời đại nguyện đã viết vào trang sách lớn của hiện hữu, đã biến thành nét chữ trắng sao, đã dàn trải thành mây. Những hạt nước nhỏ đã bay cao. Có ai nhất lại được một làn sương. Ngày mai mây đọng thành mưa, năm châu bốn biển sẽ thấm nhuần thông điệp. Quê hương Phương Bối trên rừng Đại Lão, đàn bé thơ đùa trên bãi cỏ xanh non, rừng Medford trong cơn mưa Hè, giếng đạo sĩ trên đỉnh Núi Na, tảng đá tiên trên đỉnh Yên Tử, nơi nơi sáng nay đều đã tiếp thu thông điệp.

Hoàng hôn trong vắt

Hoàng hôn, hoàng hôn này mới đẹp sao. Có khói có mây, có sông có nước, có cây phong bờ sông, có lửa chài thấp thoáng, nhưng tôi không thấy nhớ nhà. Tôi đang nằm giữa lòng quê hương, nhìn núi qua mây, nhìn mây qua núi. Tôi nằm trên lưng đồi nhìn phương Tây qua những rặng cây xa. Hoàng hôn trong vắt. Mỗi phút đất trời đều đổi khác. Và tôi cũng đổi khác. Phút nào cũng đẹp, phút nào cũng nhiệm mầu. Tôi dựa lưng vào sườn đồi thoải thoải. Tôi ngủ. Sự sống ca hát trong đại thể và trong từng nét nhiệm mầu. Cái một ôm lấy cái tất cả. Đỉnh núi canh chừng tôi trong giấc ngủ bình an.

Mây rủ nhau về núi. Càng lúc càng đông.

Quá khứ và tương lai không còn nữa.

Hiện tại tràn đầy.

Tôi ngồi dậy.

Tiếng tù và không còn giục giã.

Hương cỏ ngắt ngậy.

Lá tía tô

Này sư chú, sáng hôm đó thầy có chỉ cho con một cây tía tô cao lớn dưới chân đồi. Chú nghĩ đó không phải là cây tía tô. Cây tía tô gì mà lớn đến thế. Thầy ngắt một lá cho chú ngửi. Chú xác nhận là hương tía tô. Thầy nói với chú là thầy rất ưa hương vị tía tô, cũng như hương vị rau tần, rau mùi, rau húng, ngò gai, và những thứ rau thơm khác mọc trên đất quê hương ta. Lá tràm cũng như lá ổi, có hương và vị đặc biệt mà thầy rất ưa thích. Mỗi chiếc lá ổi, dù là một chiếc lá ổi nhỏ xíu, đều mang theo cái mùi hương đặc biệt mà ta không thể tìm thấy nơi bất cứ thứ lá nào khác. Sư chú ơi, giá như mai sau nhờ những phi thuyền liên hành tinh mà loài người chúng ta đi lập nghiệp được ở tận những hành tinh xa, mỗi khi ngửi tới một ngọn lá tía tô thì chắc chúng ta sẽ nhớ nhà, nhớ quê hương, nhớ trái đất chúng ta biết mấy.

Hiện pháp màu nhiệm quá, mỗi chiếc lá có một trời hương vị, mỗi chiếc lá có một trời kỷ niệm, mỗi chiếc lá có một vũ trụ tâm vật lý đặc thù. Một chiếc lá chứa đủ toàn thế giới. Ta giật mình nhìn ra và với thái độ thành kính. Ta nghiêng mình trước biểu hiện nhiệm màu. Ta không dám coi thường một ngọn lá nào, một hạt sỏi nào hay một làn hương nào. Giọng nói của con là giọng nói của con, không thể là giọng nói của một ai khác. Thầy nhớ năm xưa đã từng nghe giọng nói ấy của con trong một cuộn băng nhựa nhỏ xíu. Âm thanh mở ra một chân trời sáng rộng. Chân trời ấy là một thế giới của riêng nó, có quá khứ, có hiện tại, có tương lai. Lại có một hôm có người báo con đã điện thoại về báo tin cho thầy biết là con sẽ đến gặp thầy dưới chân núi. Lạ lùng biết bao. Giây điện thoại là một phát minh của con người để nối dài sự có mặt của thế giới hiện tượng. Có những hiện tượng màu nhiệm đáp ứng lại đòi hỏi của con người về vô biên, về chân, về mỹ, về thiện. Có những hiện tượng khác lại cố tình tự khép chặt trước sự tìm hiểu của khối óc và trái tim người, cũng chỉ vì con người đã có thói quen đi vào vũ trụ bằng một vài nẻo nhỏ trong tám vạn bốn ngàn nẻo vào hiện hữu.

Này sư chú, con đã nhìn thầy sáng nay bằng hai mắt rất sáng của con. Giờ này thầy vẫn còn thấy đôi mắt ấy. Mắt con là cửa sổ để cho thầy nhìn vào nhiệm màu của thế giới pháp thân. Con là cửa ngõ. Con là đại diện đầy đủ cho thế giới của chân như, của hoa vàng trúc tím. Vì thầy trông thấy con nên thầy trông thấy từng hạt sỏi, từng ngọn lá, cho nên thầy trông thấy được vũ trụ và quê hương trong một đọt lá rau tần.

Đồi Dương Xuân

Hoa Mộc là một trong những thứ hoa quý vào bậc nhất nhì ở đồi Dương Xuân. Đồi Dương Xuân con biết không, toàn là đất sỏi đá. Chùa Tổ đã được xây dựng nơi ấy trên một trăm năm mươi năm. Những cây hoa Mộc cằn cỗi, thân và cành đầy những chiếc vảy trắng mốc thối. Hoa trắng, hương rất ngát, chùm rất nhỏ, nằm kẹt giữa những cành xương xấu gầy gầy, nhưng thanh tao. Hồi ấy thầy cũng bằng tuổi con. Mỗi buổi trưa, khoảng ba giờ, thầy thường hái hai ba chùm nhỏ, đủ để pha một bình trà cho sư ông. Hoa ít, nhưng hầu như là nở cả bốn mùa. Những chùm nào không hái thì khô vàng lại và rụng.

Có những sinh vật màu vàng thẫm, nhỏ như hạt cát mịn, thỉnh thoảng ư núp trong những cánh hoa nhỏ xíu. Chú Phùng Xuân thường rử hoa trên mặt một tờ giấy trắng, để nếu có một vài con như thế núp trong hoa thì chúng phải văng ra. Để vào lòng bàn tay trái những chùm hoa nhỏ xíu đó, chú hay có thói đưa lên mũi ngửi. Thom quá. Chú bỏ những chùm hoa ấy vào bình trà rồi chế nước sôi vào. Trong bình đã sẵn có một ít lá trà mới.

Vào giờ trưa, Sư Ông ư có một bình trà như thế trên án thư. Người thường rót và ban cho sư chú một chén nhỏ, sau khi đã nhấp một lần vào chén của người. Chú kính cẩn đứng bên để hầu trà, và cũng được uống trà với Sư Ông. Đây là những giờ phút hạnh phúc lớn của cuộc đời một người đệ tử.

Những buổi trưa ở chùa Tổ rất yên lặng. Bóng mát của Đại Hùng Bảo Điện chỉ đủ để che cho hàng dài những chiếc chum bên hông dãy liêu của Sư Ông. Cửa vào Lạc Nghĩa Đường bao giờ cũng để ngỏ. Giữa sân cây khế ngọt rủ bóng che cho chiếc bể cạn và hòn non bộ. Những chiếc lá khế vàng thỉnh thoảng rụng và rơi nhẹ trên mặt nước. Hòn non bộ xưa lắm, đầy rêu phủ. Những trái khế to và nặng treo lủng lẳng. Có người nói khế này ngọt như hoặc ngọt hơn cam tàu. Thật ra khế là khế, và cam tàu là cam tàu, mỗi thứ là một vùng trời màu nhiệm. Khế này ăn rất giòn. Khế ngon là nhờ giòn. Nó không bệu nước. Ăn một trái khế, không bao giờ ta bị nước khế làm ướt tay hoặc ướt áo. Giòn, ngọt và ráo. Cái ngọt không giống gì cái ngọt của cam hay của chuối. Đó là cái ngọt của khế. Con đang cười chú Phùng Xuân đấy, có phải không?

Ở chùa Từ Quang có một thầy tên là Trọng Ân, một ông thầy tu thật hiền, thật đẹp. Thầy này là thi sĩ, thơ của thầy được nhiều cô nhiều chú học thuộc lòng. Bút hiệu của thầy là Trúc Diệp, nghĩa là lá tre. Tết nào thầy cũng lên chùa tổ thăm Sư Ông và thăm chú Phùng Xuân. Tết nào thầy cũng được Sư Ông ban cho một trái khế. Khế được đặt trên một cái đĩa trắng. Có cả một con dao con. Dao chỉ để gọt khía và cắt hai đầu. Rồi ta xẻ khế ra thành từng múi, cầm tay mà ăn. Không bao giờ cầm dao cắt khế thành từng lát hình ngôi sao. Khi thầy Trúc Diệp ra về, chú Phùng Xuân thường hái thêm một trái khế thứ hai để thầy ấy mang về Từ Quang, chưng trong phòng “cho đẹp”. Trái khế này thường được hái kèm theo vài chiếc lá khế.

Ăn khế, người ta không uống trà.

Cây hồng quân

Khoảng ba giờ chiều, nắng còn gắt lắm. Nhưng mọi người đã đi chấp tác. Hoặc trong chánh điện, hoặc ngoài vườn sấn, hoặc trên đồi cỏ, hoặc ở thư viện. Đội lên một chiếc nón lá rộng vành, nón có đến hai mươi bốn vành, Sư Ông đi xuống hồ hoặc leo lên đồi thông, để giám sát công việc, và cũng để góp ý kiến cũng như sự có mặt tươi vui của mình vào công việc. Sư Ông chống cây gậy trúc. Sư Ông dừng lại mỗi

nơi mười phút hoặc mười lăm phút. Có Sư Ông ở đâu thì ở đấy rất vui. Có những hôm chú Phùng Xuân đi theo Sư Ông viếng thăm những gốc măng. Những đọt măng cán-giáo mạnh khỏe, trông rất ngon lành.

Hương vị của ấm trà chắc chắn đã có ảnh hưởng tới cả sinh hoạt buổi chiều của toàn tu viện. Sư chú bẻ một ít gốc măng, những nơi nào măng mọc nhiều quá, và ôm về bếp cho dì Tư kho cho buổi ăn chiều. Có khi sư chú theo Sư Ông đi hái nấm, nhất là vào những buổi sáng sau một đêm mưa.

Chừng nào các con về chùa Tô, thầy sẽ đưa các con đi khắp các nẻo đồi núi, vườn tược, ngõ ngách, bụi tre, bờ giếng của chùa. Các con sẽ tập nhìn bằng mắt của Sư Ông, bằng mắt của thầy, nghĩa là bằng mắt của chính các con. Góc nào cũng đầy những kỷ niệm. Ví dụ cái thành vôi ở ngôi mộ bên đồi Tàng Tháp. Ngày xưa chú Tâm Mãn và chú Phùng Xuân thường nướng những gốc măng cán giáo và những gói nấm tươi ở đấy. Trước hết là những gốc măng cán giáo. Hai chú đi quơ lá thông dòn vào góc tường và đốt cho đến khi các gốc măng chín mềm. Thịt măng vàng tươi và thơm ngon lạ thường. Hai chú ăn măng nướng với tiêu muối đựng trong một chiếc lá vả. Còn nấm nữa. Đủ các loại nấm. Nấm thông, nấm mỡ, nấm mồng gà, nấm tràm, nấm mối... Hai chú xuống suối rửa nấm thật sạch trong lòng suối, xát nấm bằng muối, rửa sạch lại lần nữa, rồi mới bọc nấm, tiêu, muối vào nhiều lớp lá vả tươi, gói lại, dùng lá thông khô mà đốt. Khi nấm chín, các chú ăn với những lá rau thơm, rau húng, rau quế, rau tía tô... hái ở các vườn chùa. Tuổi thiếu niên rất thèm khát, thèm chơi, thèm nghịch ngợm, thèm riêng tư, thèm những gì không chính thức, thèm những gì hoang dại. Tình bạn thời niên thiếu, nhắc lại, vẫn còn thấy thèm mãi mãi.

Thầy sẽ đưa các con tới thăm cây hồng quân bên vườn dương liễu nằm về hướng Bắc của tu viện. Cây hồng quân ấy có liên hệ với chú Tâm Mãn. Chú Tâm Mãn có hai con mắt sáng không thua gì hai mắt các con ngày hôm nay. Hai chú thường đứng chơi với nhau dưới gốc cây hồng quân này rất lâu. Chú Mãn hay leo đứng trên cây, còn chú

Phùng Xuân đứng ở dưới. Chú này liệng cho chú kia những trái hồng quân chín. Hai anh em ở chơi ở vườn dương liễu hàng giờ, vào những buổi trưa nắng gắt trong khi đại chúng đang nghỉ ngơi trong lieu xá yên tĩnh.

Chú Tâm Mãn, nhỏ tuổi hơn chú Phùng Xuân. Về chùa con sẽ tự nhiên trở thành chú Tâm Mãn. Và con cũng sẽ tự nhiên trở thành chú Phùng Xuân. Sẽ không có gì đi qua, và sẽ không có gì mất đi.

Gió

Cái giếng ấy xây bằng đá và nước giếng cũng mát như nước đá. Những buổi tối có trăng, tắm đã mát mà những buổi trưa hè tắm càng thấy mát. Có một cái gàu mo để múc, chỉ cần thả hai sải tay giây thừng là gàu chạm vào mặt nước. Mùa hè ngày nào chú Phùng Xuân cũng tắm, ít nhất là một lần. Có khi ba, bốn, hoặc năm lần. Như vậy là hơi nhiều, nhưng cũng tại vì nước giếng mát quá. Giếng này chỉ để dành để tắm, tưới và giặt áo. Giếng được bao vây bởi một hàng rào cây chè tàu. Mỗi khi vào giếng để tắm gội, giặt áo, hoặc gánh nước tưới cây, người ta phải lắng tai nghe để xem có ai trong giếng không đã. Cảnh chùa rất thanh tịnh, thành ra cách đó mấy chục thước ta cũng nghe được tiếng gàu mo và tiếng nước róc rách chảy từ thành giếng xuống dưới giếng. Phải đợi người ở trong đi ra, mình mới được vào. Hai chú Tâm Mãn và Phùng Xuân không theo thông lệ ấy. Đứng ở ngoài xa, chú Mãn lên tiếng la lớn: Em vào tắm cho vui, được không?

Để giặt áo quần, bên giếng có một cái chậu bằng đá. Chậu có một cái lỗ nhỏ tròn bằng ngón chân, có thể được bít lại bằng một cái nút. Cái chậu bây giờ chắc không còn ai dùng nữa, nhưng vẫn còn đó. Con có thể thấy được sư chú Phùng Xuân đang giặt áo trong cái chậu này. Để lấy nước uống và nấu ăn, các chú chỉ dùng giếng Thượng phía trên. Giếng Thượng có nắp đậy. Nước mà các chú dùng để nấu trà được lấy từ giếng này. Nước này pha trà ngon lắm. Có một cái chum nhỏ bằng cái ché Thượng, có đậy nắp gỗ, trên gác một cái gáo nhỏ xíu, đặt gần chiếc bếp pha trà trên đường lên nhà Hậu. Chú Phùng Xuân mỗi

buổi sáng dậy sớm nhúm bếp, nấu nước sôi và pha trà cho Sư Ông và các thầy trong cái bếp nhỏ xíu này. Mùa Đông đứng nhúm bếp lạnh cóng cả tay chân. Chú chỉ mong cho lửa mau cháy để được sưởi hai bàn tay cho đỡ cóng. Trong bếp lúc nào cũng có những bó gỗ thông nhỏ xíu có nhựa thông để nhúm bếp cho mau cháy. Những bó này được dì Tu mua từ ngoài chợ An Cựu. Cái bếp nhỏ xíu này chỉ hoàn toàn được dùng để nấu trà buổi khuya mà thôi, tuyệt đối không được dùng vào việc gì khác.

Chừng nào con về thầy sẽ đưa con đi thăm mộ dì Tu, thăm chùa Diệu Nghiêm, thăm Tàng Tháp, thăm Lăng Viện. Còn nhớ một hôm thầy đang đưa một nhóm sinh viên trường đại học Huế lên thăm Lăng Viện thì trời nổi gió. Càng lúc gió càng mạnh. Trời còn rét lắm. Thầy đưa các vị vào đứng bên trong lăng để tránh gió. Nơi ấy kín gió thật, nhưng tiếng gió rít lên từng hồi trên các ngọn thông đã trở nên thú âm thanh dữ dội trấn ngự cả đất trời hôm ấy. Gió quá, gió quá, và ai cũng ao ước được đứng vào một nơi không có gió. Sau đó thầy đã đưa mọi người về ngồi sưởi ấm thật lâu trong nhà bếp.

Trái bùi và trái dầu sỏ

Vào bữa cơm đầu, thế nào con cũng được các sư chú đãi ăn trái bùi. Những trái bùi màu tím, ngậm tương, mịn màng. Con có thể dùng ngón tay gỡ hạt bùi ra, bẻ bùi thành từng mảnh, dầm vào chén tương. Có thể sư chú đã đem bùi kho với chao. Con ăn sẽ ngon miệng và sẽ tốn nhiều cơm lắm. Chùa Tổ có rất nhiều cây Bùi. Năm nào đến mùa bùi, các sư chú cũng hái và đem bùi đi cúng dường các chùa lớn trong vùng. Điều này đã trở nên tục lệ. Các chùa Tây Thiên, Thuyền Tôn, Từ Đàm, Báo Quốc, Linh Mục, Tường Vân... chùa nào cũng được hiến cúng từ ba trăm tới năm trăm trái bùi. Chùa nào chưa nhận được bùi thì hay “bắn tin” tới hỏi. Một hôm chú diệu Phú đi ra đường gặp một thầy bên chùa Trúc Lâm. Thầy hỏi thăm: “Chùa năm nay hái bùi nhiều không? Sao không thấy đem qua một ít ăn chơi?” Ấy, trái bùi thật là quý giá!

Hồi ấy chú Phùng Xuân hay tự hỏi không biết tại sao các chùa không trồng cây bùi lấy. Có lẽ trồng bùi phải đợi mấy chục năm thì cây mới có trái. Chùa Tổ có khoảng mười cây. Cây nhiều trái nhất là cây ở phía sau góc Tây Đường và Hậu Đường. Cây mọc trên đất cao, thân cây thẳng bằng và tàng cây rất đẹp. Rồi đến cây ở bên tháp của Hòa Thượng, không xa cây ngọc lan bao nhiêu. Cây ở gần chuồng bò, không xa cây dầu sỏ, cũng lớn lắm. Chắc con chưa được nghe thầy kể về cây dầu sỏ. Vào thời chiến tranh, có khi trong tu viện không có dầu ăn. Các chú phải đi nhặt những trái dầu sỏ, đập vỏ, giã nhỏ ra để nấu canh mít và để làm những món ăn khác cần có một ít chất dầu. Nướng trái dầu sỏ rồi đập ra ăn cũng béo lắm, nhưng, con hãy xem chừng, ăn nhiều có thể đau bụng.

Chú chí chù chì

Năm 1964, sư chú Nhất Trí, sư anh của con, đã cùng đi với thầy trong chuyến cứu trợ nạn nhân bão lụt ở miền Thượng lưu sông Thu Bồn. Chuyến đi cứu trợ đầy hiểm nguy, vì chiến tranh hồi đó đã trở nên ác liệt. Cả hai phía lâm chiến đều có mặt trong vùng. Sư chị Chân Không của con có mặt trong chuyến đi ấy. Những chiếc áo nâu mỏng, những bàn chân trần không guốc không dép, mọi người bước những bước chân chánh niệm trên miền đất cứng Cà Tang, Sơn Khương, Khương Bình, Sơn Thuận và Tư Phú... Trên sông súng bắn rào rạt từ hai phía đến nỗi có lúc sư chú Nhất Trí đã nhảy xuống dòng sông. Sư chú viết thư, nét chữ giống hệt như nét chữ của thầy, nếu có đọc con cũng không phân biệt nổi. Sư chú đã có mặt trong những công tác đầu của các Làng Hoa Tiêu, đưa tới sự thực hiện những làng Tự nguyện trong phong trào Thanh Niên Phụng Sự Xã Hội. Đó là những năm 1964 - 1974. “Em ra ngoài đồng, em thấy một con trâu...” là câu đầu một trong những bài hát chú sáng tác cho các bé thiếu nhi ở Làng Thảo Điền. Sư chú đã dạy ở trường Chim Sơn Ca ở Làng Cầu Kinh và đã “thường trú” tại địa điểm công tác tại Làng Thảo Điền trong nhiều tháng liên tiếp. Các bé trong làng thường gọi sư chú là “chú Trí trụ trì”, giọng đót thành ra “chú chí chù chì”. Sư anh của con là tác viên xã hội kiểu mẫu. Sư anh đã để hết trái tim của mình vào lý tưởng

phụng sự. Một hôm đi trên đường phố thủ đô, sư anh bị một người lính Mỹ đứng trên một chiếc xe nhà binh nhổ nước bọt vào đầu. Người lính này bị guồng máy chiến tranh tuyên truyền, đã nghĩ rằng các vị tu sĩ Phật giáo đều là các người cộng sản đội lớp thầy tu. Đêm ấy sư anh về khóc. Thầy phải ôm sư anh trong tay đến hơn nửa tiếng đồng hồ. Sư anh đã mất tích trong một chuyến đi công tác giúp đồng bào. Thầy và các bạn đã chờ đợi sư anh suốt mười lăm năm, nhưng sư anh vẫn chưa thấy về. Con hãy gọi tên sư anh con đi.

Sư cô Chân Không mỗi khi ra dạy ở trường Đại Học Khoa Học Huế thường ghé về chùa Tổ lạ Sư Ông và xin ở lại chùa. Cố nhiên các sư chú đã đem trái bùi và chao kho để thết đãi. Sư Ông rất hoan hỷ mỗi lần sư chị ra Huế. Một gói chà là, một đòn mì căn, một chai mật ong, để cúng dường sư ông. Và một chiếc kính hiển vi để các sư chú nhỏ xíu châu đầu vào nhau tập quán sát. Thấy các sư chú nói cười hoan hỷ, Sư Ông cũng đã đến ngồi chung với các sư chú và cũng đã ghé mắt nhìn vào ống kính. Thấy một sợi râu bắp lớn bằng một sợi giây thừng, Sư Ông cũng cười lên khanh khách, không khác gì một chú điếu nhỏ. Già trẻ cùng một ánh mắt. Cảnh tượng mới màu nhiệm làm sao. Tại sao giữa hai thế hệ có bao nhiêu năm tháng mà lại không hề có sợi tơ sợi tóc phân chia?

Chừng nào về chùa, con cũng sẽ còn thấy Sư Ông đội chiếc nón rộng vành lên xuống con đường hồ bán nguyệt. Mỗi khi thầy đi xa về, Sư Ông thường dương mắt nhìn thầy một hồi khá lâu để tin chắc vào tri giác của mình rồi mới bắt đầu tỏ lộ sự vui mừng. Sự vui mừng rất trẻ con, rất trong trắng, rất hồn nhiên. Thầy rất biết ơn sư chị Chân Không đã chăm sóc Sư Ông cho thầy trong những ngày thầy bôn ba vắng mặt.

Con ghé nhỏ

Có những buổi chiều ngồi nhỏ cỏ dưới hồ bán nguyệt, chú Phùng Xuân nghe tiếng tụng kinh công phu của chú Tâm Mãn từ Đại Hùng Bảo Điện vọng xuống. Giọng chú trong và vang như tiếng chuông đồng.

Chú ngồi bên hồ, chăm chú lắng tai nghe. Cho đến khi bóng tối phủ đầy, chú vẫn chưa chịu đi xuống bậc hồ để rửa tay. Khung cảnh màu nhiệm lạ lùng.

Trăng núi đồi Dương Xuân sáng quá.

Chú Phùng Xuân không thể không trở thành thi sĩ.

Nhưng thơ không phải chỉ là ánh trăng. Con cũng đã biết như thầy là chất liệu làm nên thi ca cũng là cảnh bùn lầy nước đọng, cũng là bão lửa giữa hư không, cũng là mái tranh nghèo chờ đợi ven sông, cũng là mái chèo của đoàn người cứu trợ, cũng là hiểm nguy xông pha, cũng là hoa vàng trúc tím và chân như bản thể. Giọng tụng kinh trong sáng và hùng vĩ như tiếng chuông đồng kia còn mãi mãi trong thầy; thầy sống với nó, sống trong nó, và nó sống trong thầy. Chú Tâm Mãn giờ đã thành người lớn. Thầy cũng đã thành người lớn. Nhưng về lại chùa Tổ các con vẫn có thể gặp lại hai chú trong dáng dấp bản môn. Ngày xưa ở chùa Tổ, không ai có được một cái máy thu thanh nhỏ để thu lại tiếng tụng kinh thanh tao và kỳ diệu của chú Tâm Mãn. Nhưng không phải vì vậy mà tiếng ấy đã mất. Tiếng đó vẫn còn, chú Tâm Mãn vẫn còn, chú Phùng Xuân vẫn còn, chỉ vì lý do là con đang có mặt.

Con có thấy không? Con, chú Mãn cùng với chú Xuân đang đuổi nhau chạy như bay trên sườn đồi. Xung quanh là cỏ non và thông xanh thánng tự. Xa xa là rừng cây. Dưới đồi là con sông nhỏ uốn mình. Những cặp chân trần, không giép, không giày, không guốc. Những đứa trẻ chạy như bay. Và kìa, có một con trâu con. Thấy ba người trẻ chạy, con trâu con cũng vùng chạy. Con nghé nhỏ đuổi theo chúng ta chạy về phía mặt trời. Về phía mặt trời...

Bóng của ba người đang in trên nền hoàng hôn sáng rực.

Tái sinh

Buổi sáng thức dậy, có một đọt lá mới trên cây. Đọt lá mới đến chào đời đầu vào khoảng nửa đêm, sau những vận chuyển không ngừng

của nhựa sống trong thân cây, sau khi da cây hé nứt đau đớn cho sự sống mới. Nhưng những chuyển vận ấy những đau đớn ấy cây không nghe cây không cảm thấy, bởi vì cây suốt đêm bần lắng nghe tiếng thì thào của hoa cỏ quanh mình. Hương đêm tinh khiết và huyền diệu. Cây không có ý niệm về thời gian và sinh diệt. Cây có mặt như sự có mặt của đất trời.

Buổi sáng thức dậy, tôi thấy đây là một buổi sáng duy nhất không giống với buổi sáng nào. Người ta thường nghĩ rằng có nhiều buổi sáng có thể để dành, nhưng không ai để dành được bất cứ một buổi sáng nào, bởi vì mỗi buổi sáng là một buổi sáng đặc biệt. Em thấy buổi sáng hôm nay thế nào? Có phải nó tới lần đầu trong đời ta, có phải nó không lặp lại bất cứ một buổi sáng nào trong quá khứ? Chỉ khi nào ta không có mặt, thì mới có thể có sự lặp lại của mỗi buổi sáng. Còn nếu ta có mặt trong sự sống thì mỗi buổi sáng là một không gian mới, một thời gian mới. Mặt trời chiếu soi trên những cảnh tượng khác nhau vào những giờ giấc khác nhau. Ý thức em như mặt trăng tắm trong hàng trăm lòng sông: sông chảy, nước chảy, trăng đi ngang vòm thái hư xanh ngát. Em hãy nhìn màu xanh da trời và mỉm cười, khiến cho ý thức em tuôn chảy như ánh sáng trong veo của mặt trời buổi sớm mơn man cành lá.

Buổi sáng không giống như một trang sách em ghi vào chữ nghĩa, có thể lật lại bất cứ lúc nào. Cuốn sách là con đường một chiều, hoặc cuốn sách là con đường hai chiều; buổi sáng không phải là một con đường, dù đó là con đường bay của chim không dấu tích. Buổi sáng là một nhạc khúc đánh lên, và nhạc khúc có mặt hay không là do em có mặt hay không.

Đọt lá mới trên cây không phải là một tuổi. Đó là mầm ý thức tuệ giác nảy nở mỗi giây phút trong sự sống chuyển vận không ngừng. Thấy đọt lá mới, em vượt được giới hạn năm tháng, bởi vì sự sống đích thực không bị giới hạn trong tháng năm.

Mắt em là trời rộng, là núi cao, là biển sâu. Sự sống em cũng không có biên giới. Hãy nhận là của em tất cả mọi trái ngọt hoa hiền...

Tiếng Đập Loài Chim Lớn

Thông điệp

Trán tôi đã từng nhăn
Và ưu tư cuộc đời đã về ghi dấu chân nặng nề
Trên khoảng trời mai ấy
Nhưng trẻ thơ tâm hồn tôi hôm nay trở lại
Hoa lá về trên nụ cười buông thả
Vô tình xóa mờ những nếp nhăn đi
Như mưa chiều nay xóa đi những dấu chân
trên bãi vắng - qua một chu kỳ.
Tôi đi giữa rừng chông gai như đi giữa vườn kỳ hoa dị thảo
Đầu cất cao, nụ cười ngày xưa còn đó
Những vần thơ đã nở trong tiếng gào súng đạn
Nước mắt ngày xưa khóc nắng quái chiều hôm
trên chiến trường vàng vọt
Bông đã trở thành mưa. Tiếng mưa rơi êm êm trên mái lá
Quê hương tuổi thơ thầm gọi tôi về
Mưa xóa đi bao tâm tư sâu muện.
Tôi vẫn còn - nụ cười chiều nay bình lặng
Trái ngọt chín trên cây rừng cay đắng
Ôm xác em thơ, tôi băng qua ruộng lúa quê hương đêm nay
Đất mẹ sẽ gìn giữ em
Để trên bãi cỏ xanh non, sáng mai này em sẽ luân hồi
thành những bông hoa mới
Những bông hoa cười trầm lặng trong bình minh đồng nội.
Giờ phút này em có còn khóc đâu - qua một đêm dài
thăm thẳm sâu
Sáng nay tôi quỳ trên bãi cỏ xanh khi trông thấy những
bông hoa mang nụ cười huyền diệu
Thông điệp của hy sinh của hiểu biết quả đã tới nơi rồi.

Đêm cầu nguyện

Giờ phút linh thiêng
Gió lặng chim ngừng
Trái đất rung động bảy lần
Khi bất diệt đi ngang dòng sinh diệt
Bàn tay chuyển Pháp
Trong hương đêm tinh khiết
Ấn cát tường nở trắng một bông hoa
Thế giới ba ngàn đồng thanh ca ngợi Văn Phật Thích Ca
Giờ phút linh thiêng
Đóa bất diệt nở ngay giữa vườn hoa sinh diệt
Nụ giác ngộ hé thành muôn thi thiết
Ngài về đây học tiếng nói loài người
Đêm nao
Từ trời Đâu Suất nhìn về
Chư thiên thấy địa cầu quê hương tôi sáng hơn vì sao sáng
Và tinh tú muôn phương châu về
Cho đến khi vừng đông tỏa rạng
Cho đến khi vườn Lâm Tỳ Ni biến thành chiếc nôi êm
chào đón Bụt sơ sinh
Nhưng đêm nay
Từ địa cầu quê hương tôi
Loài người mắt lệ rung rung
Hướng cả về mấy tầng trời Đâu Suất
Tiếng kêu khóc của sinh linh ngã gục
Dưới bàn tay ma vương
Dưới bàn tay bạo lực cầm thù
Trong bóng đêm
Địa cầu quê hương tôi đã mòn mỏi trông chờ
Giờ màu nhiệm để Vô Biên hé mở
Cho bóng tối tan đi với niềm lo sợ
Cho hội Long Hoa về
Để pháp âm tiếp nối bằng lời ca tiếng hát em thơ
Đêm nay xin mùi hương trăng sao chứng minh

Cho địa cầu quê hương dâng lời cầu nguyện
Cho Việt Nam khói lửa
Cho Việt Nam điêu linh
Cho Việt Nam quần quai đẫm chìm trong máu lệ
Sớm vùng dậy trong đau thương thế kỷ
Để biến thành chiếc nô êm đón chào Từ Thị
Thêm một lần hoa nở Bụt sơ sinh
Đêm nay cầu cho khổ đau trái kết hoa thành
Cho sinh diệt đi ngang dòng pháp thân bất diệt
Cho suối tình thương chảy tràn trên vạn lòng tha thiết
Để loài người học tiếng nói chân như
Để tiếng nói trẻ thơ thành giọng chim ca.

Dặn dò

Xin hứa với tôi hôm nay
Trên đầu chúng ta có mặt trời
Và buổi trưa đứng bóng
Rằng không bao giờ em thù hận con người
Dù con người
Có đồ chụp trên đầu em
Cả ngọn núi hận thù
Tàn bạo,
Dù con người
Giết em,
Dù con người
Dẫm lên mạng sống em
Như là dẫm lên giun dế,
Dù con người móc mật moi gan em
Đầy ải em vào hang sâu tủi nhục,
Em vẫn phải nhớ lời tôi căn dặn:
Kẻ thù chúng ta không phải con người.
Xứng đáng chỉ có tình xót thương
Vì tôi xin em đừng đòi điều kiện
Bởi không bao giờ
Oán hờn lên tiếng
Đối đáp được
Sự tàn bạo con người.
Có thể ngày mai
Trước khuôn mặt bạo tàn
Một mình em đối diện.
Hãy rút cái nhìn dịu hiền
Từ đôi mắt
Hãy can đảm
Dù không ai hay biết
Và nụ cười em
Hãy để nở
Trong cô đơn

Trong đau thương thống thiết
Những người yêu em
Dù lênh đênh
Qua ngàn trùng sinh diệt
Vẫn sẽ nhìn thấy em.
Tôi sẽ đi một mình
Đầu tôi cúi xuống
Tình yêu thương
Bỗng trở nên bất diệt
Đường xa
Và gặp ghềnh muôn dặm
Nhưng hai vầng nhật nguyệt
Sẽ vẫn còn
Để soi bước cho tôi.

Tiếng đập cánh loài chim lớn

Lối cũ dấu hài
Hương thời gian không tím
Màu thời gian không như màu trời xanh
Mồ hóng gổ xưa
Rêu đá lạnh
Và bụi đường
Thời gian không trôi chảy
Không gian chỉ ngừng đọng
Trên đầu tôi, chim bay
Nơi tay người
Nhiệm màu then cửa
Mở hay đóng
Để chàng lui về nơi xuất phát
Một mình tôi
Bên đôi đường đóng mở
Giữa hai nẻo xuống lên
Bàng hoàng
Vang động tiếng chân xưa

Gọi về
Tỉnh thức.

Chứng nhân còn đó

Hỏa châu sáng trên trời
Em bé vỗ tay reo
Nhưng tiếng súng đã nổ
Tiếng cười tắt theo
Và chứng nhân còn đó.

Xin đứng bên nhau

Tặng Thanh Văn

"Tôi không hiểu vì sao
Tôi không hiểu động cơ tâm lý nào
Đã khiến những người đồng bào tôi
Mang lựu đạn
Ném vào các em tôi"
Tôi không hiểu vì sao cơ sự xảy ra
Như thế được
Tại sao lại giết các em
Những người con trai
Trán còn ngây thơ
Những người con gái
Tay còn lấm mực học trò
Nghe tiếng gọi thương yêu
Đã về đây
Học giúp xóm làng
Giữ gìn trẻ thơ
Chăm sóc nương khoai vườn sắn.
Đêm qua những trái lựu đạn nổ
Mùi hai người sinh viên ngã gục
Tan tành thân thiếu nữ
Có em quần quai
Mang sáu mươi mảnh thép trong một thân hình
Có em đã nằm yên dưới đất
Chờ tổ quốc bình minh
Đợi hòa bình về mà hóa sinh thành cánh bướm.
Chúng tôi cần rằng chấp nhận
Vì dù sao những quả lựu đạn đã nổ
Trời quê hương đã rách
Và đau thương cũng đã xảy ra rồi.
Nhưng còn trái lựu đạn đêm qua chưa nổ
Kẹt trong lòng đời
Nghe tôi nói không

Còn trái lựu đạn đêm qua chưa nổ
Trái lựu đạn
Năm đó
Trái lựu đạn
Kẹt trong lòng người
Chưa biết bao giờ
Nổ tung
Nát tan thân tổ quốc
Nát tan hồn dân tộc.
Chúng tôi van xin
Các anh hiểu cho rằng
Chúng tôi không hèn oán
Chúng tôi từ khước hận thù
Thế giới chúng ta
Tổ quốc chúng ta
Hôm nay cần tình thương trang trải
Đến đây
Xin nghe chúng tôi
Giờ phút cấp bách rồi
Xin cùng nhau tháo gỡ trái lựu đạn kia
Ra khỏi cuộc đời
Ra khỏi lòng đất nước
Ra khỏi tình người
Xin đứng bên nhau.

Ấm áp

Tôi bung mặt trong lòng hai bàn tay
Có phải để khóc đau anh
Tôi bung mặt để giữ cho ấm áp sự cô đơn
Hai bàn tay chở che
Hai bàn tay nuôi dưỡng
Hai bàn tay ngăn cản
Sự ra đi hồn dôi của linh hồn.

Bài thơ và niềm uất nghẹn

Mỗi tiếng bom nổ trên quê hương tôi
Là một tiếng dội về nguyên rủa
Nền văn minh các anh
Mỗi tấn chất độc đổ xuống
Là một chứng tích niềm cuồng tín vô minh
Nơi tiền tài bạo lực
Các anh chưa chịu nhận lỗi lầm
Các anh vẫn còn đủ sự an tâm
Mà nói dối
Sẵn ống loa to
Coi loài người không có mặt
Các anh nói bảo vệ tự do
Ôi sự thực hôm qua
Và sự thực hôm nay - che lấp đến bao giờ
Bảo vệ tự do - các anh tàn hại một triệu trẻ thơ
Thiêu đốt xóm làng
Bằng Napalm
Phá hủy rừng núi mùa màng
Bằng chất độc hóa học
Đất nước chúng tôi tan nát điêu linh
Các anh biết điều đó
Mà vẫn để tiền bạc bạo lực tung hoành.
Ai đã làm
Nền văn minh các anh rã tan
Và để tắt ngấm sáng nay lửa thiêng
Đền cách mạng?
Các anh đã đánh lừa
Chính con cháu các anh
Đưa họ vào hầm sâu
Trang trải nợ tham tàn
Bằng xương và bằng máu
Bài thơ này cũng như niềm uất nghẹn kia
Bao giờ dội lại thành tiếng bom

Trên lương tâm các anh?

Kiến trúc chân như

Đừng la mắng những con chim bé nhỏ
Vì tiếng hát ca cần thiết cho cuộc đời
Đừng ghét bỏ thân thể em
Vì đó là đền thờ linh thiêng của linh hồn nhân loại
Mắt trong của em là minh châu ngời sáng, chứa đựng
bóng hình tam thiên thế giới
Và tai em có quyền hạn tối cao với suối chim
Vói hải triều sớm tối
Vói Beethoven, với Bach, với Chopin
Vói tiếng khóc trẻ thơ
Vói giọng ru an lành
Và bàn tay em
Là những bông hoa thương yêu ngàn đời không cần ai hái
*(Những bông hoa còn bừng nở nhiệm màu
Làm điểm lệ cả khu vườn nhân loại)*
Và vàng trán em
Là bình minh sáng nhất của các bình minh
Đừng phá hoại kiến trúc chân như!
Bông lúa, nội cỏ, hương đêm đều đã cất lên tiếng bảo vệ hòa bình
Tôi biết một viên đạn đồng có thể đến ghim vào trái tim con sơn ca
Sáng nay trên cành xuân
Đương ngợi ca cuộc đời tha thiết.
Nhưng bông lúa
Hương đêm
Nội cỏ
Rời ngàn sao, vầng nguyệt,
Bằng tất cả sắc màu, thanh âm, bóng hình,
Cương quyết
Cùng chúng tôi, nguyện bảo vệ cho em.

Thịt da và gạch ngói

Máy bay thật đã bay đi
Nắng im lìm
Trưa xế, nao lòng đất cũ
Và lửa cháy tàn rồi
Mái chùa cong đổ nát
Tượng Bụt thép vàng loang lỗ ngời kia, mỉm cười nhìn vôi gạch
Chiều thêm im
Tiếng sáo điều vi vu tiềm thức
Đám mây bay
Nát mái chùa làng chở che đàn bé thơ
Tóc mượt học trò
Những đứa bị thương đã về bệnh xá
Những đứa tắt thở
Sẽ được đem chôn sáng mai nghĩa địa cuối làng
Âm thầm đất nước tôi - hôm nay còn đang cần răng chịu đựng
Để đâu cho hết căm hờn thống khổ?
Chị Năm làm gì với những thúng đạn
Những trái đạn nổ tung, mấy mươi mảnh thép ghim một thân người!
Oi thịt da oi
Và gạch ngói oi
Thế kỷ hai mươi gọi về quá khứ
Có phải đứa bé nuôi bằng khoai sắn đất nghèo
Sinh sau hiệp định Genève
Cũng có thịt da, tư tưởng
Nô đùa cười vang trên cánh đồng cỏ non
mỗi khi tiếng chuông chiều xuống
Có phải đã mất từ lâu quyền được làm người?

Chiếc lô cốt cô độc và kẻ thù

Cao ngất

Trên gót chiếc giày người đàn bà son phấn

Các anh xây chiếc lô cốt

Và cửa sổ anh

Nhìn xuống

Xóm lá tòi tàn

Và cửa sổ anh

Nhìn xuống

Ruộng vườn xác xơ

Oan hồn đêm đêm hiện về

Nắm tay vòn quanh

Yên lặng.

Những buổi trưa

Các anh liệng xuống

Vỏ hộp cá

Vỏ lon đựng bia

Chai coca cola

Và tàn thuốc lá

Mỗi buổi chiều

Các anh chĩa xuống

Những họng súng đen ngòm

Trên thân phận tòi tàn

Của chính quê hương anh

Và mỗi buổi hoàng hôn

Xua đuổi xua đuổi cô đơn

Anh bắn lên trời

Trái hỏa châu

Con kiến bò trên mái tranh rùng mình khiếp sợ

Kẻ thù đã tạo ra từ bao giờ

Kẻ thù giờ đây trấn ngự

Thế giới anh

Kẻ thù trấn ngự

Trong anh

Kẻ thù trần nự
Kẻ thù khắp nơi
Kẻ thù nằm trong trái tim
Như chất TNT
Đội giò tung nổ
Trên gót giày cao người phụ nữ
Các anh xây chiếc lô cốt
Nước mắt người dân
Đã thành sông chảy cuồn cuộn
Dâng khắp bốn bề
Phấn son tiền bạc
Một lần cùng với
Rác rến
Trôi về.

Tuyên ngôn của con người không khuất phục

Các anh chống chúng tôi
Chỉ vì chúng tôi muốn làm lắng xuống căm thù
Trong khi các anh mưu toan
Dùng căm thù làm sức mạnh
Các anh nguyên rửa chúng tôi
Bởi vì chúng tôi không chịu nhận lời
Đi dán nhãn hiệu trên con người
Để chĩa họng súng đen ngòm vào đó
Các anh lên án chúng tôi
Bởi vì các anh không xử dụng được máu xương này
Để trang trải nợ hận thù tham vọng
Bởi vì chúng tôi nhất quyết đứng về phía con người
Chống lại bạo lực và bảo vệ đến cùng Sự Sống
Các anh thanh toán chúng tôi
Bởi vì chúng tôi chỉ chịu cúi đầu
Trước tình yêu và lẽ phải
Bởi vì chúng tôi nhất quyết không chịu đồng nhất loài người
Với loài lang sói.

Bình lặng

Thơ ấu
Tuổi mười hai ửng nắng
Em nói nắng gì?
Con sông xưa
Thành phố cũ
Mây trắng gọi trời xanh
Bình lặng.

Buông thả

Bãi vắng
Mưa xóa dấu chân người
Trên cát mịn
Não phiền từ đâu lại
Chân còn chưa chắm đất
Lắng nghe phảng phất gió mùa xuân.

Biểu hiện

Tuổi xanh
Như nắng thơm
Sáng rực trời hè
Trưa bình lặng
Năm tháng là đất liền
Ghi chép mãi
Những mùa xanh
Bất tận.

Chào các người

Những nét liễu hao gầy
Màu sáng của tuyết
Đầu mùa đông
Xin chào sáng nay những chú chim có nơi ẩn thân kín đáo
nơi nóc giáo đường kiên cố
Xin chào người những gốc già cổ thụ
Nếu không có các người ở đây
Gió mùa thu chưa chắc đã lên đường
Và ngọn nắng hồng cũng không chắc sẽ có ngày trở lại.

Sáng nay em đi

Cho tương lai
Một khoanh trời loáng bạc
Cánh phụng hoàng vươn
Vút cao trời lồng lộng!
Sóng bạc níu chân cầu
Ánh sáng gọi dậy đàn chim non
Chỗ trú ẩn năm xưa
Nay là nơi tiễn em
Trở về với
Chốn sông dài biển rộng.

Các anh còn tàn phá đến bao giờ

Có ai trong chúng ta
Lại tàn nhẫn trao cho đứa bé đói khổ
Một nắm gạch vụn
Khi nó chìa bàn tay run rẩy
Xin nửa chén cơm?
Các anh đã cho trẻ con chúng tôi
Những viên đạn những quả bom
Các anh đã dội lên đầu chúng
Những trái bích kích
Những trái napalm
Các anh đã đốt
Các anh đã phá
Nhân danh tự do
Các anh tàn hại
Trên dưới một triệu trẻ thơ
Năm 1964, tài liệu nghiên cứu Unesco
Cho biết 48 phần trăm dân số Việt Nam
Là dưới mười sáu tuổi
Trẻ em chúng tôi đẹp như thiên thần
Và napalm các anh
Đã cho chúng hình hài ác quỷ
Trẻ em chúng tôi nhí nhánh như chim sơn ca
Bom đạn các anh khiến chúng thành không cửa không nhà
Ngơ ngác những cặp mắt đại u sầu
Và lạc loài những bước chân non vấp vường
Trẻ em chúng tôi hiền lành thật thà như đất
Chiến tranh của các anh biến chúng thành mồ côi
Biến chúng thành hành khất
Cuộc sống đảo điên chật vật

Dạy chúng bắt đầu học thói điều ngoa
Đất nước chúng tôi điều linh
Các anh còn tàn phá đến bao giờ?

Mưa quê hương

Mưa ướt áo ướt đầu
Uớt chân em
Mẹ thì xa
Tối nay ai bắt gió xoa đầu
Gió réo gọi chiều nay hung dữ lạ!
Trước mặt tôi
Nước mưa xóa nhòa phố xá
Nhớ tới quê hương
Con mưa nặng hạt
Gió về nghiêng ngả vườn cau.

Nẻo vắng

Rùng mình
Sóng gợn mặt hồ
Sương sớm lạnh
Dấu chân em
Buổi sáng
Trình tuyên lối cỏ
Không lá ngô đồng xa
Nhưng hồn mùa ấm áp
Hoang sơ đi rồi
Thuyền chơ mái trắng về bến cũ.

Tôi thấy em nơi sân nghèo cô nhi viện

Hai mắt của em buồn
Chứa đầy tủi hận
Khi thấy tôi
Em quay mặt nhìn nơi khác
Bàn tay em vẽ những vòng tròn loanh quanh trên mặt đất
Tôi nào dám hỏi ba má em đâu
Tôi nào dám khơi động nguồn mạch thương đau
Tôi chỉ muốn chuyện trò chốc lát
Cười nói đôi câu
Ngồi với em một phút
Cho em vui chút u sầu
Đất nước đau cùng số phận
Em hãy mở miệng cười
Để cho nhau hy vọng
Thế hệ các em
Chưa đầy năm tuổi trên đầu
Đã thấy tan tành hoa mộng
Cuộc đời xô về hung hãn cuồng bạo
Khổ lụy vì đâu
Thế hệ chúng tôi kém hèn gây nên nông nổi
Lát nữa rồi tôi đi
Để em ở lại sân nghèo cô nhi viện
Hai mắt của em buồn
Tôi đi
Em trở về góc sân quen thuộc
Và ngón tay em lại vẽ những vòng thương đau trên mặt đất.

Mặt trời tương lai

(thuật lời người lính da đen)

Ngồi trong hầm ươt
Suốt một buổi chiều
Tôi ôm súng chò
Victor Charlie
Anh chàng Việt cộng da vàng
Tiếng vượn kêu sâu núi rừng châu Á
Việt Nam sao buồn lạ
Phảng phất đâu đây núi rừng châu Phi
Súng của tôi đã nổ
Và đôi mắt Victor Charlie
Đôi mắt của nó
Ôi da vàng da đen, con mắt nói gì?
Nước mắt nó: buồn đau châu Á
Tôi từng nghe người thi sĩ
Lên tiếng thương khóc buồn đau châu Phi
Có hề gì đâu da đen da trắng
Nhưng việc gì tôi thù anh, Charlie, Charlie?
Ngân sách chúng tôi đã đổ xuống Việt Nam
Và dân nghèo chúng tôi
Đau thương còn nặng gánh thị kỳ
Detroit, Selma, Chicago, Birmingham, Watts...
Lên đường tranh đấu rồi - anh chị chúng tôi đã đi
Tự lòng đất đau thương chúng tôi vùng dậy
*(Ba mươi tỷ mỹ kim
Cho chiến tranh Việt Nam trong năm 1967
Ba triệu mỹ kim
Cho chiến tranh Việt Nam mỗi giờ đồng hồ)*
Vợ con tôi giờ này ở Chicago
Cuộc sống lê thê nẻo đời nheo nhóc
Hai tỷ rưỡi mỹ kim cho chiến tranh mỗi tháng
Lớn hơn ngân sách
Chương trình chống nghèo khổ trong một năm

Tại đất nước tôi
(Vĩ đại Hoa Kỳ)
Nửa triệu gia đình công nhân di cư
Và ngân sách giáo dục
Ngân sách thiếu nhi
Nhà ở
Vệ sinh
Ngân khoản cần cho tất cả chúng tôi trong một năm
Chỉ cần ngưng tám giờ chiến tranh trên đất Việt!
Tại sao, tại sao, nào chúng tôi có biết
Tại sao sa vào vũng lầy chiến tranh Việt Nam?
Núi rừng châu Á
Ôi Victor Charlie
Hận thù gieo tỵ bao giờ
Con đường đâu phải con đường chúng tôi muốn đi
Chúng đã dấu tôi sự thực
Chúng đã dấu đồng bào tôi sự thực
Mặt trời tương lai núp sau rừng núi
Đất rung chuyển dưới chân châu Á
Đất rung chuyển dưới chân châu Phi!

Pháp giới thực ấn

Xin đừng nghe lời thi sĩ
Trong tách cà phê của anh sáng nay có một giọt lệ
Xin đừng nghe lời tôi
Trong tách cà phê sáng nay của tôi có một giọt máu
Bạn ơi xin đừng la mắng tôi
Tôi không thể nào nuốt trôi được chất loãng này
Không khí trong buồng phổi tôi sáng nay đã trở nên đông đặc.
Chàng nói hãy cho chàng khóc bằng mắt anh
Bởi vì chàng không còn mắt
Chàng nói hãy cho chàng đi bằng hai chân anh
Bởi vì chàng không còn chân
Và với bàn tay tôi đây
Tôi đang sờ vào ác mộng các anh
Chàng nói chàng đã được giải phóng rồi
Giải phóng là để cho người còn lại.
Bàn tay tôi úp xuống mặt bàn
Vũ trụ trầm ngâm
Biển lớn vẫn chưa hề nguôi cơn thỗn thức
Và năm đỉnh núi cao
Giữ nguyên thế hồng hoang trời đất.
Tinh tú trên cao
Đêm đêm ngân hà một giải
Bí mật ngàn đời chưa hề hé mở
Bàn tay tôi nằm úp mặt bàn
Vững chãi giữ chặt Tê Thiên không cho vùng dậy.
Không! bàn tay tôi sẽ không bao giờ lật ngửa ra trên mặt bàn
Như một vỏ sò ngả nghiêng
Dạt trôi vào bãi biển
Như một thân hình ngã lăn cù khi trúng đạn
Để cho núi sông ngã đổ
Để cho tinh tú tắt ngấm nền trời
Để cho đại dương bật tiếng thủ thi muôn đời.
Bàn tay tôi vẫn còn úp xuống mặt bàn

Và năm đỉnh núi cao
Vẫn còn hiên ngang thống trị
Bí mật ngàn đời chưa hé
Nhưng sao trăng đêm rằm còn đương thì thầm nói chuyện
Bàn tay tôi còn úp mặt bàn
Đợi phút linh về lật ngược thế thăng bằng trời đất
Bàn tay
Dáng núi bàn tay.

Tiếng gọi

Sáng hôm nay
Tối đây
Chén trà nóng
Bãi cỏ xanh
Bỗng dung hiện bóng hình em ngày trước
Bàn tay gió
Dáng vẫy gọi
Một chồi non xanh mướt
Nụ hoa nào
Hạt sỏi nào
Ngọn lá nào
Cũng thuyết Pháp Hoa kinh.

Chỗ đứng

Quê hương tôi là đây
Chỉ có dòng sông, hàng cau, bụi tre, vườn chuối.
Mặt trái đất dù mang đầy cát bụi
Nhưng trăng sao vẫn đẹp những đêm Rằm.

Xin chớ ngừng tay

Nhà khoa học
Đã lên tiếng
Người thi sĩ
Đã lên tiếng
Người họa sĩ
Đã lên tiếng
Người trí thức
Đã lên tiếng
Gia đình con người lên tiếng
Có kẻ giết người tại Đông Nam Á Châu
Có kẻ giết người ở Đông Nam Á Châu
Thùng thiếc thanh la
Chúng tôi khua náo động
Nhưng kẻ sát nhân còn chưa nao núng
Các anh, các anh phụ giúp chúng tôi đi!
Có người đã tự thiêu ngay trên đất Hoa Kỳ
Người phụ nữ đã lên tiếng
Người sinh viên đã lên tiếng
Tiếng gọi lương tâm
Như kèn đồng vang dậy
Các anh các chị nắm tay cùng đi!
Hướng về Nữ Ước và Californie
Spring Mobilization!
Như dòng thác lũ
Anh về bên tôi, chúng ta cùng đi
Có tiếng kèn gọi bốn phương
Rung động lòng đời
Úc châu
Âu châu
Phi châu
Một gọi ngàn thưa
Thanh la vang dậy
Kẻ sát nhân tuy đà nao núng

Vẫn còn bám sát - anh chị em ơi
Hãy nghe lời kêu gọi Nhất Chi Mai
Lửa đốt tan thân người thực nữ
Nghe tiếng kêu oan giọng Hồng Lạc
Khắp nơi các anh các chị
Xin chớ ngừng tay!

Quê hương tuổi nhỏ

Nghe
Hoa cau
Quyển rũ
Nắng chiều muộn
Thoi thóp kêu thành tiếng
Không gian đọng
Cánh chim trắng
Vọng
Bến bờ xưa.
Cô thôn chiều nổi gió
Áo lụa bay
Cầu ô thước
Sông nước
Cồn cỏ
Con nghé nhỏ
Đuôi chạy mặt trời
Tiếng tù và giục giã
Khói sương
Cơm chiều lửa đỏ
Mái rạ thấp
Tôi ra gọi em về
Nhưng chỉ thấy
Bốn bề
Hư vô giăng mắc.

Luân chuyển tự tại

Theo dòng nước mà bơi, gỏi lên sóng!
Hãy còn đây
Cả trời cao sông rộng
Nổi hay chìm?
Bọt nước và cánh chim.

Cỏ hoa còn thơm ngát

Bóng dáng tiền trần còn thôi xuất hiện
Gió thoảng đêm hiền
Ánh trăng khuya mát lạnh
Gương nga lặng lẽ
Bên ấy trời sáng chưa
Để bên này tôi ngủ
Đầu gỏi lên đêm
Cỏ hoa còn thơm ngát
Buổi mai buổi trưa buổi chiều
Giờ nào em lắng nghe tiếng gọi
Nhìn vào đâu cũng thấy nụ tình khô.

Loài người đang đi tới

Tôi biết các anh không chịu đi lính qua Việt Nam
Để dẫn thân vào
Cuộc chém giết dã man
Các anh bằng lòng đi ở tù
Cử chỉ hiên ngang
Chúng tôi còn đi tới
Như vậy nghĩa là trong tù các anh cũng đi tới
Cũng như thầy Quảng Đức
Cũng như Morrison
Cũng như Nhất Chi Mai
Những người tự nguyện thiêu thân
Để loài người đi tới
Những người nằm dưới lòng đất hôm nay
Vẫn còn đi tới
Loài người đang đi tới
Bởi vì chính các bạn đưa loài người đi tới.

Chuyện của Hương

Những trái lựu đạn đã nổ rồi
Những trái lựu đạn không thể không nổ
Những mảnh thép đã ghim vào thân thể
Bàn chân dập nát
Em tôi nó lật sấp mình lại
Lết vào phòng
Như con chó bị thương
Ba má ơi
Và thầy ơi
Và anh chị ơi
Nó thầm gọi
Con mất máu nhiều quá
Em mất máu nhiều quá
Có còn cứu chữa kịp không
Họ đã rút lui chưa hả các anh
Hãy thuê xe ba bánh chở chúng tôi về Sài Gòn
Đầu em đặt trên bàn chân
Đôi mắt nó nhắm nghiền
Giờ phút nghiêm trọng
Các bạn lặng nhìn
Người bác sĩ đo huyết áp
Không thể mổ được đâu, các em
Huyết áp chỉ còn 5
Và huyết áp xuống 4
Và rồi xuống 3,5
Và rồi xuống 3
Em sắp thở ra
Máu đi mua về chưa kịp
Có người bạn Phù Tang khẩn thiết
"Xin chuyển máu tôi cho Hương "
Máu của cô bạn
donneur universel
Người thầy thuốc mổ chân tìm mạch

Tiếp máu - ngoài trời đêm đen, đêm đen.
Ba trăm phân khối máu chuyền xong
Những chai máu vừa về kịp
Huyết áp lên
Huyết áp dần lên
Những gì xảy ra ở trường
Hương không hay không biết
Nó mỉm nụ cười đầu
Sau những ngày dài thêm thiệp
Nó nói: em phải sống
Đúng rồi chúng ta phải sống
Chúng ta bảo vệ từng mầm hy vọng
Tôi nghe tin mừng
Cuộc giải phẫu đầu tiên cho nó đã thành công
Niềm tin sẽ thắng.

Bồng tan đi

Sương đọng giọt
Những đuôi lá trĩu xuống
Trái cây sắp chín rồi
Trên buổi sáng trái đất
Đường hoa thủy tiên
Sáng lên
Bồng nhiên khởi sự tan sương đầu ngõ
Thương tuổi nhỏ
Đường mê
Đêm thâu những giọt nển chảy dài
Một nụ hoa vừa nở giờ này trên sa mạc hiu quạnh
Đâu đây
Một hành tinh lạnh
Chưa bao giờ mang hình ảnh nương cau vườn sắn
Chưa bao giờ
Hiển mình cho sự sống
Bồng tan đi

Niềm khao khát vĩnh cửu của con người.

Tiếng gầm sư tử lớn

Mây bay - mây trắng bay
Một đóa tường vi nở
Bay đó, vốn là mây
Nở đó là hoa vậ
Tường vi một đóa nở
Mây trắng từng cụm bay
Không mây thì không bay
Không hoa thì không nở
Mây là bay
Hoa là nở
Giả thiết và lập ngôn
Hình bóng và khái niệm
Đã mở ra trận đồ
Điểm là nơi gặp gỡ
Của hai đường tìm nhau
Đường là điểm di chuyển
Tôi dựng cao bằng thấp
Tôi xây thấp bằng cao
Tôi lập trái làm phải
Tôi chia nhiều bằng một
Bàn tay tôi năm ngón
Những ngón dài ngón ngắn
Là cành cây lá non
Tư duy tôi sinh trưởng
Như hoa nở thành búp
Cây sắc thân máu huyết
Thịt xương và đờm dãi
Tế bào và thần kinh
Hình tượng và độc ảnh
Thức ăn - và bài tiết
Này đây những khớp xương
*(Mà ngày mai còn lại
Không phải là của tôi*

Không phải là của anh
Nhưng ôi tội nghiệp thay -
Gây huyễn giác vô thường
Khiến em đã đôi khi
Khóc thầm cho thân phận)
Tư tưởng tôi gửi đi
Mùi hương sóng giao cảm
Em tìm cách chép ghi
Ngôn từ tôi nói ra
Âm ba đồn dập chuyển
Em tìm cách chép ghi
Hình ảnh tôi chiếu dội
Miệng tôi nói, mắt cười
Em tìm cách chép ghi
Ngỡ rằng giữ lại được
Chiều theo thời không gian
Em tìm lại dấu vết
Dấu vết y như thực
Tôi chiếu lại khúc phim
Những ngón tay em
Lấm tấm trên màn bạc
Xót thương
Xót thương chi
British Museum hôm ấy
Người đó nằm khum sấp xuống
Nghiêng nghiêng vờn ưu tư
Năm nghìn năm trước Chúa
Năm nghìn năm sau Chúa
Ô hay nào khác chi?
Cát nóng đã giữ lại
Như máy ghi âm kia
Cát nóng giữ được gì?
(Hay chỉ là một tờ
Thông điệp đau màu nhiệm?)
Da thịt tôi nóng mềm

Máu chảy tươi, êm ả
Có những hạch tiết tuyến
Chưa khô cạn hôm nay
Có tinh dịch, nước bọt
Có nụ cười rất tươi
Có ước muốn, dự tưởng
Tôi đã từng ôm lấy
Cả cuộc đời trong tay
Một chiếc bong bóng đỏ
Trong tay em bé quê
Vì máu huyết chưa khô
Vì tinh dịch chưa cạn
Có đã là màu nhiệm
Không cũng là màu nhiệm
Có không đều như nhau
Không có gì sai khác
Chỉ ảo tưởng về tôi
Tạo cảm giác khổ đau
Thịt tôi mềm hôm nay
Thần kinh tôi xúc động
Nệm giường đời êm ấm
Tôi nghe lời rên siết
Ôi màu sắc tuyệt trần
Bởi vì tôi có mắt
Ôi âm thanh vi diệu
Vì tôi đang có tai
Tuyệt trần và vi diệu
Là với mắt với tai
Tuyệt trần và vi diệu
Là với manas này
Có manas là vi diệu
Không manas cũng là vi diệu
Vi diệu là vi diệu
Manas, manas ơi
Không vi diệu là không vi diệu

Manas, manas ơi
Có là có manas
Không là không manas
Vi diệu là không hay là có
Manas là có hay là không
Manas, ô manas
Không manas ô không manas
Đều là manas hết
Có không đều là bịa đặt
Manas, cho tôi cười!
Tôi dẫm chân khóc rống
Khi mẹ mất
Hôm ấy nắng mai hồng
Gió thổi về nửa đêm
Một ít nhiều nước mắt
Thầm lặng chảy thành dòng
Những tuyến của nước mắt
Còn dư cho mùa đông
Mẹ cười
Mẹ không cười
Không mẹ hay có mẹ
Tôi dẫm chân - lún đất
Đất lún vào chân không
Hôm qua trời dịu nắng
Mẹ trồng vài luống hoa
Mẹ chết lúc nửa đêm
Luống hoa lên
Bông hoa cười
Này đừng cười
Tôi đánh thấy mờ
Ô hay cái ông này kỳ quá
Cười hay không cười
Lúc bây giờ cũng hết
Hết hay không hết
Bây giờ cũng hết

Ông nói như đồ điên
Mắt em là tứ đại
Mà rặng ngời yêu thương
Là hay là không là
Leo lên cây làm chi
Để rồi em sợ ngã
Đặt vấn đề làm chi
Cho vô minh xao động
Cho ngăn tràn sự sống
Mắt em là tứ đại
Mà oán hận ngập tràn
Có bàn tay tôi đây
Nước giải oan tẩy rửa
Súng kia là vô tội
Bàn tay kia vô tội
Bông hoa, viên đạn đồng
Nuôi nấng cho hoa nở
Những chiếc gai để châm
Con sâu ăn cuống non
Con sâu xanh màu ngọc
Giọt nước mắt pha lê
Giọt nước bùn vẫn đục
Ôi tôi biết nói gì
Cười cũng là ngu phu
Khóc cũng là ngu phu
Vừa cười lại vừa khóc
Cũng vẫn là ngu phu
Không cười cũng không khóc
Cũng vẫn là ngu phu
Cười cười và khóc khóc
Nở thêm hoa cho đời
Trong khuôn mặt thế gian
Hoa vốn thiệt là hoa
Bông hoa của tư tưởng
Ôm chầm không thời gian

Thoát ra ngoài lưỡng biên
Vật chất và tốc độ
Vật chất và lưu chuyển
Ôi nụ cười giác ngộ
Ôi nụ cười quái đản
Ôi nụ cười mê hoặc
Ôi nụ cười từ bi!

Ước nguyện

(đoan cú ba thượng tuyệt trần ai)

Một sẽ luân hồi thành ba thành bốn
Thành năm
Chúng tôi sẽ trở lại hoà
Chúng tôi sẽ trở lại hoà.
Hạt mưa đêm nay thánh thót
Hãy ngồi trên những ngọn sóng này
Dạo chơi biển mang mang tìm thức
Chập chùng chập chùng đồi núi
Vào ra sông biển
Cánh hải âu vờn nắng
Trắng muốt màu tuyết sáng
Môi bé thơ xin đừng ngưng hát ca.

Đại trượng phu

Cửa tùng đôi cánh khép
Một mũi tên sáng loáng lìa dây cung
Lao vút tới
Mặt trời nổ tung
Đầy sân hoa cam rụng
Phảng phất
Bóng vô cùng.

Xin trả về cho non sông cho nhân loại cho đồng bào

Bốn đứa em chết đêm qua
Một đứa tên Hy
Một đứa tên Tuấn
Một đứa tên Thơ
Một đứa tên Lành
Tôi xin cáo với đồng bào, với đất nước,
Với các chị các anh.
Bốn đứa con trai, đầu còn rất xanh
Hai năm trước
Chúng nghe lời tôi
Ra đi, vào lòng đất nước
Mong gieo rắc tin yêu
Xây dựng hòa bình
Xương các em là xương tôi
Thịt các em là thịt tôi
Xương tôi tan
Thịt tôi nát
Nửa đêm chúng bắt các em
Đầu trần chân đất
Đi tới bờ sông
Chúng bắt các em quỳ xuống
Chúng hỏi
Có phải Thanh Niên Phụng Sự Xã Hội không
Các em nói có
Chúng bắn các em ngã quỵ bên bờ sông
Chúng bắn tôi ngã quỵ bên bờ sông
Có mặt đồng bào
Có mặt các chị các anh
Máu của các em, tôi xin trả về cho non sông
Xương của các em, tôi xin trả về cho non sông
Máu xương đó trình nguyên
Chưa bao giờ làm hoen ố giống Lạc Hồng
Còn những bàn tay các em, tôi xin trả về cho nhân loại

Trái tim các em, tôi xin trả về cho nhân loại
Những bàn tay kia chưa bao giờ gây tàn hại
Những trái tim kia từ thơ ấu chưa bao giờ nhận gửi máu hờn căm
Còn da các em đây, xin gửi trả về cho đồng bào
Các em chưa bao giờ chấp nhận
Việc nời da mà xáo thịt
Xin hãy dùng những mảnh da của các em đây mà vá lại
Những đường rách, những vết cắt rướm máu
trên thân hình dân tộc thương đau.

Những giọt không

Mát lòng, nhờ
Những giọt không
Bồng đầu thuyền đã
Sang sông
Tới bờ!
Cát mềm, bãi vắng
Nguyên xưa...

Sinh tử không hoa

Đêm nghe mưa gọi
Linh hồn thức dậy
Trời thế gian ngập lụt
Biển sóng gằm ảo tượng
Trong phút giây chập chờn
Đường nét hôm nay
Ra vào thấp thoáng
Đưa anh về đâu?
Có
Không
Mâu nhiệm trong giây lát
Hạt mưa cười
Nghiêng đổ u sầu

Nhập lưu

Mỗi ông thầy tu có một chỗ nơi góc chiếc chiếu để ngồi thiền
Hãy ngồi yên trên chỗ đó
Trái đất mang tất cả chúng ta đi
Và chỗ ngồi cũng như một chỗ ngồi trên toa xe lửa hạng nhì
Đến ga rồi thì ông thầy tu cũng phải đi xuống
Và chỗ ngồi đó sẽ được phủ bụi đi để cho người khác tới ngồi
Mỗi ông thầy tu ngồi trên tọa cụ nơi góc chiếc chiếu của mình
được bao lâu?
Tuy thế hãy ngồi yên trên đó
Như sẽ không bao giờ phải nhường chỗ cho ai khác
Như sẽ không bao giờ có ga để xuống
Chiếc xe lửa
Chiếc xe đầy lửa trong lòng nó
Sẽ đưa ông thầy tu về đâu?
Mỗi ông thầy tu ngồi kết già trên tọa cụ nơi góc chiếu của mình
Bắt chước trái núi hùng vĩ
Trái núi sừng sững đứng đó
Nhưng trái núi cũng xoay tròn theo ông thầy tu
Chiếc xe lửa của chúng ta đang đi.
Sáng nay ông thầy tu ngồi vào chỗ ngồi của mình trên góc chiếu,
và mỉm cười
Tôi không có ngồi hoài đâu ông
Chiếc xe lửa khi tới ga sẽ không mang theo tôi
Một chiếc tọa cụ, hay là một bó cỏ tươi
Tôi ngồi xuống
Một lần này nữa thôi.

Dựng tượng tuổi thơ

Đứng nhìn bên khung cửa sổ sáng nay của cuộc đời
Tôi thấy em ngã xuống, rồi em đứng dậy mỉm miệng cười
Cầu nguyện cho em đừng để thân em lấm bụi thẹn thùng,
đừng để tâm em mang sẹo cô đơn vụng về yếu đuối
Mỗi lần ngã là một lần đứng dậy
Để trưởng thành
Để cuộc đời nhường một bước đi lên
Những mũi tên bắn vào thân thể em
Hãy để cho chúng rơi như lá thu đẹp lìa cành
Ngoạn mục trò chơi tuổi thơ con trẻ
Em có thấy khi chiều gió qua
Nước hồ trong thoáng gọn
Nhưng rồi nước hồ sau đó vẫn bình yên
Lặng chiếu bóng núi bóng trăng?
Em đã trưởng thành rồi
Cho tôi xin thêm của cuộc đời một ít tháng năm
Vừa đủ dựng
Tượng tuổi thơ can đảm.

Vững cánh

Loạn cánh
Một buổi chiều gió lộng
Tan tác mây thu
Những bóng chim già từ
Dư ảnh mùa xuân nắng ấm
Người đã từ lâu quỳ nơi giáo đường bình lặng
Bỗng đứng nghe qua hồn mùa
Chiều nay vang vang tiếng gọi
Lên đường vượt cánh đồng dài tuyết giá
Vững cánh chở niềm tin.

Pháp thể hằng hữu

Bờ sông vắng

Bờ sông nắng

Nắng trên hè phố

Nắng trên bức tranh

Nắng trên lòng sách

Sách cười trang chữ

Lặng lẽ giòng sông trôi

Lòng tôi với lòng sách

Lòng tôi với giòng sông

Nắng còn lưu hoa

Trên lòng sách

Thời gian

Tràn lan

Mênh mông.

Vô khứ lai từ

Thiếu tiểu ly gia lão đại hồi
Hương âm vô cải phát mao thôi
Nhi đồng tương kiến bất tương thức
Tiểu vấn lão tùng hà xứ lai
Lão tùng hà xứ lai
Tôi cũng đến từ nơi em đã đến
Nhưng em không nghĩ rằng chúng ta có quen nhau
Tôi vượt bộ râu tuyết sáng nay
Lá non trên đọt cây
Một buổi mai
Mơn mớn sắc màu
Thấy mình không hề quen hạt mầm năm trước
Thấy mình không quen gốc cũ
Làng cũ giọng không đổi
Hai mươi năm
Nay thành làng của em
Trước đôi mắt ngõ ngác kia
Tôi chỉ là ông khách lạ
Một cụ già chống gậy về làng
Buổi sáng mùa thu
Tới hay lui
Đi hay về
Trong chúng ta, ai không là người qua lại?
Lão tùng hà xứ lai
Em không thấy
(Mà sao em thấy được
Bài hát ca dao xưa
Nếu giờ tôi có hát
Em cũng không nhìn nhận được tôi mà)
Em cười khi tôi nói
Đây là làng của tôi
Tôi cũng cười vang
Khi em nói tôi là người mới đến

Bụi tre
Bến nước
Đình làng
Còn đó - có đổi thay mà không đổi thay
(*Duy giọng nói người làng không thay đổi*)
Một gốc măng mới
Một mái ngói đỏ
Một con đường nhỏ
Một đứa trẻ thơ
Tôi về làm chi
Nào tôi có biết
Một thoáng hương xưa
Người lữ khách
Không chốn khởi hành
Và không nơi tới
Kẻ vãng lai tam giới
Là ai?
Kiếp luân hồi xưa
Khoai sắn
Đồng cỏ
Tót rã rơm khô
Bạn về quê bạn
Tôi thấy khắp nơi
Em thơ
Mái ngói đỏ
Con đường nhỏ
Quá khứ tương lai nhìn mặt
Bên nó bên ni là một
Nẻo về tiếp nối đường đi.

Đừng khóc

Buổi trưa hè
Tiếng phi cơ bay nặng
Sát mái nhà
Đe dọa bé thơ.
Cùng ngồi với em
Lòng ngực tôi muốn tung ra tan vỡ
Em nín lặng, ôm đầu
Tôi ra đi chiều nay
Tìm nàng tiên năm trước
Cứu quê hương ta
Can đảm lên
Còn tương lai đó
Trước buổi khuya, tôi sẽ trở về.

Các anh đứng dậy

Con của tôi nằm
Trong nôi
Thiên thần bé nhỏ
Đất nước nằm trong con bão tố
Con tôi nằm
Trong con bão tố.
Tôi muốn làm sao
Đem thân yếu nhỏ
Che chở con tôi
Nhưng đất nước chuyên rung
Và chiếc nôi con tôi
Anh ơi
Chị ơi
Đã biết bao đêm
Thao thức lòng đời
Hôm qua và hôm nay
Trên dưới ngút rừng khói lửa
Bom đạn rung trời tiếng nổ
Các anh đứng lên
Vì thế hệ chúng nó
Cho tôi góp phần công quả
Các anh đứng dậy các anh ơi.

Lưu chuyển

Gió lặng trưa nay
Bốn cây trắc bá một hàng
Bức tường gọi nước thời gian loang lỗ mõi mòn
Chìm lắng bơ vơ hồn gạch đá
Trời xanh trời xanh ơi bình lặng
Tôi tới hôm nay thăm dò tuổi gạch
Những tảng đá chồng lên nhau
Kiên nhẫn tháng này năm nọ
Đợi chờ, thương biết mấy
Thịt da tôi trên nẻo đường sa mạc ghé qua mau
Để lại chút ấm lòng bàn tay, phập phồng trái tim nhịp thở
Bóng xưa xa hút rồi
Các người còn ở đây chờ đợi.
Này, có phải ngày xưa ta đã qua đây
Trong một chu kỳ nào
Để hôm nay dừng bước chân ngần ngại,
bâng khuâng tìm dấu chân kiếp trước?
Ở khoảng không giữa lòng bàn tay tôi
Khi năm uẩn được trả về
Ngày mai còn có những nguyên tử nào quần tụ?
Ai chết bên bức tường vôi gạch giữa trưa hè,
trong lúc trời lặng yên mỉm nụ cười xanh biếc?
Gạch đá ơi, ai đi qua
Và ai còn ở lại?
Tôi muốn chở người đi cùng trong tốc độ
Nhưng tôi bỗng đã nghe rồi!
Có kẻ từng đi tìm khứ lai
Hãy chỉ cho tôi nơi nao là chỗ chân trời
Để tôi có thể thấy cùng với các người, tự kiếp xa xôi nào,
lưu chuyển cùng trong tốc độ? Cho tôi gọi về cây khế cây chanh năm
cũ
Cùng với hôm nay hàng cây trắc bá

Dừng chân nơi đây
Cuộc hành trình kỳ lạ
Tuy màu trời xanh bình lặng muôn đời còn đó
Nhưng màu trời xanh bình lặng hôm nay ra đời.

Một lá ngô đồng rơi

Colchiques dans les prés

Một lá ngô đồng rơi
Có hay chăng người ơi
Một lá ngô đồng rơi
Thu đẹp đã về rồi
Lờ lững trên trời cao
Chiếu lên nước hồ xanh
Lờ lững trên trời cao
Mây bạc còn dựng thành
Rừng vi lô quanh hiu
Sáo lên ru hồn ai
Rừng vi lô quanh hiu
Nắng vàng ngập ruộng dài
Niềm thương trong lòng tôi
Thắm tươi không nhạt phai
Niềm thương trong lòng tôi
Thu đẹp vẫn còn hoài.

(Diệp khúc)

Ngàn chiếc lá còn rơi
Đỏ au hay vàng tươi
Ngàn chiếc lá rơi rơi
Bay vèo ngập cả trời.

Bồ Câu Trắng Hiện

Vết thương nhân loại

Gió về hơi bắc căm căm lạnh
Chiều xuống nhanh chân phủ núi đồi
Rỉ rỉ thấm dần manh áo mỏng
Chất gì loang loảng. Máu! trời ơi!
Vết thương nhân loại đà khơi mở
Trên chiếc tàn thân lấm bụi đời
Gió rét, chao ơi là buốt lạnh,
Lòng đau như cát, lệ đầy vơi.
Ai gây chi lấm niền cay đắng
Vũ trụ cầu van đến nghẹn lời!
Sâu độc đã vào, hoa lá úa
Rồi đây vàng vố một chiều thôi
Ôi vết thương sâu lòng nhân loại
Thuốc thang tìm kiếm đã bao hồi?
Đau quá, cạn khô dần huyết mạch
Đừng sâu thêm nữa hỡi người ơi.

Xin cúi đầu đưa về

Đây hai bàn tay tôi
Xin trả về cho em
Thành khẩn nguyện cầu xin đừng nghiền nát
Tôi đã trở về, như một kẻ đầu hàng ngoan ngoãn
Dù muôn khổ đau, lòng không oán thán,
Bởi vì dưới ngôi sao em tôi đã sinh ra,
Bởi vì em tôi mới sinh ra
Để vạn kiếp làm người trai khờ dại
Đây hai bàn tay tôi
Là trái tim
Là khối óc
Là cuộc đời
Là tất cả những gì còn sót lại
Những bàn tay không mang quyền phép lạ
Nhưng đã hơn một lần nhỏ máu trên cung bậc thương yêu.
Đây hai bàn tay tôi
Xin trả về cho em
Kẻ thương yêu, mẹ dạy, không bao giờ tính toán
Cỏ mọc úa vàng, cũng như hoa hồng đương lú
Thương yêu muôn đời vẫn hạt sương trong
Đây hai bàn tay tôi
Xin cúi đầu đưa về
Em nhìn xem: những vết thương ngày xưa vẫn chưa lành dấu máu
Mùi ngón đờn sơ hồn em xin đậu
Như những giọt sương ngời đầu ngọn cỏ rung rinh
Đây hai bàn tay tôi
Một kiếp luân hồi không xóa nhòa thương tích
Nụ cười còn đây, tôi không bao giờ oán trách
Còn đây tâm hồn thơ dại ngày xưa
Đây hai bàn tay xưa
Băng bó vẫn chưa lành
Tôi mang về trả lại

Thành khẩn nguyện cầu xin đừng nghiền nát
Nguyện cầu mười phương trăng sao chứng minh.

Hãy nguyện cầu cho bóng tối thêm sâu hỡi ngàn sao lấp lánh

Thuyền đã ra đi, đại dương một sáng mai hồng
Tôi ở lại một mình
Đếm những dấu chân in trên nền cát trắng
Bao nhiêu người đã lo sợ ra đây
Cùng nguyện cầu cho trời yên bể lặng
Gió ơi, hãy mang lời cầu nguyện đi xa
Và xui giục cho trùng dương nổi sóng.
Hỡi đau thương, hãy lại đây cùng ta nhìn:
Người lái thuyền sáng hôm nay
Đang ngắm trời mây
Và thản nhiên cười trước sóng
Đã không nguyện cho trời yên bể lặng
Nhưng nguyện cầu cho chân cứng đá mềm
Hỡi đau thương, hãy lại gần đây thêm nữa
Vớ ta, hãy thôi đi chuỗi cười kiêu hãnh
Có người, ta là tất cả,
Không có người, ta chỉ là ta.
Hãy nguyện cầu cho bóng tối thêm sâu
Hỡi ngàn sao lấp lánh!
Ta muốn khi mặt trời vừa lên
Nắng mai sẽ xối chảy trên sườn đồi
Những dòng thủy tinh loáng bạc.
Ngày với đêm thù nghịch
Ngày với đêm tương sinh -
Từ ngàn vạn năm xưa, ánh sáng và bóng tối giao hình
Này em bé thơ ngây
Phải chẳng em là một thiên thần vừa đọa?
Đừng nhìn ta với nét nhăn trên trán
Em đang còn xa lạ
Hãy cười lên, hương ngát bình minh
Hãy cười lên, trăng núi an lành
Cười đi như thuở nào ta còn thơ dại

Xin em đừng nghe lời ta nói
Để rồi lòng em thắc mắc ngẩn ngơ
Ngày mai nếu có nghe
Hãy nghe lời ta như nghe suối reo
Hãy nghe lời ta như nghe chim hót
Như xem liễu lục bông hồng
Như ngắm hoa vàng trúc biếc
Như nhìn bạch vân minh nguyệt
Tiếng hát ca nhiệm màu sáng nay
Đã thoát ra từ khổ đau của ngàn muôn kiếp sống
Ngàn đóa sen tinh khiết nhả hương
Đã nảy sinh nơi bùn lầy nước đọng
Ta vẫn đứng chờ em.

Xóm mới

Sáng hôm nay hộp diêm của tôi hết rồi
Bếp lạnh như trời cuối thu ướt lạnh
Tác phẩm dở dang còn đó
Tôi sang nhà láng giềng xin lửa
(Hồi bé chúng tôi thường hai đứa chạy xin)
Em hỏi tôi sẽ làm sao nếu nhà láng giềng không còn lửa
- Chúng tôi sẽ họp hai người hát ca
Nhớ lời em dặn "là những bông hoa"
Chúng tôi sẽ cầm đuốc đi bên nhau hướng về Xóm Mới
Em cũng cứ hát ca đi, trong khi chờ đợi,
Thế nào trong xóm ta cũng có nhà còn lửa
Thôi tôi xin mọi người đưa tay nói thực: có phải tất cả chúng ta đang
tin ở điều đó như đang tin hôm nay
ở hiện hữu nhiệm màu?
Tôi biết có những nhà nghèo, nhưng trấu hồng ngùn cháy
ngày đêm trong bếp hồng âm ỉ
Tôi sẽ nhớ lời em không quấy động bếp lành
Một nắm rom đặt vào
Đợi khói tỏa màu xanh

Em nhìn xem: chỉ một hơi thở nhẹ của hồn tôi thôi
cũng đủ gọi về lửa đỏ.

Anh về, người lữ khách hôm nay thấy lòng ấm áp

Một buổi chiều nhìn khói lam ấp ủ mái tranh thơ

Về Xóm Mới chúng tôi đi! tất cả vẫn mong chờ

Em tôi vẫn còn trông nom chút lửa hồng bếp cũ

Mái chèo xuôi nước sông

Thuyền về không do dự

Sao đêm an lành thuyền anh đi mãi

Nhìn bóng chiều sa không ngại

Vì biết tình thương hôm nay còn đủ sưởi ấm ngày mai

Bếp tôi ấm rồi, mời anh về với chúng tôi thôi

Công phu của ai ngàn năm bắc một nhịp cầu nối liền xa cách

Tác phẩm còn tươi nét mực

Lấy giọng trong lành, em tôi sẽ đọc lên cho chúng mình nghe

bên tiếng nổ tí tách của những cành lửa reo vui.

Lửa đốt em tôi

Lửa đốt cháy lòng tôi, đau thế gian,
Ngã gục người học tăng bé nhỏ
Em đốt Tuổi Xanh thành Lửa Đỏ
Cháy ngất trời cao ngọn đuốc
Rực về sông núi âm u
Ôi thịt xương em
Cho tôi quỳ ngàn năm bên đồng tro yêu quý
Luyện phép linh thiêng
Biến em thành hoa hồng trở lại
Những đóa sen búp đầu mùa chưa kịp hái
Chưa từng nở thấy ánh thiền quang
Tôi nghe rồi em, mưa gió phũ phàng,
Tôi nghe rồi em,
Tùng té bào rung rung trong cơ thể
Tôi nghe rồi, tiếng gọi em vang -
Không ai vô tâm đâu - địa ngục hay thiên đàng
Đều nói về em, tim thế gian ngừng đập ;
Trời đất nhìn nhau: trời cao hay thấp?
Tên em viết bằng chữ trắng sao.
Lửa đốt em tôi
Ôi là da là thịt
Em có đau không? nước mắt tôi không đủ
Để tưới lên, mát dịu hồn bé nhỏ linh thiêng
Tôi còn đây, thương tích dấu nặng nề,
Mang nguyện lớn chuyển trao về thế hệ.
Tôi còn đây, chúng tôi hứa chẳng bao giờ phản bội.
Em nghe không? - chẳng bao giờ phản bội,
Vì tim em đã hóa trái tim tôi.

Bướm bay vườn cải hoa vàng

Mười năm vườn xưa xanh tốt
Hai mươi năm nắng dọi lều tranh
Mẹ tôi gọi tôi về
Bên bếp nước rửa chân
Hơ tay trên bếp lửa hồng
Đợi com chiều khi màn đêm buông xuống.
Tôi không bao giờ khôn lớn
Kể gì mười năm, hai mươi năm, ba mươi năm
Mới hôm qua đây, tôi thấy bướm bay từng đàn rộn rã
trong khu vườn cải hoa vàng
Mẹ và em còn đó
Gió chiều như hơi thở
Mơ gì một mảnh tương lai xa xôi?
Gió mang tiếng ca. Ngày ra đi em dặn:
"Nếu ngày về thấy khung trời đổ nát,
thì tìm tôi trong tận đáy hồn anh"
Tôi đã về. Có tiếng hát ca, bàn tay trên liếp cửa
Hỏi rằng: "Có tôi hôm nay đây, tôi giúp được gì?"
Gió thì thầm: em nên hát ca
Bởi vì hiện hữu nhiệm màu
Hãy là đóa hoa, hãy là nụ cười,
Hạnh phúc có bao giờ được dựng xây bằng vôi vữa gạch?
Hãy thôi là nguồn khổ đau cho nhau
Tôi tìm em.
*(Như đêm giông tố loạn cuồng
Rừng sâu đen tối
Những cành cây sò soạng
Đợi ánh chớp lòe ngấn ngủ
Thấy cần được hiện hữu bên nhau, tìm nhau)*
Em hãy là đóa hoa đứng yên bên hàng đậu
Hãy là nụ cười, là một phần của hiện hữu nhiệm màu.
Tôi đứng đây. Chúng ta không cần khởi hành

Quê hương chúng tôi đẹp như quê hương của tuổi thơ
Xin đừng ai xâm phạm - tôi vẫn còn hát ca.
Đầu còn gối trên thánh kinh, sáng nay tôi nghe xôn xao trong nắng
mai vũ trụ đang được những con ong vàng
siêng năng bắt đầu khởi công tạo dựng
Công trình xây dựng ngàn đời
Nhưng công trình, em xem, đã được ngàn đời hoàn tất
Bánh xe màu nhiệm chuyên hoài đưa chúng ta đi tới
Nắm lấy tay tôi, em sẽ thấy chúng ta đã cùng có mặt tự ngàn xưa
trong hiện hữu nhiệm màu.
Tóc mẹ tôi còn xanh, và dài chấm gót
Áo em tôi phơi còn phất phơ bay trước dậu
Nắng sớm mùa thu
Tôi ở đây. Chính thực là vườn xưa
Những cây ổi trái chín thơm
Những lá bàng khô thắm
Đẹp
Rụng
Còn chạy chơi la cà trên sân gạch
Tiếng hát vẳng bên sông
Những gánh rom thơm vàng óng ả
Trăng lên, quây quần trước ngõ
Vườn cải hoa vàng, chính mắt tôi vừa thấy sáng qua.
Tôi không ngủ mơ đâu,
Ngày hôm nay đẹp lắm, thật mà
Em không về chơi trò bắt tìm nơi quá khứ
Chúng mình còn đây, hôm nay, và ngày mai nữa,
Đến đây
Khi khát ta cùng uống ở một giếng nước thơm trong.
Ai nói cho em nghe rằng Thượng Đế đã bằng lòng
cho con người khổ đau đứng dậy hợp tác cùng người?
Chúng ta đã từng nắm tay nhau từ muôn vạn kiếp,
Khổ đau vì không tự biết là lá là hoa
Em hát ca đi. Bông cúc cười theo em bên hàng dậu,
Đừng bắt chúng tôi nhúng hai tay vào vôi cát,

Những ngôi sao trời không bao giờ xây ngục thất cho chính mình.
Để cho chúng tôi hát ca. Để cho chúng tôi là những đóa hoa.
Chúng tôi đang ở trong cuộc đời -
mắt chúng tôi chứng minh cho điều ấy.
Bàn tay cũng là hoa. Đừng biến bàn tay em tôi thành dây chằng
Thành khớp răng cưa
Thành móc sắt.
Hiện hữu không kêu gọi tình thương.
Hiện hữu không cần ai phải thương ai
Nhưng em phải là em, là đóa hoa, là bình minh hát ca,
không đả đo suy tính
Xin ghi vào đây một tân ước nữa của tất cả chúng ta
Và xin vẫn nghe lời tôi như nghe suối reo, như nhìn trăng sáng
Em về, đưa Mẹ về cho tôi thăm
Cho tôi hát em nghe, để tóc em sẽ dài xanh như tóc Mẹ.

Về với em bé thơ ngây

Sương vương cành lá, bình minh đến
Tôi thấy em tôi mỉm miệng cười
Nắng sớm trong như hồn Bích Ngọc
Ngày xanh tuổi mộng nở xinh tươi
Ngây thơ mắt biếc hồn vô tội
Trần ngập nhân gian vạn tiếng cười
Sâu đau nhân loại, như mây khói,
Phút chốc tan dần trong nắng mai.
Đau thương sâu hận ngàn muôn kiếp
Danh lợi phù vân, gợn nắng chiều,
Tôi thấy thiên đường đang mở cửa
Nâng hồn em nhỏ trái tim yêu
Về đi, lũ khách! đường xa lắm
Cát bụi sâu thương vương đã nhiều
Thanh thản ngủ trong lòng đạo cả
Cho hồn thơ ấu được nâng niu.

Chân dung

Gió sớm mai hồng lật những trang ngà
Tập thơ thời gian vô cùng dẹt bằng tơ lụa không gian,
đóng bìa xanh rừng thẳm
Những trang thơ mênh mang lòng đại dương bát ngát
Tôi tìm bài thơ chân dung Em, nét chữ lung linh sắc hoa màu lá
Trời cao đã cho đại dương sâu ngói sao đẹp nhất của mình
Muôn đời mắt em ngời sáng
Trùng điệp sóng dồn về cát trắng
Trình nguyên vùng trán phương Đông.
Gió mai thoảng về hơi thở
Cành lá thì thầm để rơi những giọt sương trời lác đác
Tây phương da trời là suối, những sợi tơ trời vén gọn,
để cho trăng nở tuyệt vời
Mưa, ôi những sáng tuôn mưa - trời đất chuyển mình,
dồn dập thét gào, những đợt cau xa oằn oại,
những con chim trong màn mưa bạc,
Tôi quỳ xuống rung rung.
Tiếng gọi của em từ bản thể
vọng về, tôi gục đầu lắng hết tâm tư, mắt đắm lệ nhớ
Trưa, ôi những buổi trưa lắng vào tuyệt đối - trời cao xanh ngắt,
bâng khuâng nghe tiếng gọi tôi về
Tiềm thức dâng tràn u hoài của thăng trầm mấy kiếp
Lá đón nắng hồng mai đến: chiếc áo thàng tư nhẹ sắc,
thoáng hương kỳ ảo mùa Xuân
Em khắp nơi
Và đôi bàn tay em, đôi bàn tay, hoa nở tuyệt vời trên sự sống
Phép màu hiển hiện khi những ngón tay ngà hé mở:
Chim bồ câu xòe cánh trắng
Cao vút trời xanh hòa bình tỏa rạng - tiếng gọi ca
vẳng lại tự những tinh cầu xa...
Đêm bình yên. Trời cao. Biển dâng từng đợt sóng
Và đợt sóng cao, to

Hào hùng hơn cả
Đang vươn mình tìm tới tận chân trời.
Nét chữ trắng sao trên tờ thơ màu nhiệm
Em về: hoa hồng hé cánh
Tia nắng đầu reo vui trên màu hoa đại còn đẫm ướt sương khuya
Nụ cười tới trên cánh hồng sen úp mi, hé nở:
Bờ xanh xanh, hương xa gọi về muôn huyễn tượng
Long lanh mặt trời chói rạng trong ngàn sương đọng giọt.
Mắt mờ hoen lệ
Trước nhiệm màu biểu hiện
Tôi mỉm cười nhìn mây nước:
Bài thơ em hé vườn sáng chân như.

Đừng biến mảnh vườn xanh xưa thành mồi ngon lửa dữ

Khói lửa dậy mùi hương
Hoảng hốt cuồng phong
Thương đau ngập tràn về sông núi
Khóc các anh
Thương các em
Tôi còn đây, hồn và xác bần chồn như đứng trên đồng lửa
Mẹ thương đau, chiều rám hồng
Lòng như sa mạc, mắt khô không tìm ra lệ khóc
Chiều nay em về đâu?
Bên hông tôi súng nổ
Lửa tên làm mẹ ruột gan bời bời héo hắt
Mái tóc điểm sương bao nhiêu lần ản nhục,
Bao đêm chong đèn cầu cho mưa tạnh gió êm?
Tôi biết chiều nay chính Em sẽ bắn Tôi
Để lại vết thương cho Mẹ ôm ấp ngàn đời nhức nhối
Ôi tàn ác những ngọn cuồng phong từ phương nao thổi tới
Làm cho nhà tan cửa nát,
Ra đi, ruộng vườn khô cháy
Ngoảnh nhìn lui, ruột thắt gan khô
Ngực tôi đây, em bắn đi. Mạch máu của Mẹ truyền cho đây,
em cắt đi, để mà xây dựng nên lâu đài em mơ ước.
Anh nhân danh ai
Em nhân danh ai
Ôi hãy trở về nghe lời ru của Mẹ
Thương yêu ngọt bát canh Tần.
Những đêm bên ướm Mẹ nằm
Bên ráo Con lăn,
Từng miếng cơm nhai
Từng bầu sữa cạn
Bao nhiêu ngày
Bao nhiêu tháng
Bao nhiêu năm

Lo lắng cho con nên hình nên vóc
Sáng nay một viên đạn đồng làm Anh ngã gục
Một viên đạn đồng ghim vào giữa tim, thân Em lặn lóc
Mẹ sống làm sao được nữa, con ơi?
Chị sống làm sao được nữa, em ơi?
Thương đau chùng nào voi, bên cạnh đĩa dầu hao xóm cũ?
Anh nhân danh ai
Em nhân danh ai
Ôi hãy trở về quỳ sám hối dưới đôi chân Mẹ
Đừng biến mảnh vườn xanh xưa thành môi ngon lửa dữ
Gió cuồng tàn bạo tha phương.
Ngực tôi đây, anh bắn đi, mạch máu của Mẹ truyền cho đây,
anh cắt đi, để mà xây dựng nên lâu đài anh mơ ước.
Mẹ là tình thương
Mẹ không là chủ nghĩa
Tình thương, mái tranh nghèo có cả anh em ta
Và chủ nghĩa, bức trường thành máu lửa.
Mẹ không có phe, đừng tự nhận anh về phía Mẹ
Mẹ không có phe, đừng tự nhận em về phía Mẹ
Mẹ không có phe
Ôi tôi thấy dáng điệu cầu xin xót thương rơi máu,
Mẹ đang chấp tay cầu khẩn anh em ta
Trưa nay tôi gục đầu trên miếng tre xanh lịch sử
Tình thương nơi ta, anh ơi, hình như sắp chết
Tình thương nơi ta, em ơi, hình như đã chết
Và như vậy, người Mẹ hiền thân yêu sẽ chết
Công trình máu lửa ta xây, sẽ là của ai đây?

Sáu chiếc chèo tay

Thuyền đi từ bến sông lằm lạp
Gió cuốn mang xa một cánh buồm
Sáu chiếc chèo tay khua nước bạc
Đi từ mây nước gọi hoàng hôn
Mưa rơi từng hạt trên mũi văng
Như tiếng than van của mọi trời
Sóng nổ thành hoa trên mặt nước
Sắc hoàng hôn, tím, ngả chơi vơi
Sáu chiếc chèo tay mang nhịp sống
Đưa thuyền tách khỏi bến mê mờ
Qua ngàn lớp sóng trần xô đẩy
Hướng thẳng về nơi bản thể xưa
Đây rồi: tràn lan trên đất yêu
Ngàn bông hoa lạ nở trong chiều
Hương thơm lúa chín say mùi rạ
Sắc thắm mây hồng quyện tiếng tiêu
Thuyền đến bên sông: ngừng nhịp nước
Quay nhìn bến cũ lúc ra đi
Thì đâu? nơi cõi xa xăm ấy
Là cả mệnh mộng chẳng thấy gì!
Đã xa hun hút bờ mê vọng
Sóng gió trần gian cũng lặng rồi
Phương xa ngây ngất trời hương khói
Bến bờ giải thoát hiện ngàn nơi.

Chiến tranh

Xin hãy nghe tôi đây
Làng tôi hôm qua chỉ vì có sáu người Việt Cộng về
Mà đã bị dội bom - hoàn toàn tan nát!
Cả làng tôi chết sạch
Nền hoang ngơ ngác
Lũy tre xác xơ
Miếu thờ ngã gục
Tôi về đây trong mây nước rung rung.
Có trăng sao mười phương
Có nhân loại, có anh em đây
Cho tôi cất cao lời tố cáo cuộc chiến tranh bẩn thỉu này
Cuộc chiến tranh huynh đệ tương tàn, dã man, thảm khốc,
Ai xô chúng tôi vào vũng lầy chết chóc?
Xin làm chứng cho tôi
Hãy nghe tôi đây
Tôi nói rằng tôi không công nhận cuộc chiến tranh này
Chưa bao giờ và không bao giờ công nhận cuộc chiến tranh này
Tôi muốn nhắc lại một ngàn lần, trước khi tôi bị giết
Hãy nghe tôi, như nghe chim đỗ quyên,
Vì anh em
Nhỏ giọt máu trên cành hoa mà kêu lên tiếng kêu bi thương thống
thiết
Tất cả các anh hãy quay bóng súng về đập vào khối đen hận thù tham
vọng
Hãy đưa bàn tay của các anh ra mà chở che cho sự sống
Kẻ thù của chúng ta là cuồng tín, là bạo tàn
Là tham lam, là vu khống
Kẻ thù chúng ta không phải con người
- dù con người gọi là Việt cộng -
Giết con người đi rồi, chúng ta ở với ai?
Hãy đuổi chúng đi, những đàn âm binh từ muôn phương tràn tới
Gieo rắc vô minh, hận thù

Sâu thương vời vợi

Anh em giết nhau tử nhục quá chừng

Cuộc chém giết vô nghĩa quá rồi, oan khuất nhiều rồi

Anh có nghe không?

Ruột đau chín khúc

1.

Tôi đến đây để cùng khóc với các anh các chị.

Xứ sở ta đau thương và cảnh tình ta bi đát.

Bàn tay tôi đây xin các anh nắm lấy, xin các em nắm lấy,

Tôi muốn được nói cùng các anh và các chị: dù sao thì chúng ta cũng phải can đảm để mà lo lắng cho trẻ thơ, cho ngày mai.

2.

Đã một tháng rưỡi trời sau khi nước rút, em tôi nhận được của cứu trợ hai lần, một lần chưa đầy lon gạo.

Ba ngày mới có một bữa cơm. Chiều nay tới thăm em, tôi được em cho biết rằng tối nay em phải ăn đọt cau và bấp thối.

Thương thay cho em tôi

(Và cho biết bao chiếc đầu xanh vô tội

Một đàn trẻ con da vàng mặt búng)

Đi kiết từ hơn một tuần nay, không thuốc không men.

Nước cuốn mất mẹ em rồi, nước cuốn mất cả cha em,
nước cuốn mất cả em em nữa

Trên chiếc đầu thơ ngây, khăn tang không có

Nhưng nắng chiều vàng vọt trên cánh đồng tan hoang
xác xơ khốn khổ

Đã là chiếc khăn tang phủ trọn tâm hồn tôi.

3.

Hãy tới đây mà chứng kiến cảnh những người thương của tôi trong trận bão lụt Giáp Thìn. Đến để ẵm trong tay em bé xanh xao đã rui ro còn sống. Để thấy người cha trẻ sau khi tìm biết rằng vợ và bốn con đã chết, trong ba ngày ba đêm đã ngồi yên nhìn vào khoảng không, và thỉnh thoảng cười lên sảng sặc.

Ở xa xăm anh có nghe thấy tiếng cười ấy không?

Hãy đến đây để thấy cụ già râu bạc, sau những ngày cô đơn

tuyệt đối trên mảnh đất hoang, đã quỳ xuống đỡ lấy nắm cơm cứu trợ trên tay một em thiếu nhi ngỡ ngác.

Cụ đã quỳ trước tình thương, trong khi em bé khóc
"Cụ ơi, con chỉ bằng cháu của cụ mà thôi "
Nhưng dù sao thông điệp tình thương đã tới nơi rồi
Tôi có quyền đặt lòng tin nơi ngày mai nhân loại.

4.

Chồng chị đã mất rồi, con chị đã mất rồi,
Vườn dâu tan nát
Bếp lửa làm sao nhóm lại, mảnh đất nghèo ơi?
Trời cho, rồi trời lấy lại,
Tôi sợ chị tôi chiều nay không còn kiên nhẫn,
Mà mở miệng ra, nguyên rủa hiện sinh mình.
Tôi khóc khi nghe chị nói rằng:
"Tuy một phút khó khăn
Mà khỏe thay những gia đình chết trọn".
Nhưng hôm nay còn tôi, còn anh, còn bạn
Ta chung lưng gánh đầy hiện hữu trên hai vai
Hãy nương vào nhau, và gắng đừng bật lên tiếng khóc;
con đường còn dài,
Vì thế hệ tương lai, hãy cúi đầu đi tới.

5.

Người nông dân ngừng đầu lên khi nghe lời tôi hỏi
Và chua xót trả lời, không e dè, ngần ngại:
"Tôi ghét cả hai bên
Tôi không theo quốc gia
Tôi không theo giải phóng
Tôi chỉ theo người cho tôi sự sống"
Cuộc tồn sinh! ôi tử nhục không chừng!

6.

Trên thượng lưu sông Thu Bồn
Đứng giữa dòng

Tôi cắt đầu ngón tay cho giọt máu đào rơi,
hòa tan vào dòng nước
Máu tôi đã được hòa với dòng sông
Thôi hãy nằm im
Tất cả những ai đã vong thân oan ức!
Còn những người sống, và còn dòng sông đây -
Nghe tiếng trẻ thơ từ muôn trùng đồng vọng
Tôi đã trở về giữa những thành núi cao
Để đêm nay nhìn đỉnh núi nghiêng đầu nghe dòng sông kể chuyện
Chúng tôi còn đây, trong cuộc đời hằng chuyển,
sẽ xin đứng bên nhau mà dựng lại quê hương

7.

Có những Trì Địa tay còn lấm mực nhà trường
Xẻng cuốc trên tay
Đào đất bắc cầu
Cúi xuống vừa khóc vừa chôn những thân người sinh thời
Có những bóng hình Quan Thế Âm, với vầng trán thơ ngây vô tội
Áo nâu
Chân đất
Nón lá che đầu
Lặng lẽ đặt từng bước chân non trên vùng đá sạn thương đau
Chui vào những túp lều con mới dựng
Bất chấp hiểm nguy quốc gia, việt cộng
Tìm tới
Những người thoi thóp
Đang ngựa cổ chờ trông

8.

Tôi đã thấy rồi bàn tay các em
Tuy bé nhỏ, nhưng hiền như tơ trời Đâu La Miên thuở trước
Vừa đưa ra để ẵm lấy trẻ thơ
Thì đứa bé bỗng nhiên lặng thinh, nín khóc
Và mắt người mẹ khốn khổ sáng lên như hai viên bích ngọc
Khi nhìn hộp sữa đã được từ nghìn trùng sông nước
đem đến cho con

9.

Tôi ngồi đây, trước cánh cửa thiên đường
Đương khép chặt
Tôi cúi đầu mong đợi
Nơi vườn cũ chắc hương cau còn nhẹ tỏa
Nhưng các em sao lặng lẽ chiều nay
Hãy cất tiếng lên, trên mảnh đất đau thương này
Cất tiếng lên, cho chim xanh ngàn nơi bay về quy tụ
Cho nước non này mãi còn cảm tú
Nói lên đi em
Hiện hữu sẽ bừng sinh sau ngôn thuyết nhiệm màu.

Hoa mặt trời

Em đến đây, bằng đôi mắt hồn nhiên
Nhìn màu xanh của pháp thân hiển hiện
Dù thế giới tan tành
Nụ cười bông hoa cũng không bao giờ còn tan biến
Chúng ta đã được gì hôm qua
Và sẽ mất gì sáng nay?
Em đến đây
Theo ngón tay tôi
Nhìn thẳng vào thế gian điểm tô bằng ảo tượng
Hoa mặt trời mọc rồi
Muôn hoa khác đều quay về quy ngưỡng.

Một mũi tên rơi hai cờ huyền tượng

"Cũng như dòng suối về gặp đại dương
Ngày mai ra đi anh nhớ hát lên khúc ca mùa mới
Tiếng hát kia vẳng lại sẽ đủ sức tiễn tôi trên một đoạn đường "
Tôi sẽ không ra đi
Hoặc sẽ ra đi nhưng không bao giờ tôi đến
Nơi khởi hành có trăng mây gió nước, và nơi tôi đến đón chờ
cũng sẽ có hoa vàng trúc tím
Là lá là hoa, em đã có tôi từ vô thi
Và màu xanh trời cao trong mắt em sẽ còn mãi mãi
Nhưng vì không thấy, thương tôi, em đã bao lần nhắc chuyện ra đi
Sáng nay sau giấc ngủ của trăng sao,
vũ trụ làm rơi những giọt nước mắt trong như pha lê,
Êm dịu sương khuya, hãy khóc cho hồn người thêm đẹp
Nước mắt sẽ biến hồn hoang vu thành nơi vườn quê tươi sáng,
Thanh lương thấm lòng trái đất, nâng niu lộc mướt chồi non,
Ngày xưa những khi ngồi nhìn em khóc, tôi cũng đã ưng khóc
để được dỗ dành.
Ôi thiên nhiên
Bà mẹ tóc xanh, xanh mướt đất trời, nụ cười đem về
đầy bướm chim hoa lá,
Là lá là hoa, em đã có tôi từ vô thi
Và trong nhận thức mong manh em, tôi thực chưa bao giờ
từng hiện hữu tử sinh.
Em có nhớ ngày đầu tiên khi Mẹ đưa tôi về, nhờ năm nhóm
nhiệm màu, em mới trông thấy bóng hình tôi hiển lộ?
Ngày mai bóng hình mất đi
Em hãy mỉm cười
Và bình thản tìm tôi trở lại
Tìm tôi qua thanh sắc đã sinh và đã mất
Để thấy rằng tôi vẫn còn chân thực
Chưa bao giờ đi
Chưa bao giờ đến

Qua thời gian, qua nhận thức, qua chủ khách tồn sinh.
Tìm tôi và tiện dịp em tìm em
Nét khám phá nguyên sơ
Chỉ cho em thấy rằng em là bất diệt
Em sẽ thấy
Không có gì đi, mất
Và với một mũi tên thôi, em bắn rơi một lần hai lá cờ huyền tượng
Chân như sẽ xuất hiện màu nhiệm nơi tử sinh.
Tôi đang mỉm cười an nhiên trong phút giây hiện tại
Nụ cười nở mãi trong bài ca mùa Xuân bất tận
Trong nụ cười kia em cũng sẽ thấy em còn mãi
Bởi vì em quả thực chưa từng bao giờ hiện hữu
trong ảo tượng tồn sinh.
Nụ cười hôm nay, ta sẽ nhìn thấy ngày mai
Tận cuối đường ảo tượng
Không có gì đã qua và đã mất
Không có gì sẽ qua và sẽ mất
Và suối chim khuyên em hôm nay
"Hãy vẫn cứ là bông hoa hát ca ".

Vòng tay nhận thức

Thử hữu cố bỉ hữu

Thử vô cố bỉ vô

Chuông ngân một đêm dài không ngủ

Hai bàn chân không, tì tay cửa sổ

Tôi đợi vườn cây hoa lá hiện hình.

Ánh sáng chưa về

Nhưng trong lòng đêm thâu

Tôi biết em còn đó

Trong lòng đêm thâu hay trong lòng bao la nhận thức

Tự bao giờ, em vẫn là duyên số duyên.

Lát nữa bình minh về, và em sẽ thấy

Cả em, cả chân trời hồng

Và cả màu trời xanh biếc

Mênh mang, vời vợi

Đều hiển hiện trong lòng mắt tôi

Xanh nghĩa là xanh cho ai

Hồng nghĩa là hồng cho ai

Nghiêng mình trên giòng nước trong, em hỏi

Hiện hữu ca lời duy nhất nhiệm màu

Tôi bỗng mỉm cười hồn nhiên trước đêm sâu

hồn nhiên trinh bạch

Tôi biết vì tôi còn đây nên em còn đó

Và hiện hữu em trở về bừng tỏa nơi nụ cười

huyền diệu của đêm nay.

Sải tay, tôi bơi đi

Bình yên

Trong giòng suối trong, im lặng,

Tiếng nước thì thầm bên tai, êm ái,

Tôi ngửa mặt nhìn trời cao, đâu tôi gối sóng

Còn kia, đúng rồi, mây trắng trời xanh

Xao xác lá thu trong rừng cây

Và ngậy ngát hương thơm của cỏ rom đồng nội
Kìa ngôi sao khuya đưa lối
Cho tôi trở về.
Tôi biết là em còn đó, vì tôi còn đây
Vòng tay nhận thức, vô lượng do tuần, nối liền diệt sinh năng sở
Và tôi đã thấy
Trong lòng đêm thâu hay trong lòng bao la nhận thức
Của em, cũng như của vườn hoa lá
Tôi đã tự bao giờ, vẫn là duyên thân sở duyên
Diệu hữu ca lời chân không màu nhiệm.
Đêm thâu còn đang nguyên vẹn
Âm thanh hình bóng em về tràn đầy nơi hiện thể
Bởi vì đêm nay
Tì tay trên cửa sổ
Và chân không trên nền đất mát
Tôi còn đây, đang hiện hữu cho em.

Ngôi sao nhỏ

Liên tiếp mười hôm trời nặng mây mù
Bên cửa sổ nhìn em, bốn phương mịt mờ không thấy
Em đi đâu? Linh hồn tôi bơ ngỡ
Như con chim con lạc vào một hải đảo đầy đặc sương mù
Mưa gió toi bời mấy đêm
Kinh thành hoang lạnh, ướt bóng người đi đêm hè phố
Chúi đầu trên sách, bắt chước chàng thư sinh thuở trước
Những mong rộng mở chân trời tiềm thức, hiện bóng hình em
Mưa gió vẫn toi bời
Đêm nay đầu chúi trên án thư
Ta không ngờ gió cuốn ngàn mây, trời quang, mưa tạnh,
Thao thức vừa nghe tiếng gọi
Giật mình nhìn ra, ta thấy bóng em bên cửa sổ:
Em đã trở về!
Ôi thương thay ngôi sao nhỏ! Qua bao nhiêu mưa gió dập dồn
Em đã đi lạc về phương nao, tự bao giờ,
và đã khóc trên bao nhiêu cánh đồng xa lạ?
Em đã về
Mắt còn ngơ ngác nhìn ta qua cửa sổ
Đi đâu trong bao nhiêu ngày mưa gió
Thân bé bỏng còn run
Vì ngợp gió vô biên?
Nằm yên trong lòng cốc pha lê, mắt lệ cười buồn, em kể:
"Hôm nay thiên đình mở hội ngàn sao,
Trời quang, mưa tạnh,
Em đã về tận thiên cung đội sớ
Quy nơi điện ngọc
Xin cho đất cũ thanh bình
Cho hoạn nạn tai ương
Cho binh đao nước lửa
Cho bạo quyền hung ác
Ngừng tay trên mảnh đất nghèo khổ quê hương".

Tiếng gọi của em vang thấu ngàn sao,
ngập ngừng từng giọt lưng chừng không gian muốn rụng,
Cho ta cảm ơn muôn trùng tinh đầu
Những viên kim cương niềm tin bất diệt, những bông hoa
nở sáng trên cánh đồng tâm thức bao la.
Ngôi sao bé nhỏ đã về
Mắt tôi đắm lệ
Tôi gọi tên tôi
Mà tâm tư chợt thấy rung rung.

Duy thị nhất tâm

Thành trì em năm xưa
Ai đã hứa sẽ xây cho vững chãi?
Sáng hôm nay những người cũ bỗng thấy bập bênh phiêu giạt
trên sóng gió đại dương
Khổ đau xây cho loài người một trú địa cuối cùng,
Và nơi đó em sẽ ẩn náu qua đêm dài độc địa.
Hãy nhắc lại cho tôi nghe những lời năm xưa tôi đã hứa
Để tôi có thể còn có mặt ngày mai và làm chứng cho em
Những mũi tên cắm vào thân thể tôi vẫn còn đây, nguyên vẹn,
chưa bao giờ giao trả
Sửa soạn khu vườn xanh của em cho sây trái
Tôi cũng sẽ là một con chim như những con chim khác
Suốt đời chỉ muốn tìm tới chốn suối ngọt cây lành.
Hãy là chuyển luân thánh vương
Ngọn bút nội tâm em sẽ ký sắc lệnh đày khổ đau
ra ngoài vòng hiện hữu
Và gọi về từ muôn phương tản mác nào hoa, nào bướm,
Cho chồi non tuổi xanh căng nhựa sống,
Vũ trụ cười khi hai mắt em cười.

Giao cảm

Lặng lẽ chiêm đàn nhả khói thơm
Đỉnh trầm xông ngát ý thiền môn
Lung linh nển ngọc ngời sao điểm
Thanh tịnh. Trần gian sạch tủi hờn.
Chầm chậm xuân về lòng đất chuyển
Nhạc trời thanh thoát rộn muôn phương
Tâm linh một thoáng bừng giao cảm
Lặng hết bao nhiêu lớp sóng cồn
Trời đất hân hoan mừng nắng dậy
Một đàn em nhỏ rộn yêu thương
Quần điều áo lục theo chân mẹ
Hái lộc mùa xuân chật ngả đường.

Quán tưởng

Trăng tròn đêm nay, xin gọi hết muôn sao về cầu nguyện
Và định lực khiến trời rung đất chuyển
Tập trung về nơi điểm sáng của tự tâm
Có muôn loài làm chứng đây, đau thương đã ngập tràn rồi,
Mười phương nghe tiếng chuông khuya
Hãy chấp tay quán từ bi
Cho mật ngọt tình thương nơi trái tim ứa thành cam lộ
Giọt nước thanh lương, trên lòng đau thế gian, xóa tan sầu khổ
Từ đỉnh tâm linh cao chót vót
Cam lộ chảy về từng mạch
Thấm nhuận đồng xanh, ruộng mía, vườn dâu.
Con rắn hổ mang uống xong giọt sương khuya trên đầu ngọn cỏ,
Bỗng cảm thấy tiêu tan nọc độc trên lưỡi mình
Và những mũi tên tẩm thuốc của loài ma
nở thành bông hoa khi bay đến
Cam lộ vương như lai!
Cam lộ vương như lai!
Phép màu hiển hiện:
Vói hai cánh tay trẻ thơ mũm mĩm, em nghiêng đầu
thương yêu ôm con rắn vào lòng
Lá xanh vườn xưa, nắng lên trên tuyết trắng
Dòng Tào Khê vẫn hướng về phương Đông
Tịnh thủy trong bình là tịnh thủy trong lòng:
Cho sủng đạn trần gian khuya nay rơi xuống tan thành cát bụi.
Một bông hoa nở rồi
Hai bông hoa nở rồi
Muôn bông hoa tím vàng lấm tấm trên thảm nhung đồng nội
Và thiên đường hé mở một lần với nụ cười trên đôi môi em thơ.
Nếu hỏi rằng "người muốn bao nhiêu "
Tôi sẽ xin rằng "tất cả "
Tôi tham lam hơn ngày xưa, tham lam tột độ,
Cả ngài, cả tôi

Cả người thiên hạ
Xuôi về, sáng hôm nay, trong duy nhất nhiệm màu.
Ôi những mảnh rời nhau, khổ đau,
Tách ra ngoài đại thế!
Đã từ lâu, ngàn vạn đời,
Chúng tôi tự tìm, sờ soạng, trong ngục tù giả trá an vui
Sáng hôm nay em tôi trở về quỳ dưới Phật đài
Mắt đăm đìa lệ,
Ôi những linh hồn đi tìm bến đỗ
(Hình bóng của tôi xưa
Phiêu lưu ngàn năm, một hôm sâu khổ, khao khát bến bờ)
Hãy để yên cho em quỳ lâu trên điện Phật
Cho lệ em thâm lặng chảy
Cho lệ em mặc sức tràn trề
Hãy để yên cho quỳ lâu thêm nữa
Đủ thì giờ cho lệ em khô ráo
Bởi vì người ơi, một sáng mai kia,
Tôi sẽ đến châm lửa vào túp lều nhỏ của em ở ven đời
Túp lều duy nhất còn lại của đời em
Cho lửa cháy lên cao
Cho tan hoang tất cả
Cho chỗ nương tựa cuối cùng tan rã
Cũng như chiếc bè, trên đại dương, tan rã,
Để vỏ cứng hồn em, trong hỗn độn nhiệm màu,
Sẽ vỡ toang. Tràn trề ánh sáng!
Tôi sẽ gặp em, bên ánh lửa hồng cháy rực của túp lều
Nước mắt sung sướng chan hòa
Tôi nhìn em
Và khi cầm tay em, tôi hỏi rằng: "em muốn bao nhiêu "
Tất nhiên em sẽ cười và sẽ xin rằng "tất cả ".

Trầm hương tưởng niệm

Bảy năm
Trầm hương xa
Hình ảnh mẹ
Một sáng mùa thu lạnh nắng
Mẹ rủ áo ra về
Đau thương đầy vai trút nhẹ
Con không khóc ;
Cuộc đời xa lạ,
Ra đi tủi hờn rung rung
Gió bay áo con
Vàng nắng, đời cao, trời xanh,
Nấm đất.
Những người còn ở lại sau chót
Cũng ra về.
Con nói chuyện cuộc đời
Lòng tan nát nhưng bình an
Hiện hữu đã quá nặng nề trên vai mẹ
Bảy năm
Thỉnh thoảng mẹ về, linh động
Hôm nay hai giọt nước mắt xót thương
Tủi hờn con chia với mẹ
Hiện hữu vai con còn gánh
Nhớ về hình ảnh mùa thu xa
Trầm hương xa
Gió thổi vi vu
Đời cao ngọp nắng
Hôm nay con về
Ở lại với con hôm nay mẹ ơi
Ngày mai không biết về đâu phiêu bạt
Nhưng Mẹ vẫn còn
Ôi thương yêu ngàn năm
Cho con gục đầu nhớ nhung

Gọi về quê mẹ.

Thế giới chúng ta

Nắng trên ngói reo vui
Và nắng trên bức tranh sáng nay đồng vọng
Tôi chế nắng bằng màu
Nhờ màu chuyền sức ấm
Tiếng hát của loài chim sứ giả
Sáng nay
Nói rằng thế giới chúng ta
Lại bắt đầu một chu kỳ tạo dựng.

Mùa nhân loại mang áo mới

Tôi đến đây trong u tịch rừng sâu
Ngồi lắng hết tâm linh vào cảnh vật
Trời thanh tịnh quá! nắng chiều đang tắt
Cả rừng cây lặng lẽ đứng trang nghiêm
Cảnh thiên nhiên trong giờ phút êm đềm
Đã xâm chiếm. Để tâm hồn xúc động,
Tôi suy nghĩ miên man về cuộc sống
Đầy đau thương sâu khổ của nhân gian:
Ai đã ra tay rẽ nghé, chia đàn?
Trời! cuộc sống tang thương và đẫm máu!
Tiếng sinh linh kêu mùi phương chưa thấu
Tiếng say cuồng của bạo lực vô minh
Tôi ngồi yên nghe tất cả bất bình
Lặng đọng xuống hồn thiêng liêng, kết tụ
Gió kín đáo trong cây thầm ủ rũ
Rồi không gian bỗng chuyển ý trầm tư
Tôi ngồi yên như núi, lặng như chùa
Mãi an trú trong chiều sâu hơi thở
Đất mẹ còn đây thương yêu phòng hộ
Hẹn chữa lành muôn vạn nẻo sâu thương
Từ nguồn tâm, năng lượng đã lên đường
Gây chuyển biến sâu xa hồn vũ trụ:
Lao xao không gian muôn vàn tinh tú
Tôi bỗng nghe lòng đất nở hoa tươi
Trong thân cây nhựa mạnh thúc đâm chồi
Nước chảy xiết thêm giữa lòng thác suối
Mùa thiên nhiên đã về, mang áo mới!
Tôi nghe mệnh mông nắng reo đồng nội
Đất vùng quê khoai sắn lên tươi xanh
Hoa nở, chim ca, trái nặng trên cành
Sung túc quá, một mùa xuân vũ trụ!
Tôi linh cảm thấy loài người muôn xứ

Đang đứng lên, chèo chống giữa phong ba
Ủ nguồn nhân nơi tin tưởng chói lò
Lấp cận hố phân chia và sâu khổ
Bông trí tuệ đang tung bùng đua nở
Cây tình thương đang khoác áo xanh tươi
Hương tự do ướp lấy cánh hoa đời.
Tôi nghe không gian tiếng kêu rộn rã
Nghe vũ trụ tung bùng trong cây lá
Cả loài người khoác áo mới tương thân
Và nơi đây, lấp loáng ánh sương trắng
Tiếng hoa lá hò reo bùng mạch sống.

Anh ấy chết sáng nay

Viết cho Anton Cerbu

Đi đâu? mùa xuân sắp đến rồi
Anh không đợi nụ hoa đầu hé cánh.
Xác anh, ai chôn vùi đất lạnh?
Đây là đâu? vùng cô tịch hoang liêu?
Có lẽ sáng nay tuyết rơi
Và điện thoại nơi nhà tôi vang động
Anh ra về, chúng tôi mang tiệc nuôi,
Và hồn trẻ thơ nao nao
Hai mắt anh còn đó
Và sự nghiệp
Và cuộc đời
Cho tôi thấy nẻo anh về quang đãng
Ngày mai trong khung trời sáng
Tôi sẽ về đốt hương
Nơi thư phòng cũ
Và tập hợp lại đàn trẻ con năm xưa
Chúng tôi sẽ cùng hát ca,
Bài ca phương Đông chói rạng
Cùng cất cao tiếng cười
Tươi như nắng sớm
Cho khói trầm lên
Ấm áp linh hồn anh.

Hòa bình

Sáng nay vừa thức dậy
Nghe tin em gục ngã
Nơi chiến trường
Nhưng trong khu vườn tôi, vô tình
Khóm tường vi vẫn nở thêm một đóa
Tôi vẫn sống, vẫn ăn và vẫn thở

Nhưng đến bao giờ mới được nói thẳng điều tôi ước mơ?

Princeton

Vàng rụng Princeton
Mùa lá đổ
Xanh ngắt trời thu buổi sáng
Nao nao sương khói nhớ thương về
Chen lẫn rừng cây
Năm tháng xa vời,
Biển rộng sông dài,
Hình hài một mảnh
Đưa tay nghiêng mắt chào em thầm hẹn
"Nhớ mùa thu sau trở lại
Xin dâng hoa lá
Xin dâng trời xanh mây trắng cho người "
Princeton thì thầm.
Princeton, Princeton
Một sáng ta về nhớ cố nhân
Lá cản chân ta xào xạc
Đàn em bé nhỏ nô đùa bãi cỏ xanh non
Những bàn tay đưa cao, vẫy nhẹ,
Không tiếc thương, không vấn vương
Còn ta, còn người,
Năm ngoái năm xưa trò chuyện
Xa ai, ai xa mà ta tiếc thương?

Trường ca Avril

Avril về

Trong rừng cây trang nghiêm

Tình thương đã từ nơi ngàn xanh nơi suối trong thể hiện

Bàn tay Mẹ nhiệm màu

Sửa soạn cho chúng ta ra đời

Trong hào quang của mùa xuân tình thương ấm áp

Đưa tôi ra đời hôm mồng bốn

Khắp nơi chim lạ bay về hát ca

Ngơ ngác như một con nai con nhìn trời xanh, nhìn suối trong,

nhìn lộc non trên cành cây,

Tôi về khi vũ trụ đang chuyển mình trong mùa tuôn dậy.

Rừng cây đang thay áo mới

Con nai con khờ dại soi mình trên dòng nước

Lắng tai nghe tiếng thì thầm gió lạ

Mạch sống dâng

Lời hát ca trong từng nụ nhiệm màu

Quê hương tôi là rừng sâu

Có những thân cây vươn mình thẳng tắp

Mỗi khi nắng xuân về xối chảy trên ngọn cây, hương rừng bay

Mây trắng che trên trời xanh biêng biếc

Rừng cây

Bãi cỏ xanh non

Và một dòng nước thấm lòng đất mát.

Trời đất vừa sinh ra tôi

Chim chóc ca ngày thứ nhất

Đất trời dâng hương ngất ngây

Tôi lớn lên, dòng suối ca ngày thứ hai

Và con nai con tìm tới, ngày thơ, bên bờ xanh mượt cỏ

Nghiêng đầu nghe ngóng

Nhựa dâng đầu cành giục giã những nụ hoa

thẹn thùng chưa muốn hé

Cho vừa nở kịp ngày thứ ba

Nắng ấm reo vui trên cành biếc nõn nà

Ngày thứ tư vừa lại. Hoa anh đào khai hội
Có gì mới lạ trong tiếng ca mùa mới đang lên?
Ngày thứ năm. Bình minh về bất chợt
Rừng thức giấc trong mùi thơm ngậy ngất
Của ban mai kết đọng hương ngàn hoa
Và cũng bất thần em về. Trong rừng sâu hiển hiện,
Em rón rén bước từng bước nhẹ, trên màu xanh thảm lụa
Con nai con vằn giương mắt nhìn em ngơ ngác
Trong giây phút thiêng liêng huyền hoặc
Em biến thành một bông hoa nhỏ bám vào lòng đất mẹ thương yêu
Nắng lên, một giọt sương long lanh còn vương
trên cánh hoa sao bé nhỏ
Nhưng rừng cây không hay
Hiện-hữu-em ca bài ca bất diệt
Tiếng ca em quen thuộc như đã có từ ngàn xưa
trong rừng sâu lặng lẽ nghiêm trang
Con nai con vằn giương mắt nhìn quanh
Không có gì thêm
Không có gì mới lạ
Không nghĩ rằng em trong rừng sâu vừa lạc
Bởi vì tiếng ca em hòa màu nhiệm trong khúc ca
mùa Tuôn Dậy màu xanh
Bông hoa kia như đã cùng có mặt một lần với đất mẹ buổi ban đầu.
Một con chim nghiêng nghiêng mắt nhỏ nhìn em
và tung ra một tràng ngọc âm thanh trong suốt
Chim, hoa, cây, suối
Không ngừng ca
Cả rừng cây hợp tấu
Không ngừng lại để hỏi em có mặt tự bao giờ.
Bông hoa bé nhỏ rừng cây
Một phần của hiện hữu vô thi vô chung
Em không phải Tạo Sinh mà chỉ là Biểu Hiện.
Rừng cây đã thay xong áo mới

Ngày mồng mười có hai đứa trẻ con nhà ai nắm tay nhau tung tăng
chạy trên bãi cỏ xanh non, tiếng cười trong veo như tiếng hót chim
hoàng oanh buổi sáng
Chúng băng qua đồng cỏ và dừng lại bên cửa rừng
Nắng phơi phới reo
"Avril đã về trong rừng cây" đứa bé thì thầm bên tai đứa lớn
Như khám phá ra điều gì tối ư quan trọng
Chúng nắm chặt tay nhau và cùng lắng tai nghe...
Phải rồi, khúc hát bất diệt mùa xuân
Hai đứa nhìn nhau. "Avril đã về trong rừng cây",
phen này đứa lớn thì thầm bên tai đứa bé.
Nắng ấm tràn lan cây cỏ
Bống con nai con xuất hiện ở cửa rừng sườn nắng
Bốn gót chân mang theo hương thơm những bông hoa
vàng tím trong rừng
Có đàn bướm lạ tung tăng đọt cây bờ suối
Bay đến gần nai.
Nắng ấm vẫn reo
Dòng nước vẫn đi vào lòng đồng cỏ xanh êm ái
Nhưng con nai con và hai đứa bé đã cùng lạc vào rừng sâu
Tìm theo tiếng hát nhiệm màu.
Bống nhiên có tiếng nổ đòn dập kinh hoàng
Một đàn chim sắt ào ào bay đến
Tóe tung lửa đồng khắc trên đồng xanh, mặt suối
Rào rào xé mây tung gió
Tự nhiên rừng cây bật tiếng hát ca.
Hoa khép không dâng hương
Suối trong không soi dáng mây trời
Chim chóc lặng im như khi đêm về nằm yên trong tổ kín.
Nhưng rồi cuối cùng đàn chim sắt bay đi
Rừng xanh trở về bình an,
Thanh tịnh.
Rừng cây mỉm cười
Tiếng hát ca mùa xuân dậy vẫn như chưa từng bao giờ đứt đoạn
Cành lá chuyền nhau tin vui

Tiếng thì thầm êm ái
Con nai con đã cùng hai đứa bé tìm ra bông hoa tím nhỏ
(Bông hoa vẫn không ngưng lời hát ca)
Đứa nhỏ ôm lấy đầu nai
Đứa lớn vuốt ve mình nai
Tất cả hát theo bài hát ngàn đời của nhiệm màu hiện hữu.
Ngoài kia nắng ấm vẫn reo
Avril trong rừng cây nguyên vẹn
Dòng suối đi sâu êm êm vào lòng đất
Và muôn vạn bông hoa vàng tím đã nở, tự bao giờ,
lấp lất trên cánh đồng cỏ xanh non.

Sở y

Nương tựa vào đâu
Pháp trần hình thành
Trên sắc thanh hương vị xúc
Nét chữ xóa đi trong bản nháp tưởng tượng
Xóa đi hay không cần xóa đi
Nương tựa
Tìm đâu chốn về?
Ứng vô sở trụ.

Nắng

Mùa Xuân rồi mùa Hạ
Mùa Hạ rồi mùa Thu
Mùa Thu rồi mùa Đông
Đây ta ánh nắng hồng
Đây ta ánh nắng hồng
Trong trời mây ca hát
Lúa trong hương bát ngát
Của hoa sáng đom sương
Trên tàu chuối xanh ròn
Đồng lúa xanh nhung lụa
Trên cánh chim bay múa
Ta về đây: bình minh
Đây ta ánh nắng hồng
Dem cho đời Quang Vinh
Lúa xa ngàn vạn dặm
Muôn lớp màn vô minh
Nắng cho khô lệ đời
Nắng sưởi hồn vũ trụ
Ráo lệ cho môi cười
Nắng soi đường lối thứ
Nắng.
Ruộng hồ lên hơi,
Nung tâm hồn con người
Cho bền thêm sắt đá
Cho một lòng một dạ
Hợp ca với đất trời.
Da nông phu sạm lại
Vàng trán chảy mồ hôi
Từng giọt...
Trên đất mới
Roi trong tâm tình người
Trong lòng sâu vũ trụ.

Trần gian xưa cảm tú
Thử lửa bao phen rồi!
Hào quang cho nhân thế
Trên mảnh đất xinh tươi
Ta đứng với nhân loại
Cùng nhau xây cuộc đời
Hào quang ta cho khắp
Không hạn những đây, vơi
Đây ta ánh nắng hồng
Tơ giăng thành bức lụa
Làm nên bức màn trời
Để cho ngày tàn tạ.
Dừng lại khi hoàng hôn
Về trên mảnh hương thôn
Ta hẹn người gặp gỡ
Tung bừng khi tinh sương.

Sài Gòn ơi đập tan đi ảo ảnh

Cho tôi xin trên hè phố đêm nay
Một ít gió mưa về
Đập tan giùm ảo ảnh
Ma vương chiều nay vẫn diễn trò dối gạt
Tung rãi giọng tình ca sầu đau từ muôn kiếp trước
Có giọng nam thanh nữ tú nói cười trôi trong phố phường
Đèn đêm chói sáng
Căn phòng em sau buổi cơm chiều nay,
Ấm cúng trong bản trầm ca lãng mạn
Ôi tắt giùm tôi chiếc máy thu thanh! ô nhục Sài Gòn ơi,
Đừng nhón nhơ vui giữa lòng đau đất nước
Trong đêm đen
Những cuộc hành quân lặng lẽ
Và trong im lặng đêm đen, qua bàn chông, những gót chân bết bê bùn
máu, những chiếc cáng thương binh những thân người lìa tay, lưng
ngực không kịp chở về bệnh viện
Bệnh viện xa, rất xa
Nơi có ánh đèn đô thành sáng chói
Bát canh bông bí ngọt thơm giữa mâm cơm chiều nay
không còn hương vị trên lưỡi tôi đắng chát
Bên kia sông, bên kia sông
Bóng tối ngập tràn mọi nẻo
Tôi van xin ở đây tiếng ca và ánh đèn hãy tắt
Trong giây phút
Cho tôi được hòa mình trong đại thể thương đau
Xóm nhà lá hôm qua trong cuộc hành quân
Rực trời bốc cháy
Và bụi tre vàng bên sông bốc cháy
Đứng bên bờ thương đau, nhìn giòng sông ngầu đục
em bé mồ côi nặng lời nguyên rửa chiến tranh
Những mũi tên thực tại đã từ lâu xé toang màn bản ngã
Ào ào xâm nhập. Ai cho anh ngồi đây? ngồi đây là có tội

Tiếng ca và ánh đèn làm mọc những chiếc vảy cá nặng nề
trong tim phổi
Bàn chông
Hầm sục
Đoàn xe lửa giật mình
Tan hoang khu làng bom dội
Tâm vông nhọn - tiếng trực thăng ù trên ngực lép
Mây xám mùa trăng loạn, đã từ hôm nao xây cảnh
trẻ con đầu nát, thiếu phụ thân tan?
Đất sục dưới chân anh, anh ngồi đó được sao?
ôi tiếng kêu thương! tiếng kêu thương hai mươi năm của vết thương
sâu trên thân hình Việt Nam nhức nhối
Chủ nghĩa và nhân danh
Những sợi giây nghiệp báo ai đem về ràng buộc lấy
thân hình dân tộc?
Sài Gòn ơi, ảo ảnh đập tan đi,
Khuya nay gió bên sông mát rượi sương khuya mời anh đứng dậy
Tiếng kêu gọi thiết tha
Những bàn tay các anh
Những bàn tay các em
Trở về dựng lại mảnh vườn xanh xưa đã từ lâu xác xơ tan nát
Bếp lửa tình thương chưa tắt
Bếp lửa tình thương không tắt
Đứng lên
Cho gió mưa gầm thét,
Cho nước sông cuộn cuộn hôm nay,
Trong trời giông bão,
Cuốn ra biển cả
Dấu tích hai mươi năm trường khổ nhục đau thương.

Tổ sâu bé nhỏ

Tôi đến thăm em sáng nay
Quanh mái nhà em, tuyết rơi êm đêm lặng lẽ
Vũ trụ làm bằng bông tơ nõn nà
Em còn ngủ yên, im lìm
Như một con sâu con không cựa mình trong tổ nhỏ
Vũ trụ làm bằng bông tơ nõn nà
Vũ trụ bé nhỏ sáng nay chỉ vừa bằng một tổ sâu ấm áp
Tuyết vẫn phơi phới bay
Con sâu con còn ngủ
Và tôi ngồi làm thơ
Gió ơi, im đi (*ngươi bảo ta sẽ làm gì nếu không làm thơ?*)
Im đi, đừng lay động tổ sâu êm đêm.
Cho tôi bé lại để có thể đi vào thăm
Giấc mơ kỳ diệu của em
Đây lăng kính mang theo,
Tôi đặt vào điểm sáng hồn em
Cho tỏa chiếu đủ bảy màu rực rỡ.
Ai thấp sáng thế giới em?
Cho tôi buông quanh
Những bức màn tình thương
Màu ngọc thạch
Để ghét biết bao, đồng tiền trên má nhỏ
Sáng nay, mùi hai bà mụ dạy em cười.
Bài hát ngày xưa mẹ dạy,
Tôi hát lại em nghe
"Con nai con đã nằm yên ổn
Trong đôi tay chở che
Của chàng hiệp sĩ
Và ngộ nghĩnh thay,
Con chó sói bỗng nhiên thấy mình bơ vơ "
Em sẽ mút mãi đầu ngón tay cái, và lắng tai nghe,
Bài hát sẽ dài, bởi tôi sẽ hát hoài điệp khúc

Tôi nhắc ống điện thoại bỏ ra một bên
Một buổi sáng chủ nhật như sáng hôm nay
Không ai có quyền làm náo động
Một tổ sâu an lành bé nhỏ
Tôi sẽ làm xong bài thơ khi em thức giấc
(Khi con sâu khe khẽ cựa mình)
Sẽ có tiếng hát ca bao phủ sáng nay
Đệm nhịp cho tuyết bay
Chín giờ rưỡi sáng rồi
Nhưng tuyết vẫn còn lặng lẽ dịu dàng
Dệt hoài cho em
Một vũ trụ bông tơ trắng nõn
Nụ cười tôi còn giữ mãi
Để dành cho đến khi em thức giấc,
Hào quang ấm áp của mắt tôi,
Khi em choàng thức
Sẽ chảy tràn
Như nước suối ấm mùa Xuân.

Tình sách

Mưa gió chiều nay lạnh
Giã từ, ta đi xa
Tình sách ngàn muôn kiếp
Còn nguyên vẻ đậm đà
Tuyết phủ phương trời mới
Giấc ngủ mộng quê nhà
Võng đưa giòng chữ cũ
Gió thoảng hương chiều xa
Những người bạn bé nhỏ
Trung kiên và thực thà
Nhớ sao mùi giấy mới
Đèn khuya ngời với ta.

Đề Thiên Duyệt Thất

Gối nhẹ mây đầu núi
Nghe gió thoảng hương trà
Thiên Duyệt tâm bất động
Rừng cây dâng hương hoa
Một sáng ta thức dậy
Sương lam phủ mái nhà
Hồn nhiên cười tiễn biệt
Chim chóc vang lời ca
Đòi đi về muôn lối
Quan san mộng hải hà
Chút lửa hồng bếp cũ
Ấm áp bóng chiều sa
Đòi vô thường vô ngã
Người khẩu Phật tâm xà
Niềm tin còn gửi gắm
Ta vui lòng đi xa
Thế sự như đại mộng
Quên tuế nguyệt ta đà
Tan biến giòng sinh tử:
Duy còn Ngươi với Ta.

Ánh Xuân Vàng

Mùa xuân vô ý

Đây một mùa Xuân thềm lặng tới
Để một mùa Đông thềm lặng đi
Chiều về sắc núi in quan tái
Tím ngắt trần gian hoa loạn ly
Nhè nhẹ vết thương thuần sắc máu
Buồn như hình ảnh của phân kỳ
Mùa Xuân vô ý đem hương thắm
Về chặn đường tôi. Mất lối đi!
Đau quá, hồn tôi tràn giá lạnh
Bơ vơ run tợ tiếng cầm ti
Lắng nghe trong gió mùa Xuân đến
Tràn ngập nhân gian vạn tiếng bi.
Chầm chậm sương mai vừa hé dậy
Gió đàn tâm sự ướt đôi mi
Chao ôi, bến nước thờ ơ quá
Một chuyến về, sau một chuyến đi!
Đường quê mấy ngả qua sông núi
Lặng lẽ cùng tôi nói những gì?
Nghe chẳng Xuân ý ngàn phương dậy
Đang phổ lòng tôi khúc hận ly?

Rừng Sa La

Gió hiu hắt. Nắng vàng rơi, nhẹ lắm
Chiều lung linh trên huyền ảo núi rừng
Hoàng hôn về. Ánh sáng vẫn ngập ngừng
Chưa muốn tắt trên đồi cao. Chói lọi...
Đấng Thiện Thệ nhìn mây trời trôi nổi
Và mỉm cười: "Ta hãy ẩn hóa thân
Thu đã tàn. Theo với ánh tà dương
Ngưng hóa độ ta vẫn còn hóa độ"
Rừng thom ngát. Hoa Sa La rục rở
Rụng toi bởi dăng muôn sắc ngàn hương
Nước từ bi thấm nhuần vạn nẻo đường
Đến cây cỏ cũng đem lòng triu mến.
Thôi ta đi. Cuộc tương phùng hứa hẹn
Mùa xuân sau. Nay tạm ẩn hóa thân
Pháp thể kia là vô thượng tinh thần
Thể chất ấy là nhân duyên giả hợp.
"Giới và luật chính là thầy bất diệt
Của muôn đời. Trong mặt pháp điều linh
Ta sẽ về dưới vạn thế, muôn hình
Để cứu độ cho trần gian nguy khổ.
Chúng tỳ khưu! Các người đừng luyến mộ
Thân vô thường như bọt nổi mưa sa
Giáo pháp kia, suối vi diệu, chan hòa
Là phép nhiệm để cứu đời tham trước.
Các người nhớ hãy tự mình thấp đuốc
Để cùng đi trong đêm tối mịt mù
Ánh từ quang là cả một nguồn thơ
Hãy chiếu dọi vào cõi đời tăm tối.

Đạo sáng ấy ta đã tìm sôi nổi
Trong bao năm khổ hạnh chốn thâm sơn
Chúng tỳ khưu nên thận trọng bảo tồn

Để hiện tại và tương lai chiếu sáng.
"Kìa thái dương trên đồi cao sắp lặn
Thôi ta đi". Gió nấc như khóc than
Và không gian mất hết cả huy hoàng
Cảm xúc quá, ta gạt thềm giọt lệ.
Đến nay, mấy nghìn năm, bao thế hệ,
Đông lại về với gió núi mưa ngàn
Ai đã về trong trần gian máu lệ
Và hóa thân cứu muôn loại lầm than?

Mùa xuân cũ

Xuân năm ấy, một mùa Xuân đẹp
Gió mang về khôn xiết hân hoan
Mây lành muôn hướng rộn ràng
Mưa roi là cả ngọc vàng trên châu
Xuân năm ấy địa cầu rung động
Nhạc trời ngân, sức sống tung bùng
Bình minh vừa lại sáng trưng
Tiếng Tân già hót vọng từng trời cao
Xuân năm ấy hoa đào đẹp quá
Nở khắp nơi, xa lạ mặc lòng
Thuyền tiên nhẹ lướt dòng sông
Cánh hoa đào thắm rải cùng nước non
Trời đẹp lắm, hương xông ngào ngạt
Khắp trời Xuân tiếng hát trong thanh
Pháp âm huyền diệu thanh bình
Niềm vui Kỳ thọ, Thấu đình muôn xưa
Mùa Xuân ấy Đạo vừa chớm nở
Hoa Ưu đàm mấy thuở hóa sinh?
Đạo màu chói rạng, anh linh
Sầu đau giải tỏa, bất bình tiêu tan
Tiếng chuông sớm hòa vang trong gió
Lan xa dân khắp ngõ hương thôn
Hồng chung vọng bến linh hồn
Thiết tha gọi những ai còn mê say
Trong nắng sớm ngàn cây rủ rỉ
Niềm hân hoan, thanh khí nhẹ nhàng
Pháp tòa cao, tiếng ngọc vàng
Êm như tiếng suối nhẹ tràn cỏ lau
Xuân năm ấy muôn màu tươi sáng
Bước chân Người tỏa rạng uy nghi
Ca tỳ la, bóng từ bi
Bao trùm sông núi, đường đi ngạt ngào

Thường thấp thoáng trong hào quang ấy
Những bóng vàng qua lại thướt tha
Lâng lâng nguồn giải thoát ca
Bồ đề cây lá xum hòa tốt tươi
Xuân năm ấy nhìn trời xa thăm
Đức Từ Bi gieo lấm nhân lành
Mùa Xuân đạo lý thanh bình
Mùa Xuân lợi lạc hữu tình, chúng sanh
Nhưng một độ, xây thành Tượng pháp
Mùa Xuân qua, từng tháp dựng lên
Hóa thân đã ẩn xa miền
Ngày ngày có kẻ đón thuyền chạy xuôi...
Rồi khuất hẳn: đây đời mạt pháp
Chúng sinh linh dày đập lên nhau
Đau thương khắp cả năm châu
Tang thương dần chảy nhuộm màu máu pha
Mùa Đông đến, chan hòa lệ nóng
Tiếng sinh linh đồng vọng ngàn xa
Lắm khi mưa lạnh trắng tà
Bao hồn tử sĩ khóc òa chân mây...
Hôm nay buồn quá không khuây
Nhớ mùa Xuân thăm đượm đây nét thơ.

Đường quê

Đường quê đi mãi về vô tận
Thầm kín trong tôi gọi quốc hồn:
Hương lúa mùa thu, theo gió quyện
Mang về sâu muộn khóc cô thôn.
Gió mưa gọi rửa lòng hoa gạo
Trinh bạch hồn nhiên, giọt lệ buồn.
Rơi rơi theo gió, buồn cô quạnh
Hoa rụng. Âm thầm, hoa cô đơn...
Đâu xa tiếng gọi trời xa vắng
Một chuyến đò qua ngập lá vàng
Dân quê đâu khúc thanh bình cũ
Uất ức ngàn câu gọi khốc tàn ;
Nhà lá phất phơ xiêu cột đờ
Một mùa trăng loạn, mấy cô đơn?
Rung rung nếp gió mang trời lạnh
Khói lửa nghìn thu khóc bạo tàn
Phất phơ lau sậy đồng hoang vắng
Kiếp số thơ ngây, phận tui hờn
Ai thấy đời tươi trên lá thắm
Vườn cau xanh ngắt mộng quê hương?
Hỡi ơi! bao kẻ còn luân lạc
Chưa trở về nghe tiếng gọi đàn:
Say trong ảo mộng phù hoa mãi
Nức nở phiếm đời rơi tiếng than!
Đường quê đi mãi trong vô tận
Thầm kín trong tôi gọi quốc hồn
Mùa lúa năm nay đây hứa hẹn
Nước xanh nhuần thấm hạt muôn phương
Rau khoai xanh tốt trên nương cũ
Cò bấp phất phơ tận cuối làng
Cô gái đồng quê về lối xóm
Tươi cười gánh cả một hoàng hôn

Tình yêu non nước về trên lá
Nhân loại mừng vui rộn nẻo đường
Hoa lòng trời đất vô cùng nhĩ
Mỗi một mùa Xuân lại nhả hương!

Thơ Học Trò

Dậy đi chú tiểu

Tiếng gì giục già đêm sương
Trăng khuya tỉnh giấc trong vườn lạnh tanh
Mịt mờ sương bạc vây quanh
Tiếng chim gióng một trên cành cây cao
Trời khuya vắng bóng ngàn sao
Sông ngân hà lạc phương nào biết không?
Lặng nghe, tiếng đế nã nùng
Mọi loài say cả giấc nồng thê lương...
Dậy đi chú tiểu, động chuông,
Cho hồn vui bớt nỗi buồn mênh mông
Cho mau lên! rạng trời đông
Cho ngân diu dặt ở lòng muôn sao
Dậy đi thôi, hỡi trời cao
Trăng mây lẳng lẳng phương nào lẳng nghe
Tiếng chuông thức tỉnh nguồn mê
Gọi hồn tử sĩ nặng thề trong sương
Trời hôm nay nhạt sắc hương
Còn chờ ở chú mở đường bình minh
Dậy đi thôi, tiếng chuông linh
Chú khua lên, với giọng kinh ngạt ngào
Khua lên cho lá lao xao
Và trăng khuya nhạt bớt màu u vương
Dậy thôi, chú tiểu, động chuông
Cho hồn vui bớt nỗi buồn mênh mông.

Con đường thoát khổ

Này bạn hỡi, hãy cùng tôi đi viếng
Những cảnh đời u uất dưới trần gian
Những đau thương rên rỉ cháy tâm can
Trên mặt đất thương tâm còn diễn tả
Ôi cảnh tượng buồn rầu thê thảm quá:
Đây muôn binh nơi chiến địa giao hùng
Thây chất đầy bên vũng máu tựa sông
Bao sinh mệnh lấp vùi trong gió cát
Lòng hung bạo, ôi, gây bao tai ác
Trên cõi đời. Nhục nhã tới vô biên!
Mà con người đâu có dịp sống yên
Ai biết được ngày mai còn sống nữa?
Hay cái chết sẽ hiện ra trước cửa?
Quý vô thường, ôi biết tránh vào đâu?
Đây những cảnh đón đau trong tật bệnh
Bao nhiêu người lo lắng chạy ngược xuôi
Lo cho người trên giường bệnh chẳng lui
Con tật bệnh dày vò trong xác thịt
Và rên siết trên chiếc giường thảm thiết
Ôi đời buồn! thú vị có gì đâu
Mà luôn luôn ta chỉ thấy khổ đau?
Đây tức tối vì thân già bệnh hoạn
Chân bước đi, còm cõi gậy đi theo
Run rẩy đầu, lưng còm cộm cong queo
Sống tật bệnh và sống trong hiếu tĩnh
Vì sức vóc tuổi xuân còn đâu tính?
Đây cảnh nghèo dầy xéo nát tâm hồn
Cảnh gia đình khốn khổ sống lầm than
Sống chật vật, sống nghèo nàn, đói rách
Sống xâu xé, sống tham lam, cướp bóc
Dạ tham tàn, điên đảo, sống ngu si
Chẳng biết tu biết sửa lại thân chi

Đế lẫn lộn mãi trong đường ngũ trọc!
Đau thương quá! cảnh trần gian thảm khốc
Muôn sinh linh chìm đắm cảnh thê lương
Bao sinh linh còn khắc khoải trong trường
Đau khổ đó. Làm sao ta tìm được
Bờ giải thoát để vượt xa triền phược
Hằng níu ta, ràng buộc lấy tâm ta?
Anh em ơi, bờ giải thoát không xa
Hãy tỉnh dậy, lìa giấc mơ quái ác
Hãy bước tới, nên biết rằng cảnh vật
Ở quanh ta là hư ảo. Thế mà
Đã từ lâu, ta tự buộc lấy ta
Nên bị kẹt trong buồn đau tủi hận.
(mười hai tuổi)

Tiếng còi xe lửa

Tiếng còi thét trong đêm dài mờ mịt
Như xé tan thanh khí của bầu trời
Tiếng còi vang hận trường ly biệt
Non nước ngàn xa bóng nhận trôi
Ai đem chia sẻ cõi lòng tôi
Một nửa theo dòng nhẹ trôi trôi
Một nửa tan đi dòng hương nhạt
Trong bầu không khí nặng u hoài?
Tiếng còi gấp rút như tha thiết
Vang giục người đi: "Muộn, muộn rồi!
Đây bến mê mờ và lẫm lặc
Ta chở về nơi chốn sáng tươi"
Đây bến mê mờ và lẫm lặc
Ngàn năm còn vương nợ dòng đời
Còn vương nợ trần đeo thêm nặng,
Hướng về giải thoát, bạn đường ơi!

Thuyền về bến cũ

Chiều nay trên bến sông
Một con thuyền nan ghé
Gió mênh mông ru không gian lặng lẽ
Nước mênh mông hòa tiếng vỗ trong thanh...
Bến cũ
Thuyền xưa
Hương ý cũ
Buồm xuôi thuận gió một trời thơ
Tháng năm qua, bến lặng lẽ mong chờ
Vui sóng gió thuyền đi trong quên lãng
Nhìn phương xa: cả cuộc đời tươi sáng
Ước mơ đâu? Ta chỉ thấy phong sương
Thuyền ta đi trong giông tố, lạc đường
Đón trăng gió, đón ảo hình ảo tượng
Sóng gió nổi cho thuyền thêm vất vưởng
Địa bàn đâu? Ta nhắm hướng trăng sao
Nhưng sao băng và biển dậy ba đào
Mây phủ kín, màn vô minh kế tiếp
Mà thôi! mặc giông tố, mặc mưa gào, gió rít
Thuyền băng đi, không kể hướng Đông Tây
Trong biển đời tiếng gầm thét cuồn say
Cả một trời buồn thương và sầu khổ
Vừa thế gian vừa niết bàn hiển lộ
Trong âm thanh trong màu sắc trong hoa hương
Biển đời là trăm vị thắm như đường
Và cũng chứa nhiều chua cay đắng chát
Là tất cả những hoa hương ngào ngạt
Lẫn trong hơi gió thoảng khí tanh hôi
Nhìn xem kia: trăng tạnh, gió ngưng rồi
Cảnh sắc ấy huy hoàng và kiêu diễm
Nhưng trong bóng mây xa còn ẩn hiện
Cả màu tang và sắc tím phôi pha

Thấy không? nghe không? khúc ca ngợi gần xa
Của tâm linh qua nhịp hồn nghệ sĩ
Hãy lắng nghe tiếng kêu thương rên rĩ
Dậy trời cao những sóng gió bất công
Trở về đi! chiếc thuyền cũ lạc dòng
Đời là khổ, biển đời đầy đau khổ
Tìm chỉ nam, quay về đây, sinh lộ
Trở về đi, nương bóng mát sông xưa
Trở về đi, ta nằm nghỉ bến Mơ
Ôn lại quãng thời gian đùa mây nước
Chiều nay, trên bến sông,
Một con thuyền nan ghé
Gió mênh mang ru không gian lặng lẽ
Nước mênh mang hòa tiếng vỗ trong thanh
Chiếc thuyền xưa về bến cũ thanh bình
Ngủ dưới gốc đa già muôn vạn tuổi
Nằm im đấy, ngoài kia là sôi nổi
Cảnh trầm luân, thôi nghĩ đến mà chi?
Nhưng mà không, ta thấy ta phải đi
Gặp sóng gió ba đào đầy lạc thú
Ồ sống lại êm đêm nơi bến cũ
Buồn, ta buồn trông biển rộng sóng mênh mang
Ngày đêm nay ta lại muốn lên đàng
Chiếc thuyền cũ, buồm xưa, không ngợp sóng
Vui chi về cùng bến sông trong lặng
Thôi ta đi đối phó ngọn cuồng phong
Thuyền ta đi muôn dặm nước bênh bồng
Mặc, ta muốn trôi hoài trong sóng gió
Để rèn luyện tâm hồn trong đau khổ
Để nếm mùi mặn lạt nước muôn sông
Để rời đây nhen nhúm ngọn lửa hồng
Sưởi ấm cả mọi lòng trong vạn hải
Gió bốn phương, chiếc buồm run, tê tái
Buồm vẫn căng, vẫn rải gió say sưa
Còn gì hơn gương đẹp để ngày xưa

Bao đại sĩ lẫn mình trong cứu khổ
Đây ánh hải đăng, huy hoàng, sáng tỏ
Ta không lấm: ánh sáng của uy linh
Ta hò lên, vang khúc hát thanh bình
"Ơi ai ơi, về đi, đừng chậm bước
Buồm căng lên, hướng về phương mây nước
Về đi thôi, về với bến đò xưa!"
Thuyền ta đi, đi mãi trong say sưa
Dồn dập lướt trên vụn trùng sóng cả
Thuyền không nghiêng, ta nhờ bao phép lạ
Một hướng về, tin tưởng, sẽ thành công
Thuyền ta đi, ngang dọc khắp muôn dòng
Mặc cho ai trở về nơi bến cũ
Ngủ im lìm dưới trăng mơ đoàn tụ
Bờ Giác đây, thuyền hẹn bến sông xưa
Từ ra đi không khắc khoải mong chờ
Ta sẽ ghé một chiều trên bến vắng
Đâu bến cũ? Là bến lòng vô tận
Ngút không gian, dồn dập sóng thời gian
Và đau thương là nhân của huy hoàng
Để ánh sáng của bình minh rạng chiếu
Đâu cũng sẽ có trăng vàng huyền diệu
Đẹp lung linh nước lồng ánh trăng tươi
Gió trần gian quạt tắt lửa luân hồi
Mưa thế tục gội từ tâm thắm nhuận
Bếp chiều lạnh, một ông già cẩn thận
Liếp phen thưa che gió tạt trên mui
Mái chèo kia theo hướng nước mây trôi
Từ hiện tượng, thuyền quay về bản thể.
Và chiều nay, trên bến sông,
Có con thuyền nan ghé
Gió mênh mang ru không gian lặng lẽ
Mơ trăng sao và trời nước mông mênh
Hãy hò lên, vang khúc hát thanh bình:
"Ơi ai ơi, về đi, đừng chậm bước"

Buồm căng lên, hướng về phương mây nước
Về đi thôi! về với bến đò xưa!"

Tiếng địch chiều thu

(Một cảnh vườn đẹp đẽ xanh rờn có suối reo chim hót. Một vườn Thượng uyển nào đây, đủ cả muôn hoa muôn sắc. Thanh thanh gió nhẹ, một buổi chiều)

Lời suối reo:

Buồn bã quá, ta reo theo tiếng gió
Niềm thương đau mang lại tự ngàn xưa
Lâu quá rồi người xưa không trở lại
Để soi hình sáng rõ giữa lòng ta!
Này im đi, hỡi tiếng địch chiều thu
Đừng réo rắt nổi thêm lời sầu thảm
Trôi đi thôi hỡi ngàn mây âm đạm
Vấn vương chi những ngọn núi xa mờ!
Hòa theo ta đi, tiếng địch chiều hôm,
Ta là suối không bao giờ dừng nghỉ
Sao cho quên những ngày xanh minh mị
Những chiều xưa vang tiếng nhạc ru hồn
Còn đâu đây những ngày tươi đẹp nọ,
Mà sinh ca vang đón ánh bình minh?
Đâu những nàng cung nữ nhẹ nghiêng mình
Soi yếu điệu trên dòng ta sáng tỏ?
Ôi còn đâu bóng người xưa luyện mộ
Nẻo đường xanh còn in dấu chân ai
Vào những chiều thấp thoáng bóng song hài?
Thái tử ơi, ngài thấy không: cây cỏ,
Và suối, chim đều mong ngày hội ngộ
Buồn chia ly khiến muôn vật sầu tư
Reo ta reo nguồn ly hận ngàn thu...

Tiếng địch *(réo rắt, nhưng đôi khi mơ hồ)*:

Reo ta reo nguồn ly hận ngàn thu...
Người xưa ơi có nghe trong sương lạnh
Có nghe không tiếng địch thoáng buồn thương

Thấy không ai ngàn mây sầu ủ rũ
Ngừng không bay, lắng tiếng gọi lên đường?
Thôi lời thơ tận muôn phương xa lạ
Nhẹ nhàng đưa âm điệu lướt không gian
Gió chiều thu ướp lòng người tôi tả,
Và vi vu theo điệp khúc trường giang...
Ca lên chim! như những chiều xuân cũ
Cho tan đi những buồn lạnh vấn vương
Ta ước mong một ngày mai đoàn tụ
Cho chân mây cùng mặt nước lên hương!
Nở đi hoa! như những bình minh thắm!
Khoe tươi đi, cành hồng ướp sương thu
Chồi huệ trắng, nở đi, đừng ủ rũ,
Muốn để dành hương ấy đến ngày mô?
Ngày xa xôi...hoa ơi! xa xôi lắm
Hoa chò mong, giò đây chưa muốn nở
Nhưng hoa ơi! người sẽ héo vàng khô
Và một hôm lạnh lẽo khói sương mờ!
Thái tử ơi, giò đây trong sương lạnh
Ngài nghe không tiếng địch thoáng buồn thương?
Thấy không ai, ngàn mây sầu ủ rũ
Ngừng không bay, lắng tiếng gọi lên đường?

*(Tiếng địch véo von, nhỏ dần rồi im bật. Da Du ra, mắt nhìn về phương xa.
La Hầu La đi sau, cầm chéo áo mẹ)*

Tiếng chim ca:
Nàng đã ra viếng chúng ta, ngàn cây hỡi!
Lại đây nàng, ngồi trên phiến đá hoa!
Ríu rít chim, ca ngợi nắng chan hòa
Ta hát lên cho nàng vui sầu khổ!
Cảm động quá, đôi mắt nàng đẫm lệ,
Thật nào nùng! nhìn chi phía xa xa?
Năm tháng sầu sao cứ mãi không qua
Buồn trĩu nặng cho đến hồn cây cỏ!
Chiếc áo nhung xưa! nay nàng đã bỏ!

Mộng ngày xanh! còn đâu nữa nàng ơi!
Lệ ngọc tuôn từ đôi mắt sáng ngời,
Bi cảm lắm, xin nàng vui đôi chút!

Tiếng suối (*tha thiết*):

Ra thăm luôn, nàng ơi! vườn năm cũ,
Xem hoa đi, như những buổi chiều xưa
Này nàng trông, muôn cây đang ủ rũ
Chờ ở ai, chỉ một chút hương thừa!
Lại đây ngời nhìn mây,
Và hát lên như những ngày xưa nữa.
Reo ta reo cho nhẹ bớt ưu phiền
Reo cho quên niềm thốn thức liên miên
Reo cho quên những tiếng lòng mong nhớ.
Nàng ơi,
Ai năm xưa cũng mỗi chiều tương tự,
Cùng nàng đi, đã dạo khắp vườn hoa?
Ai năm xưa với tâm hồn rộng mở
Cho muôn loài một cảm mến bao la?
Trôi ta trôi! Reo ta reo! dòng suối bạc
Cuốn phăng đi đá sỏi của lòng ta!

Tiếng chim:

Ca ta ca! Vui lên đi! tung muôn ngàn sóng nhạc
Ca ta ca! Vui lên đi! Để ta ca!

Da Du (*rất thong thả*):

Nước non ơi! chiều đến, tiếng ngân nga
Thời tươi đẹp vang từ trong ký ức
Ta mong quên những ngày thu ray rút
Nỗi niềm ta, hoa có rõ không hoa?

(*ngồi xuống trên phiến đá*)

Ngồi xuống đây con hỡi La Hầu La!
Mẹ muốn nhớ lại thời xưa hương ngát
Con có biết bây giờ đây luân lạc

Về phương nao, bóng Hạnh Phúc xa vời?
Biết không con, ở tận một phương trời
Nào xa thăm, cha con đã biệt tích
Ước mong Người, một ước mong tuyệt đích:
"Cứu quần sanh tìm đạo lý xinh tươi "
Mà ngày hẹn huy hoàng bao giờ mới đến, con ơi?
Con có nhớ những ngày buồn trong cung lạnh
Một hôm kia hỏi mẹ: "Cha con đâu? "
Đau lòng chưa, con hỡi! suốt canh thâu
Mẹ đã khóc, một mình riêng thốn thức.
Con ơi, những lúc mà lòng mẹ vui vui
Là những lúc nhìn con nô đùa cùng bao nhiêu vương tử
Nhưng rồi vẫn đắm chiêu niêm tư lự
Chẳng bao giờ phiền muộn được vui người.
Biết không con, một chiều xuân năm cũ
Một đêm trăng, cha con bỏ vương cung
Ra đi...chàng ra đi không hẹn ngày trở lại
Để niềm THƯƠNG lan rộng đến muôn lòng!
Rồi một sáng tinh sương, Xa Nặc về, nét mặt u sầu vô vọng,
Tin biệt ly như tiếng sét ngang đầu
Cả hoàng cung chìm lắng trong khổ đau
Một vương quốc đang gục đầu thương nhớ.
Còn ai nữa để cảm thông lao khổ?
Thái tử ơi, Ngài có hiểu cho không?
Bao người sầu, chung một nỗi nhớ nhưng
Ngài đi đâu, để đây niềm hiu quạnh?

(Tiếng địch lại nổi lên, văng vẳng trong gió lạc)

Người xưa ơi, có nghe trong sương lạnh
Có nghe không tiếng địch thoảng buồn thương?
Thấy không ai, ngàn mây sầu ủ rũ
Ngừng không bay, lắng tiếng gọi lên đường?
Thối lời thơ tận muôn phương xa lạ
Nhẹ nhàng đưa...âm điệu lướt không gian,
Gió chiều thu ướp lòng người tôi tả,

Và vi vu theo điệp khúc trường giang...

Lời gió reo:

Thôi đi thôi, đừng kể lễ bi quan,

Nhọc quá rồi! đừng ôm lòng sầu não!

Đế ta đi, tìm ra nguồn chân đạo,

Dem về đây cho tất cả cuộc đời! Da Du (*vẫn chậm rãi*):

Phụ vương sầu, di mẫu khóc không thôi,

Hy vọng hết, muôn dân buồn áo não...

Rời từ đây vắng tin người hiểm mạo,

Bỏ xa hoa và tôn quý cao sang,

Đế ra đi, tìm lấy ánh hào quang,

Nguồn đạo lý soi đường cho nhân thế.

Quên sao được chàng ơi, khi tiếng lòng kể lễ,

Một đêm trăng, ngài bảo: Chớ sầu thương...

Nếu một mai, vì chí nguyện, ta lên đường,

Em sẽ đặt tình yêu vào muôn loại!

Tình thương hẹp gây lo âu, sợ hãi,

Chóng tàn phai theo gió lạnh thời gian

Em hãy nuôi một tình thương rộng lớn chẳng phai tàn

Để san sẻ cho muôn loài muôn vật.

Rồi sẽ thấy lòng tràn đầy một nguồn vui chân thật.

Thái tử ơi, còn vắng vắng bên tai,

Lời ngọc vàng đã rung động hồn ai

Thiếp cảm thấy cả nguồn sinh lực ấy...

Ngài biết không? nhạc lòng không rung dậy

Ngọc vàng xưa, thiếp đã bỏ từ lâu,

Sống làm sao trong muôn sắc muôn màu

Khi nghĩ đến nơi hang sâu núi thẳm?

Ôi hình ảnh khuất xa ngàn vạn dặm

Đây cuộc đời: ly biệt là thương đau...

Tìm đâu đây nguồn an ủi nhiệm màu

Để xóa bỏ những bóng hình sợ hãi...

Hiếu không con? La Hầu La thơ dại?

Như ngày xưa mẹ bảo: "Cha đi xa..."

Đi xa lắm con ơi
non nước vẫn bao la"

(Nàng lấy khăn lau mắt và vuốt tóc con khi La Hâu La thấy mẹ khóc cũng khóc theo)

La Hâu La:

Vào cung đi mẹ...Thôi! con buồn quá,
Đi chơi, sao mẹ khóc mãi thế kia?
Mẹ bảo ra thăm vườn hoa cũ
Để đem con đi dạo khắp cơ mà?
Cha con đi, cha con sẽ về đây, mẹ ạ
Con ít buồn, sao mẹ lại buồn nhiều?
Đứng lên đi, vui lên đi, mẹ nhé!
Hái hoa cho con, khâu kết lại vòng hoa
Khóc nhiều thế, con buồn, mẹ ạ.

Da Du (*cười buồn*):

Ừ, vui đi, mẹ không khóc nữa đâu,
Sương xuống rồi, ánh nắng tắt đã lâu,
Chim về tổ, con ơi! ta về tổ!
Nín đi con, kìa vầng trăng mới lộ,
Ở non cao, mờ tỏa ánh diệu vàng.

Tiếng gió:

Và xa kia chắc Thái tử mơ màng
Nhìn trăng sáng với cánh rừng u tịch
Lâu lắm rồi, người xưa đã biệt tích,
Thành công chẳng, hay thất bại? Ngài ơi?

Tiếng địch:

Thổi lời thơ tận muôn phương xa lạ
Nhẹ nhàng đưa âm điệu lướt không gian
Gió chiều thu ướp lòng người toi tả
Và vi vu theo điệp khúc trường gian...

(Lời thơ vừa dứt thì di mẫu Kiều Đàm vừa ra đến sau lưng Da Du. Bà nhẹ nhàng đặt tay lên vai nàng. Quay lại thấy bà, nàng cúi đầu)

Bà Kiều Đàm:

Đêm xuống rồi, sương sa nhiều, lạnh lắm
Đi vào con! than thở những chi chi
Hễ thấy con, là thấy cả sầu bi
Ta thấy vắng, đi tìm con từ nãy.

Da Du:

Kính lạy Mẹ, nhọc lòng người biết mấy
Ra tìm con tận mãi cuối vườn trăng...

La Hầu La *(mách)*:

Dạ thưa bà mẹ cháu khóc vừa xong!
Da Du *(vuốt tóc con mắng yêu)*:
Này đừng láo, La Hầu La con nhé!

La Hầu La *(nhìn mẹ bằng cặp mắt ngây thơ)*:

Thế không khóc mới rồi sao, hử mẹ?
(nhìn bà phân trần)
Mới lau xong nước mắt thì bà ra,
Bà ơi, sao mẹ cháu khóc luôn, mà...
(rưng rưng nước mắt)

Bà Kiều Đàm *(cầm tay cháu kéo lại)*:

Thật ư cháu? Lại gần đây bà bảo!
Cháu của bà chắc không hề nói láo,
Nhưng mà này, cả cháu cũng khóc theo
Có phải không?

La Hầu La *(gật)*:

Thưa bà phải! khóc nhiều...

Bà Kiều Đàm *(xoá đầu cháu)*:

Thì thôi chứ! Bây giờ xem trăng sáng
Cháu vui đi, kìa vầng trăng xán lạn!
(nhìn nàng với cặp mắt đầy thương hại và yêu mến)

Này con ơi, ai không khỏi sầu thương,
Nhưng...thời gian đâu đến lúc cùng đường,
Con khổ thế, để lòng ta thêm khổ!...

Da Du (*sựt sùi*):

Xá tội con, muôn ngàn ơn đức độ!
Đã vô tình làm mẹ phải buồn lòng
Nhưng mẹ ơi, sao tháng ngày trôi mãi
Chỉ đem về nguồn cảm khái mênh mông!

(*im lặng*)

Kính lạy mẹ, bây giờ người lạc lõng
Phương trời nào, ở nơi chốn xa xôi...

Bà Kiều Đàm (*cũng khóc*):

Tất Đạt Đa, con đã đến đâu rồi...
Tìm chánh đạo hay tìm nơi cực khổ?
Con ra đi mà bao người luyến mộ,
Bao tâm hồn theo rồi bước chân con
Mắt phụ vương lệ xóa đã hao mòn,
Ngài đã khóc nhiều đêm vì nhớ tiếc,
Mà phải chẳng đã là ngày vĩnh biệt,
Có nên mong ngày hội ngộ, con ơi?

Da Du (*khóc òa*):

Có nên mong ngày hội ngộ, ngài ơi?

Tiếng địch:

Người xưa ơi, có nghe trong sương lạnh,
Có nghe không tiếng địch thoáng buồn thương
Thấy không ai, ngàn mây sầu ủ rũ,
Ngừng không bay, lắng tiếng gọi lên đường?
Thối lời thơ tận muôn phương xa lạ,
Nhẹ nhàng đưa âm điệu lướt không gian
Gió chiều thu ướp lòng người toi tả,
Và vi vu theo điệp khúc trường giang...

Da Du (*tiếp*):

Có những đêm trăng sáng tỏ mơ màng
Con nhìn thấy bóng Ngài bên khóm lá
Và mừng quá, kêu lên trong hơi thở
Nhưng hỡi ơi, chỉ là bóng sương trăng...
Có nhiều khi trong ánh nến sáng trưng
Con cảm thấy một cái gì tan vỡ,
Như bóng tối chứa đầy niềm lo sợ...

Tiếng dế (*văng lên*):

Rên lên đi, ta khóc giúp cho người,
Ánh trăng kia là nước mắt không voi,
Tiếng địch ấy là nỗi lòng thổn thức.
Ta đang khóc cả trần gian u uất,
Muôn ngàn thu còn mãi vết tang thương
Lệ chưa voi, đau khổ vẫn đương còn
Đắm ướt mãi bức tranh đời hoen ố.

Gió reo:

Ta làn gió lướt ánh hăng sáng tỏ
Chở đau thương nhân loại đến ngàn nơi
Để đi tìm một chốn tạm nghỉ ngơi
Nhưng thất vọng, chưa bao giờ tìm thấy!
Ta đã ấp bao cõi lòng run rẩy
Đã từng mang bao u uất vấn vương
Ôi nhân sinh! Ôi thế cuộc vô thường!
Nhân loại mãi đắm chìm trong biển lệ!
Ta ao ước vì ngàn muôn thế hệ
Tìm cho ra ánh đạo sáng nhiệm màu
Mong một ngày nhân loại hết thương đau
Xây cuộc sống trên thanh bình hạnh phúc
Ta không muốn khổ đau làm ngã gục
Trên cuộc đời cả nhân loại mền thương.

Bà Kiều Đàm:

Người ra đi, theo tiếng gọi lên đường,
Vói chí nguyện cao siêu và rộng lớn,

Phải cố gắng cắt những dây tình cảm
Những buộc ràng, để có thể bay cao
Người ra đi mà vẫn nát tâm bào,
Con phải thấy là hy sinh cao cả...

Da Du (*lau nước mắt*):

Con biết thế từ lâu rồi mẹ ạ,
Cố quên đi để tâm trí thành thoi,
Nhưng hơi oi, gan ruột vẫn tươi rời,
Không ngăn nổi tiếng lòng đang thổn thức.

Tiếng gió:

Vui lên đi! Hãy đem nguồn sinh lực
Tươi lên cho vạn vật hết u sầu.
Ta nghiêng mình trước mọi nỗi khổ đau
Và thông cảm mỗi sầu thương vạn kỷ.

Da Du:

Con xin hứa dứt muôn dòng sầu lụy
Để một lòng tin tưởng ở ngày mai

(*ôm con vào lòng*)

Thái tử đi vì nặng cứu muôn loài,
Ý chí ấy là vô biên lực lượng.
Trần thế kia còn bao nhiêu vất vưởng
Đang đợi ngài một ánh sáng thoát ly
Nguyện từ nay xin bỏ hết sầu bi,
Phương xa lạ, ngài an tâm tìm đạo!

Tiếng gió:

Phải mạnh mẽ vượt qua cơn vũ bão
Của tiếng lòng, hơi bao kẻ sầu bi!
Ôi cao siêu mầu nhiệm chí nam nhi
Thân gió bụi nguyện xông pha sương tuyết
Thân gió bụi nguyện quên bao thương tiếc,
Cả tình yêu, cả tôn quý ngai vàng!

(*Một thị nữ đã quỳ xuống bên gôi*)

Thị nữ:

Trời khuya rồi, gió lạnh thổi sương ngàn,
Xin lệnh mẫu và nương nương vào nghỉ.

Da Du (*nhìn dì*):

Thưa Mẹ, khuya rồi, xin Người vào nghỉ.

Bà Kiều Đàm (*nhìn con*):

Ừ, khuya rồi, con đem La Hầu La vào nghỉ
Kẻo sương trăng lạnh lẽo lắm, không nên.
(Ba người đi trước, thị nữ theo sau. Tiếng gió vi vu)

Tiếng gió:

Trăng khuya oi, trần giới vẫn liên miên,
Ngàn cây sáng, ánh trăng đùa nhấp nháy
Nhè nhẹ thoảng trong hồn người, sống dậy
Một niềm vui êm đẹp đượm ước nguyên.

(Bốn câu vừa dứt thì bốn người đã khuất sau bóng cây... Tiếng địch văng vẳng trên không trung)

Tiếng địch:

Thổi lời thơ tận muôn phương xa lạ,
Nhịp nhàng đưa âm điệu lướt không gian,
Ánh trăng thu reo mừng trong kẽ lá
Và vi vu theo điệp khúc trường giang...
Mau lên đi, chậm rãi, ánh trăng tan!
Dồn dập sóng, tiếng còi lòng thúc dục
Mau lên đi, với trọn niềm thao thức
Người, người ơi! Vũ trụ đang mê man...

(Tiếng địch nhỏ dần, xa dần, rồi cuối cùng im bật, trong khi ánh trăng dịu dàng đan qua kẽ lá những sợi tơ trắng lấp la lấp lánh)

Tích Môn Bản Môn

Đi chơi

Đi chơi chốn bản môn
Nên đi bằng hai chân
Không nên đi bằng đầu
Đi bằng đầu sẽ lạc.

Đi chơi chốn bản môn
Tay ta nắm tay Người
Ngàn xưa và ngàn sau
Trở về chung một lối.

Ngồi chơi

Ngồi chơi chốn tích môn
Dựa mình trên ghế đá
Con bướm ấy còn kia
Đóa hồng này không lạ.

Ngồi chơi chốn tích môn
Ta gọi ta về đủ
Mở cửa bản môn rồi
Nhìn nhau cười thích thú.

Ngồi chơi chốn tích môn
Nếu bạn nghe sốt ruột
Hãy nhìn bản môn cười
Ba đời cùng thông suốt.

Nhớ cỏ

Nhớ cỏ nơi tích môn
Nhớ đến Lý Huệ Tông
Ta nhớ cỏ dùm vua
Hiến tặng đời sự sống.

Nhớ cỏ nơi tích môn
Nhớ đến Trần Thái Tông
Nhớ cỏ giùm Chiêu Hoàng
Cho sông dài biển rộng.

Nhớ cỏ chốn bản môn
Ta nhớ chú điệu xưa
Bụi che chở ngàn đời
Cho muôn ngàn cậu bé.

Nhớ cỏ nơi tích môn
Nhớ nhìn bản môn cười
Bản môn không che mặt
Tích môn liền thành thoi.

Quét lá

Quét lá nơi bản môn
Lá nào cũng thị hiện
Chơi đi trốn đi tìm
Chẳng đi mà chẳng đến.

Quét lá chốn bản môn
Ta cùng người thị hiện
Đi về phía mặt trời
Hẹn nhau cùng lên tiếng.

Rửa bát

Rửa bát trong tích môn
Ta rửa bát ngàn đời
Bát do rồi bát sạch
Đều trên đường rong chơi.

Rửa bát trong tích môn
Ta nhìn ta mỉm cười
Ta làm chi đó vậy
Kìa nụ hồng đang tươi.

Chồng bát có chất cao
Lên tới tận cung Hằng
Cũng không cần hối hả
Ta mỉm cười thong dong.

Rửa bát nơi tích môn
Chồng lên ba vạn cái
Nhìn qua cửa bản môn
Bát rửa hoài không ngại.

Nói pháp

Nói pháp trong bản môn
Lá thu rụng đầy trời
Trăng thu đầy lối cũ
Pháp không đầy không voi.

Nói pháp trong bản môn
Ta nhìn người mỉm cười
Người chính là ta đó
Nghe cũng là nói rồi.

Ăn cơm

Ăn cơm nơi tích môn
Nuôi sống cả tổ tiên
Mở đường cho con cháu
Cùng tìm hướng đi lên.

Ăn cơm nơi tích môn
Nhai đều như nhịp thở
Nhiệm mầu ta nuôi nhau
Từ bi nguyên cứu độ.

Giận nhau

Giận nhau trong tích môn
Thở nhìn bản môn cười
Trò ghét thương đả đố
Sông nước cứ đầy vơi.

Giận nhau trong tích môn
Nhắm mắt nhìn mai sau
Trong ba trăm năm nữa
Em đâu và ta đâu?

Nằm chơi

Nằm chơi trong bản môn
Gối đầu trên núi tuyết
Hai tay ôm mây hồng
Thành núi đôi trùng điệp.

Đổ rác

Đổ rác chốn bản môn
Nhìn cái nhìn bất nhị
Gửi gắm về tương lai
Bông hoa đầu thế kỷ.

Cô đơn

Cô đơn trong tích môn
Hãy ôm niềm hờn tủi
Ru nhẹ lời ca dao
Tuyết hoa rơi đầy núi.

Đốt lò

Đốt lò trong bản môn
Gửi mây về mùa Hạ
Cất mặt trời để dành
Cho những ngày Đông giá.

Mặc áo

Mặc áo trong tích môn
Trang nghiêm y chánh báo
Tịnh độ trong tâm tay
Nước non cùng sáng tạo.

Ngồi thiền

Ngồi thiền trong tích môn
Nơi nào không thành đạo?
Sinh tử trái bao lần
Phút giây này độc đáo.

Ngồi thiền trong bản môn
Giây nào cũng thành đạo
Cội nào cũng bồ đề
Tòa nào cũng Đa Bảo.

Đi tiểu

Đi tiểu trong bản môn
Đổi trao nào kỳ diệu
Ta và người không hai
Không dư mà không thiếu.

Tưới cây

Tưới cây trong bản môn
Tham dự vào sự sống
Mây tuyết cùng một dòng
Núi cao về biển rộng.

Khâu áo

Khâu áo chốn tích môn
Cho đời lành lặn lại
Mũi kim sợi chỉ này
Là công phu gặt hái.